J. W.
June 29, 1883
mmfx

C Clay M.D

duplex e compositio s. realis et
intellectualis. Unde nota quando
res aliqua componitur ex plu
ribus rebus in re vel. si compo
nes unam medietatem ibi
sunt plures res in unum redacte
et ita dicitur compositio realis. sed
Intellectualis e quando talis
compositio fit in mente et non
in re.

die 2° novembris 1460 fuit
maximum tonitruum in orbe
paramina et hora 17ª.

O tu che in questo libro te trastulli
Cō la lucerna fa chel nō sia guasto
Rendimel presto e guardal da fanzulli.
Semp se dice ch' un fa el mal e dano aceto
E benche a me nō para del devuto
per uno ingano receputo
Sequir intendo tal ordinamento
prestay un libro benche io nō me pento
Ad uno e quale lebe ben assay tenuto
Et el mi disse che me laveva reduto
Onde conviene a me esser contenuto
po niuno mi domande may in prestanza
Azio chel nō adveniga como sole
Chio perda el libro et anche la mistanza
Ma se pur un sforzar ti vole
Dalgli al mancho si facta ricordanza
Che tenir faci in pie le sue parole
Che nessun in pare piu ale mey spese
E sia che si vole o vilano o cortese.

S[i] kl ianuarij fuerit die lune t[unc] [illegible] Saturnus d[omi]n[u]s an[n]i. Saturnus terreum fr[igidum] et siccum.

Si in die d[omi]nico tunc erit Sol erit d[omi]n[u]s an[n]i. h. sol igneum calidum et siccum.

Si in die mercurij tunc est luna d[omi]n[u]s an[n]i. luna aquaticum fr[igid]a et humida

Si in die Jovis tunc erit mars d[omi]n[u]s an[n]i. [illegible] calidum et humidum.

Si in die veneris tunc erit mercurius d[omi]n[u]s an[n]i. mercurius aereum [illegible]

Si in die [illegible] tunc erit Jupiter d[omi]n[u]s an[n]i. Jupiter aereum calidum et humidum.

Si in die Sabbati tunc erit Saturnus d[omi]n[u]s an[n]i et Saturnus aquaticus frigidum et humidum.

Satur

Regimen sanitatis cuilibet homini utile et neces-
saria ad manutenendum: sex non naturalia que sunt
aer, cibus, potus, sompnus et vigilia, motus et quies,
inanitio et repletio, motus animi et accidentia ani-
mi. Primo de aere. Aer in-
trans [illegible] per anhelitum et spiritus fiant
[illegible] [illegible] aere facit suf-
focationem et mortem [illegible] aer nemo [illegible] por-
[illegible] de cadaveribus [illegible]. Aer est multum frigi-
dus [illegible] spiritus [illegible] extinguit calorem
naturalem. Aer corpori sano et temperato sit tempera-
tus in caliditate et frigiditate humiditate et sicci-
tate naturaliter vel artificialiter in comodo suo vel [illegible]
claudendo vel aperiendo fenestras ut aer [illegible]
[illegible] vel [illegible] corrigatur [illegible]
[illegible]. Sanguineus sit in aere frigido et sicco ut
in montibus et [illegible] lapidosis et alto. Collericus sit
in aere frigido et humido propter aquas fluentes et
in comodis [illegible] et maxime tempore [illegible] et in
regione calida. Flegmaticus sit in aere calido
et sicco propter ignem et calorem et maxime tempore hiema-
li. Aliis vero temporibus sit in ligneo comodo vel [illegible]
domo. Melancolicus sit in aere temperato et bono quo-
modo declinat ad minimam caliditatem frigiditatem siccitatem
vel humiditatem et sit in comodo vel in loco delectabili
[illegible] claro et ameno. Venti principales sunt 4. Primus
qui venit ab oriente vocatur Subsolanus et est calid-

et hec complexione et e similis et non immutat corp'
nobile de quo sit multum cumdum ¶ Secundus ventus
princ' e meridionalis et vocat' auster et e calide
et humide nature seu complexionis et transit per torridas
zonas per loca combusta et per multa maria et q
e calidus et humidus ideo quando venit flat corrum
pit corp' humanum inducendo pestilencias febres et
egrines sorditates replendo cap' humoribus mal
inducit et debilitates nervorum et toti' corporis
dissolucionem, humores eius disponit ad apoplexiam
epilenciam et paralysim et breviter omnia mala inducit
et nihil boni facit ut q venerit legatur ¶ Et q tot
mala inducit ideo quando flat fenestre versus meridi
semp claudant'. Et qui domum edificat nunquam
faciat fenestras versus meridiem sed magis versus
septentrionem ¶ Tercius ventus principalis e qui ab occi
dente venit et vocat' favonius et e frigide et hu
mide complexionis et non multum immutat corp' et n
q facit auram humidam inducendo pluvias tempore
hyemali maxime. ¶ Quartus vent' princ' e septentrio
nalis et vocat' boreas et e frigide et sicce comple
xionis q transit per loca umbrosa [illegible] montana
et per maria congelata hic vent' facit multa bona
et multa mala in corpore humano ¶ Bona q cor
roborat virtutes animales et naturales confortando dige
stionem repellendo calorem naturalem ad interiora et
resistit putrefactioni ¶ Mala que inducit multum

ostrigendo et desiccando materias in pectore. Inde
corizam catarrumque strictura(m) pectoris constipatio(n)emque
ventris et maxime qui flat post aquilonem quia quod [illegible]
resolvit hoc boreas constringit. Aer itaque debet
mundus et purus et non admixtus fumis vel vaporibus
extraneis. Et si purus non fuit sed turbidus vel nebu
losus claudantur fenestre domus et pro tempore sereno
aperiantur ut per accessum et recessum ventorum aer purifi
cetur. Si vero extra domum [illegible] non cito fiat serena
tus aer reficitur. Et in tempore estatis aspergendo comodo
cum aceto domus vel aspergendo in pavimento folia salicis
rosarum aut viticum. Et vero in tempore hyemali fiat corri
gatur aer et emendetur cum suffumigationibus de granis
juniperi lauribace vel thure albo aut fiat ignis
igne de lignis quercinis vel juniperinis et postquam fumus
exierit claudantur fenestre ne nebulosus et turbidus
aer intret. Mutatio aeris subita de calore in
frigus et econverso valde nociva est. Et epilepsiam et mortem
subitaneam causat et maxime discooperto capite et
Talis vero mutatio paulatim facta sepe curat et
preservat a morbis secundum tempora. Aer debet variari nam
in tempore hyemali convenit aer calidus in tempore vero
estatis et maxime in diebus caniculis convenit aer frigidus.

Quantitas cibi et potus debet esse tanta quod calor
naturalis possit cibum et potum digerere et separare. Et si hoc
excedat debitam quantitatem et est in quantitate [illegible] et [illegible]
et per gnis corpus infrigidatur et humectatur [illegible] ex opilatione

lep calefit et sic ex nimia potus fiunt aut acute grauiores
febres apostemata ulcera scabies prurit et quelibet
alie egritudines ¶ Et si cet quantitas cibi et potus nimium
minuit corpus grauantur et vires debilitantur ¶ In minus
¶ tunc cibus modice modico natura fouetur.
¶ Et corpus reficit nec mens terrena grauatur.
hoc sic intellige vt homo tantum comedat et bibat quod
non sit nimis nimium nec nimis parum ¶ Non enim
omnis homo equalis debet esse natura quod vnum est nimium
alteri est parum ¶ Cibus enim hominis calide et sicce complexionis
vel cuius etas est infra vigesimum quintum annum et est vigesimo
annum diminuitur ¶ Cibus hominis frigide et humide complexionis
vel senis superfluus est et ideo quantitas cibi et potus
secundum cuilibet naturam et dispositionem certis signis demonstrari
non potest. Illud quod vni nimium est alteri parum ¶ Recurre
re debes quod est ad experimentum ut homo per experientiam
per se ipsum discat quantum sibi sufficiat de cibo et potu.
¶ Ad perfectam digestionem requiritur ut homo tantum comedat
et bibat quod ex sumpto cibo et potu non sentiat se
grauatum aut alteratum vel immutatum nec quod superior
pars stomaci ex repletione non extendatur in tantum quod
stomacus sit inflatus cum grauitate eructationes nec
quod homo sentiat corrosiones aut gurgulationes
ventris nec quod anhelitus ex repletione immutetur
aut pulsus aut vrina aut egestio aut quod sen
tiat se magis sonolentum aut pigrum et debile corpus.
Et si nimia repletio cibi et potus fiet curetur per

vomitum antequam cibus descendat ad inferiora imponen
do digitum ad os et bibendo aliquid vinosi postea et si non
possit evomere tunc sequenti die dormiat diutius
ut superfluitas melius digeratur et maneat tunc
sic usque ad cenam nihil comedendo nec bibendo usque.
¶ Et sitis atque fames moderata bonum medicamen
est. Sed fiat si homo fuit inebriatus a vino vel alio for
ti potu quod evomat et si non potest evomere bibat vinum
bonum bene aquatum de aqua frigida aut de mali pu
nici ut vapores reprimat infra et sic tollitur
ebrietas et medosa sitis ex vaporibus generata. Et
si nullo modo dormire possit tunc sequenti die cum dimi
nucione cibi et potus ut dem e utatur motu et labore
corporali et bibat modicum de vino absinthiato vel
alio vel temperato et nullo modo fiat motus vel labor
repleto stomaco quia cibus corrumpetur et tardius
transfertur ad membra ¶ Dico et est nondum quod omnis
et singulariter forte superflue sumptum vino quod inebriat
si generetur facit multa nocumenta corrumpit co
plexionem epatis et calorem naturalem extinguendo induc
carnice. replet et caput humoribus perturbat mentem
et omnes operationes eius inducendo egritudines cerebri et
nervorum ut tremorem apoplexiam opilationem
paralysim spasmum frenesim podagram hydropi
cam et mortem subitaneam ¶ Bibatur ergo fortis potus
moderate non ad ebrietatem et tunc potus non sic ni
mis diminuitur maxime in sicca complexione quam sine potu

cib; dimittas mutilitat' no trāsiret p̄ molitie. s̄ ob;
mollis sorbiles i brodia l no mictaz respire de po
ris q̄ p̄ is e potus i cib; sin porti per penetrā
ad mēbra. l'r sic vinuz forte moderate sumptuz
e summa tyriaca q̄ maxie confortat i recreat vire
natur. simeopum z aminulz leniens quia igne
accendit malos humores consumit z eos i restitutio b
expellit. Vnde Vini potores vini cognoscere mores.
Dat vinuz forte dat vinuz clarando saltus. ¶ Et io i dini
osite cognoscuntur quatuor cōplexionē vm versus.
¶ Collera rixat' potu sanguis q̄ procatur
¶ Fleumaq; dormitur cōplexio quarta q̄ plorat
¶ Et i ex certis causis ppr quas fercula multiplicat'
t' sumitur subtiliora fercula i principio z deinde
i fine grossiora vt assata. Vnde versus.
¶ Post forte deviz molles leue fugiater. hiis cib;
¶ Ruino q̄ putrefieret leue i stomaco sic putas
p' magnū exercitū i laborez corporis corrumpa
t' in stomaco z corrupuit humores vm versus.
¶ Post moriz dulces forte accomptinere pusca.
¶ Excessiue callida adiuvant sanguinez sic piper
aliuz cepe nasturciuz ¶ frigida at cogellat i for
tificat vt lactuca portulaca melo hmōi. humida
aquosa putrescunt i cogellat. vt meroles in
curbite fragi medulle ossiuz sermola z hmōi
pigmea suppurando i stomaco i pedtiue digestioz
¶ Dulcia vt mel copillat. Amara no nutriuntur.

Pomatica et stiptica ut poma non matura vel
silvestria constringit et opillat. Acetosa senectutem
inducit. Cerasa nutrimentum adiuvando et obturando cibum
nocet stomaco et debilitat visum. Nullum igitur
tale operit corpori sano salutem primo. Unde post
pinguia valet stiptica ut pira calida. Item amara
stiptica salsa et amara stiptica verificatur cum pomis
dulcibus masticatur et econtra exeunt de ore. Nota quod isti
fructus disponunt ad febrem putridam et ydropi
sim. Licet aliqui homines calidum stomacum complexioni
in estate cum comestione sumuntur in modica quantitate
fructibus s. cerusis merosis prunis et post pran
dium aliquid. Et post carnes et pinguia capiuntur vin
bolum de piro assato in mero in vino et cum casio
asperso unde versus.

Post pisces nux sit post carnes caseus adsit.

Panis sit de tritico bene pistus bene fermentatus cum
modica quantitate salis recens non in calidus sit
unius diei vel duorum et sit panis de siligine. Panis
cum furfure plus et velocius descendit quam panis
cribratus et purus sive simulla ideo diu magis constipantur
comedentes simullas. Item albus panis melius nutrit quam eo
tardius digeritur quam niger s. de siligine unde versus.

Panis et unda valent si gramine carent.

Caseus et vinum sola gramine probantur.

Nunc videamus de repletione et inanitione que moderate
te corpori exhibita non superflue valent ad

Ypo. custodiaz sanitatis. Quin dicit ypocras. Ciba; ple
nitudo in digestione qualisque fuit magis mala in ultra
Ga. naz maluz est. Unde Galienus excedens repletionem ad
equalitatez procul dubio cadit in egritudinez. Famis quoque
in volutio z repletio que preualet equalitati sunt horribiles
atque egritudines inducentes. Item comestio deterior est que
stomaco grauedinez facit z potus deterior est quam replemen
to egreditur z in stomaco natat. Item facilius est repleri
stomacum potu quam cibo z quando homo repleri voluerit
De Avicena. non repleatur cibo. Et in cena melius est repleri potu
quam cibo. De qua auctore grandis bibulus z alegare de
mum ducentes. Verum tamen ebrietas mensualis in manu
[illegible] potantes curantur versus similes [illegible] ponuntur
Sit [illegible] sane a potibus [illegible] mane [illegible] similes.
Sit [illegible] plenus tibi meridianus
Vespere sic bibas quod nunquam sobrius ibis.
Item aliqui dicunt quod semel inebriari in mense bonum est. Non
quod dicit Avicenna in canone. Consentire ebrietati semel
in mense erroneum est. Quia [illegible] ex rebus ma
gis [illegible] moderate accepta est tamen
magis nocentibus ossibus z neruis immoderate sumpta.
Unde illi qui dicunt quod semper se repleant z nihil eis no
ceat caueant sibi quia si in presenti non sentiunt percipient
tamen in futuro nocumentum. Unde sic deus non statim
punit pro peccato sed indulget ut homo conuertatur z debite
[illegible] sic z natura. Unde Cato. Indulget fortuna malis
ut in presenti [illegible] possit [illegible] consilium [illegible]

ut ho de mane no comedat nec bibat et sobrie
n' p' pect' purget' p tussiz et scr'os et caput per
sternutatioez / Et p et renes p urinaz. Alrnuq cele-
bret' sua digestio i corpore humano / Q. n tales
supfluitates si sic manetes i corpore ipediunt
digestioez cum manico i. expulsio supfluitatu et
repletio i. retentio corr ratia diminuite expulsa
a corpore sic cu omz egritudiz replectionaliu a
capite usq ad pedes / Itez supflua expulsa sic mut
egritudies ut supflua egestio uetris et diarria
¶ Cruda lyen simplex qz ducit cuz sanguine dolorem.
Q uero i egrediendo fuit meduz ut egestio que e
supfluitas prime digestionis i stomaco sit rara ppo-
rcionabilis qntz e de cibo sumptz excepto li quod
traitur ad epar p 2a digestioe unde uersus.
¶ Qui bn digerit mingit egerit est bene sanus
¶ Urina et supflua no est retinenda ymo i fra diez
et noctez adminus sexies e mingendum qn quo
ciunt' quit bis comedat' i die tpr tantum nec
p utriusq comestioe aq iotitate urinali expellenda
sufficiunt 3es uices .i. prime 2a uices p sua maiori
pte urine q in 2a digestioe statiz trait de epa-
te ad uias urinales et 3a uice mingit illa uria
q in 3a digestioe p uenas ad mebra mitenda et
eq' ad uias urine fuit emissa unde uersus.
¶ In die mictat' uicibz sex naturali

¶ Et pro bis vel ut ter fit egestio pura
¶ Consilit' fit egestio sic sufficit · infra dies · noctes
bis ul' ter sudor ul' evaporatio i sensibil' no in
e necc quolib die sudare q possibile e egestioe
ul' urinaz maiore debito fluxu sepe ul' co' in
p ipr qb superfluitas expellat ut egestio in fine
p' digestionis i stomaco urina · c digestionis in
epate ul' qn p' 3a digestioe i membris urina co
plent officiu deceden suguines p venas ¶ Sudor
ul' evaporatio insensibil' p cutez fit p' 3a digesti-
oez qn membra rubificat · tamet p ic tm mag'
calor ul' frigore extioi ¶ Ordo fuerit p' fiat ege
stio cu urina dem si opz sudor ul' expulsio ?
sanguis qz sic urina digestio pcedit alia sic
et suo mo superfluit' urina pcedit alias. D.xxiiii.
Ma · ne no sit superfluus nec diminutus s; supra
(?) 6. qnoulq corp' humin · rapiat · tunc
rubificat sudor · eiz augmento anhelit' · nigro
sunt venas · fatigari ul' aquari ¶ Modu cor
pori forti · oparato diminut' est q alij debile · ret'
sextur superfluus e ¶ Pus mor' e an comestioz
ex puls superfluitatib · egestioe urina spuito
¶ Post comestioez statiz valet mot' parvus p deke
su cibi ad fundamentu stomaci ¶ In comestioz mo
tus sit valencior · p' comestioez tardior Post
motuz parvuz p digestioe valz quies seu ociu stado

ic3·do vl' iacendo cu3 illo vl' brevi sompno ·Not
magis sic necessarium sit opus fiat vertere bn liga
z gstricto cu3 lato ligami vl' cingulo sen zona sin
ea no ibito s3 gradati3 de gen z minori motu
ad maiorez pcedat' vn si opu3 currere p breue
spaciu3 comedat' alicubi modicu3 de cibo ma
sticabili no sorbili vl' brodiali ne igitur cito
trascat ad mebra p illu3 motu3 ¶ in tenui vero
sufficient' comedat' · vn dr sic digestioce i die
ror an hoc fiant motus z p' hoc ror queres i
ocio zc · Caplm de Sompno.

Sompnus no sit diminut' nec supfluu' s3 tpe
atus qr tis fiat z confortat oes virtutes cor
poris virtutes aialez i cerebro ad pzendu3 et
intelligedu3 vitalez i corde z nalez i epate ¶ So
pnus pro capiti sicco supfluus i q hoz brun
caput cu magnu3 humidu3 diminuit' c · vn al' hns
caput magnu3 humidu3 idiget logiori sompno et
breuiori vigilia ¶ Incipiat' sopnus sup dextru
lat' vbi fiat paruo tpre deiu revoluto corp
ad sinistru3 lat' ibide3 qmuet' sopni ¶ Et sopn'
sit sup ventre3 vz ad digestioe3 cibi' digestu a
bu3 ¶ Supine videl3 sup dorsu3 dormire e ma
lu3 generas egritudies cerebri ut icubu mo
bu3 caducu3 apoplexia3 oblivione3 z i sepia3
¶ Corpus i sopno hear caput bn eleuatu3 z alia
mebra cu pedib3 sic ad i feri' declinantia the

cuz sitis mbroq e magnaz virtutem i digerendo cibuz ¶ Dormire i sole e maliz et i radijs luna ribz e pessimuz q̄ facit statuz sanguinis vel veratio i ducit mortez ¶ Primus sopnus p̄ media noctez sit i p̄a digestioe i stomaco s'c'a digestioe i epate tunc expellendo feces vermas sols s'urum vrina p̄a q restat sup epar i vias urine ¶ Sopn' s'c' sit post medi diez p̄ s'a digestioe vltime i oibz mebris tuc alia bruto sudore colligit' e vrina q et sunt sup oia mebra corpis ¶ Sopni hora debita e ggrua e qn cibz descendit a stomaco et facta p̄a digestioe i toto et i pte s. qn cibz sentit' ab ore stomaci descendisse i sfla no sen gravamedo q' est i stomaco ex cibo p sum pro sentit' minui q sopn' statuz p̄ cibu pertubat caps vn versus.

¶ Aut brevis aut nullus sit sopnus meridianus.
¶ Quatuor perveniut ex sompno meridiano
¶ Febris pigricies capitis dolor atq catarrus.
¶ De accidentis aie q s̄t tristicia sollicitudo timor spes teror verecundia zc'a ¶ Illa moderate facta nocent gmovendo humores z spus z calore corporis de mebris i feriorbz ad exteriora ul exteribz ad i tiora ul utq mo sil' ¶ In alijs eciz accidentibz aie nece est q' hō sciat se i oibz istis regere s. q p a° principio no indiget' nec amissioe alic' rei tpralis nec p morte alic' seu proximi

nec p exilio nec p carcere nec p a^a alia re Et uiz
q nō irascat^r nimium q̄ ira pcutit vires ⁊ cōmo
uet humores Et ira spiritū vndiq ad extremitates
caloris nihil pdest nec nimium timeat nec tris
tetur nec lugeat nec alt^i inuideat nec detrahat
nec doleat s; cuz summa paciencia sustineat Quoniam
oīa cuz sint i excessu corporis exterminat ⁊ dissol
uunt ⁊ i ducunt ptysim ⁊ alias mortes subitaneas qm
corp^s seq^r aīaz i suis accoibz sic aīa corp^s i suis
passioibz Et ut nec gaudeat successu bone fortune
meis nimium gaudeat q gaudium nimium ex subito
veniens mortez subitaneas aliis i ducit cordis p[illegible]a
to i strumitis [illegible] sic humoribz spiritibz ⁊ calor
nali Et qui a^a bona vult mutare debet referre
aliqd triste nesciat fuit subita mutatio i cordis per
pdeat. Gaudium in spatium cōpetit [illegible] ⁊ o cō
plexioi qm gaudium spatium i pinguat secundum
Auicennam. Seguitur de balneo.

Balneum nō sit superfluum nec diminutum sed
mediocre h^t c nō sit superfluum i corporibz
humidis paucas ad[illegible]ates ⁊ corpus calidum et
rarum ubi ex raritate pororum cōtinua fit euacuatio
humorum ⁊ vaporum Illi cum corpori mag^s i mete
semel cōpetit balneum ⁊ tales plus pnt balneari
i hyeme pp clausionem ⁊ densitatem pororum ex fri
gido aere sed min^s i estate pp apertionem pororum ex
calido aere nec sit diminutum hoc e i illis quorum

aquositates minuentes superfluitates ut sanguinei
et maxime flegmatici et qui habet corpus durum et soli
dum ut melancolici. Item omnes sani indigent ad ex
pellendum sudores qui sunt superfluitates tercie digestionis
omnium membrorum et etiam alias maculas et superfluita
tes per balnea. Balneum in regimine sanitatis
fiat de mane cum cibus facta digestione in stomaco
et epate et expulsis superfluitatibus scilicet egestione urina et
sputo etc. Postea exerceat se quousque corpus
calefiat et demum intret balneum et sedeat inferius
et gradatim ascendat ad locum calidum et ergo gradatim
descendat donec corpus audeat ad talem temperiem
sic fiunt in introitu balnei ut pori successive a
periantur successive claudantur. Et si corpus fuerit repletum
aut solidum abstergatur sudor panno sicco ut pori
plus aperiantur et sic maior sudor procedat. Postea
abluatur cum aqua calida vel tepida et exeat.
Et in exitu extremitates perfundantur cum aqua frigida
ut pori claudantur et humiditas in membris retineantur.
In exitu autem balnei pingues debent abstergi ne humi
ditas aque superaddita aut poros oppilet. Item
et debet se cavere ne exponat se aeri frigido et
potissime caput ne incurrat in reumata vel apoplexiam
quia pori post balneum sunt aperti et ideo frigus facilius pene
traret quam alio tempore. In balneo et post balneum statim
non sumatur potus frigidus et potissime aque nec
sumatur cibus nec illa que calefaciunt ut piperata

omnez forte aut electuaria calida q̄ oés poro corporis ex calore balney s̄t apti. ¶ Calor et corporis de interioribȝ tract̄ e ad ex̄tiora et ig̃ frigidi a. fumentū extingueret calorem naūlem · s fac̄ cūiera e spēr horribili sedint' ignarer̄ y ho pnus · Et in calida fiat sup̄ fluxret generans febres ethicas ¶ Balnea ī pingui a debet ee p̄ cibus cibo in digesto ī stomaco e bō maneat ibi donec corp' incipiat intumefieri e statim ancq̄ corp' incipiat in grari debz exire e ttes ruge apent ī digitis e manib; ¶ Et post p exerciē debz ī mergi ul sede ī aqua tepi da dein ī colet e lenitcamue ī mictiez ī aqua fri gida ut constringat attens gsueti e debz se caue ne sudet ¶ Sede ī doleo ī aqua dulci tepida guenit corpori mac° sicco ut collerico ul melācolico ȝ no guenit corpi pingui ut sanguineo e fleumatico q̄ fac̄ēdo laxacioeꝫ e molificationem nervoꝫ dispoīt ad palisim attenuatas apoplexiaȝ etc. ¶ Balnea ī ieiunio fiat ī ieiuno stomaco expulsiue superfluib; p forte exaciony et dein maneat ī calore balnei sudet · mi'nuȝ e comedat pa. ¶ Balnea nālia guenit g corpori pingui e humido ȝ no guenit corpori mac° e sicco ¶ Nullūz balneūz fiat tpr nouiliūm ul pleniliūj q̄ humores corpis tc̄ gmoti plus p balneūz gmouent' e est periculūz ne currere ad mebruz nobile e cerebruz e fiet ecitania ul apoplexia [illegible]

vel ad cor et inducere febres aut mortem. Post bal
neum si possit fieri comedi non debet ad unam ho
ram sed exspectare quiescere in loco una hora et tunc duplex
comede de zucharo rosato aut bolum aut de electuario
de sandalis vel alio confortativo. Item quivis nunquam potest debet
sustinere ut post balneum non bibat tunc vinum excessive.
Quantumcumque potes intra nec post balnea potes
Notandum de correctione aeris aliquantulum dictum est
supra addatur tamen adhuc propter meliorem memoriam.
Aerem sic corrigas temporibus humidis et excellenter
frigidis. Tempore noctis habeat caminum in comodo et
clausis fenestris tempore humido et pluvioso vel frigi
do aut loco camini habeat carbones ignitos ar
dentes in comodo de super proiciendo de rosmarino aut
de sale aut de thure albo aut de mirra aut g
mo iunipi aut lauribaccis clausis fenestris.
Hec omnia rectificant aerem tempore humido et talibus temporibus
valet assata et maxime in cena et tali tempore frigi
do tenebitur caput callidum et maxime colla quia ex fri
giditate leduntur nervi in ... ... ymo uni
versaliter tempus est inimica nature quia talibus temporibus plu
viosis et humidis homines plures moriuntur quia sicut
calor est amicus nature salutem spirans sic frigiditas
excessiva est inimica nature et humiditas et causa pu
tredinis. Cibi vero illis temporibus ad caliditatem et sicci
tatem debent declinari sic quod multe species aromatice
in cibis vinis habeantur et minus de sale et assata

valent plus tē tpris q̄ cocta. Cibi meliores sunt
quadrupedia sunt ut de agello vitulo iuueni ede
miulo nec non capriolo silvestri. Inter volatilia p̄h
ces t coturnices. fiuicle pulli et de ceteris aquati
ances fugiunt pp aquositatez t frigiditatez ut sunt
anet t anere. Pro condimento ciboz vero piper
ponatur t ziziber cū modico croco. Inter pisces plus
valent minores q̄ maiores t maxime de genere aqis
lapidosis et fluctibus ut sunt fundoli trute perce. Trici
plu t luci. Etiam sciatis omnez q pisces volunt hre
pip t bonuz vinuz ac spēs aromaticas mediante
spualr sal q si desunt causant inflamatiōes inercie.
Ad sanitatez aut cibi vaporosi nō minus valet
corpi sibtili t nobili vt cepe porruz aliuz rape
rafanuz crudum. Insuper pisa t fabe crudi qui sunt
ventositates de pasta filata nō valet vob nec gro
ssa olea putrefacta. Preterea cibi viscosi nō competunt
vobis ut caro porcina cauda caulon vngule
anguile aucte t carpones nimiuz pingues Et rest
casei cocti lactimia t oua nimiuz pinguia ut bo
tiruz abietta t hoc huius filia. Capitulum de potu.
Hui bibere mulsum clarez bn coctuz cuz pul
amoz chyminum aut cuz gariofolis aut rore
marino aut salvia t ruta q potus valet contra
fluxus q̄ palysim guttaz podagraz t plures infirmita
tes ymo est potus vltra oes alios potus pinguissimus
tas i hōbus. Vltra vero ante mane t sero bibentibus

et ut venenum ab hoie expellatur Ponas in mensa
vna sit vinum albu(m) odoriferu(m) no(n) nimis forte
et si esset forte impleatur cum aqua aut vino debi-
li Cum in vino medicinali p(ro) suum por(tionem) tornas
vernacie malvasie etc pp(ter) nutrimentum et superflui-
tates consumendas semel vel bis aut pluries De mane
sobrie potius bibe vinum calidum de vino ardenti
laborato cum speciebus aut sine speciebus ad consumendos
humores frigidos et ad digerendum stomacum illis
temporibus semper Et si bene vinum bibendi similiter
extraxe in p(ri)mo recipiens cerevisia melius potius vinum
a similiter clara p(ost) ponendo rostum panis in potum
in calidare vino ysopum aut salviam similiter et vinum
Cum in vinum salviaticum ysopum aut absinthium
chitiuarij aut enule recipere est valde laudabile
et ad bibendum tempore hiemali vel etiam tempore infirmitatis
eius modicum melius Ordinem similiter debitum in bi-
bendo vis de facili febrem evitare acquiret De ma-
ne statim potabit sobrie s(ed) p(ost) purgabit vos
spiritum stomacum per urinam per nares per sedes Post
hoc semel vel bis in septimana imponere ad nares
de vino ardenti cum panniculo et superponere oculos
de vino predicto et odorabit pomum ambre ad con-
fortandum cerebrum Item alii utuntur q(ue) m(ateri)a dolo-
ris albus seu pulvis etc pp purgantur cerebri
et postea movebit vos ac si vellent vos suspendi
manibus similiter aut mortem faceret quoniam mal

uat de ambulare equore pectendo uob caput cum pe
tine sp de mane atque sero pp malos humores a
bendos a cerebro. Et post tale motum pnt pmitte
ferum ponens uos ad mensam et i pri sp precedant
cocta assata et cibi leues precedant grossos boui sal
i mesa et salsam fpr carnium cum uino puluerizato
ro zizibere mixto cum modico sale. Facie salsa a sal
dr et posites ad pdiam salsam aponenti de cymino de
gariofol et bnis istibz et istud uocatur salsamentum cibo
Diebz piscium sit hec salsa. Recipiens omnium bonum
ad ptum scutellam et iponet de pulueribz pipis et mo
dicum sales aut de cymino aut de longo piper et
si uolueritis cum ista salsa comedere oes pisces sic
cum prori salsa oes carnes. Idem i fine prandii cu
caseo duro uel fine caseo comedans tostam par uam
panis nigri cum sale gherofo cum paucis pane pomodi
zizibere. Si uer potestis facere salsam de ruteno mero
ui cum puis micis uino et albo pane modicum sim
mixti addendo de sale modicum. Aut salsam fpr mai
de petrosilio saluia ysopo menta piperum acredula
pureto et silibz cum aceto forti et sale. Manducantur
ceresia merosa et cetera fructus crudi non comedantur
nisi cum sale aut decoquatur uel assentur. Qui in tra tur
i mundo que sua nimia humiditate & eu pu...
ctioris ut lac pisces et fructus. Ipo omnium istorum tenui
esum secundum superiora qua diximus ho tempore febres
qr minimum salsa et minimum ppata congt malicias

hyndaq; rore qdcaq; Item coctania aut cessata ua
leat i fine mēse comesta cū vino bono cū anisio
feniculo aut carui. Itez merosa cerasa ac pnella
valent i pncipio comestionis moderate sumpta e mo la
cuz nucleo. Et corrigat malicia eoz p i fusioz
aque calide aut p coctioz aut ꝯ sale comedant
Itez correctio fructuuz crudoz p sal aut cū bibi
cōe vini odoriferi z clari. De regimine post prandiuz.

Post prandiuz nō biberis neq; dormieris ad duas
horas stabis aut lentius deambulabis aut
si sedebis sit scrio vna cuz mente. Post cenā et
si potuit de vnaz horaz deambuletur z quāp bibit
bibitur qui fugiendo reume mitendo ad os. Ceti scitis
q sopitus p prandiuz aut diuz sup os repletioz
cumulat reuma z oēs malos morbos vt morbu
caducuz apoplexia sm nāz podagraz cyrograz
y mo fere oēs egritudines hnt ortuz a pectio reuīe
Itez reuma dr qn reuis maria z ūm qn ruit ad
quelibz loca corpis lniam gnat egritudies spālis
put dcuz est supi. Capl̄z de meroim leen.

Ite meroruz leen de loto p vltimo porri
portabitis leuez poruz vt vinis leue hyila
riz cū nō vapor por ul vini forti ascēdat ad
pturbando cerebruz z faciendo reumata multa
Et potitie naiginare spr bendo z plumoso de por
cionibz gallinge lex ul octo pilati porcioni
z de cyminio z zinziberis tonicz de piper grana

quibus aut de granis ardentium eius sale gba
tio[.] Calor eius gfortat et gsumit et digerit et re
soluit. et eius vapo calido trasgluciar[.] Locus
dormitionis nō sit humidus nec sbteraneus ne
de muro s; de ligno et fenestre nō sint meridio
nales s; septemtrionales et ut sol possit ibi spgē
radios suos tpr suo ad exsiccandā humiditatē
comode[.] Et tpr hyemis potius dormire i stupa
modicu calefacta aut i comodo ī quo sit cami
nus ardens ad exsiccandū capt qm a capite et
stomaco procedūt ōēs gtradices[.] Propt reumata
trasglutienda cū rebus pdcis de thure albo supre
grana pura et de mastice et mirra rotūdis pone
minute trita ut posset trasglutiri et potius ad
dere nouē piculas de bibnella pp calculū qm
oīa igredientia corpus ita pstant corpori et gsu
unt a malis humorib;[.] Moram l intōnu ora
quotidie suspēdant tpr hyemis i stupa ita tpr
estatis ī aere ut cshicet a malis humorib; seu
vaporib; a corpore dissoluti et dico qd illud ē
remediū optimū. Capl de lotura capitis

Lotura capitis vni sit ante prandiū vel
ante cenā ad lexiuiū fonde modicū de
vino i quo lexiuio ad gfortādū capt bullie
camomille folia siccados mellilotū aut vnu
ex hijs aut aliud odoriferū qd cūq sit origanu
calamētū et similibus[.] Nō semel aut bis i septīa

nō

ante introitum lecti de sero potius lavare pedes in-
fusis et decoctis cum aqua calida in qua decocta sit
camomilla aut bacche aut menta et hec folia et
arthemesia et solea pedum fricando cum sale et aceto.
Etiam aut hec reumata existit de mane i(n) ponere
3^e carbones ardentes ad vinum excalefaciendum aut
ad olientiam ponendo desuper thymiama aut mir-
ram aut olibanum sufflando et inspirando aerem
illum aperiendo os et nares ad exsiccandum reumata
quam omnia reumata curantur per consumptiva seu
exsiccativa cibo et potu. Et nota etiam militis brodiis
nec coctis sed magis assatis et siccatis tempore seu tempore
humido et frigido. Et si maledicta reumata cum predictis
evadere non possent, consulte tunc per capitis nervos
sequentes observentur conservatio.

Si tibi sit flemma faciens in corpore reumam
Cepe nuces vigiles facient hec reumata pelles.

Et scias quod reumata est origo omnium egritudinum
Et si cum fluit ad oculos generat dolores oculorum.
Et si ad aures tinnitum aurium et sibillationes. Et si ad
gingivas dolores dentium. Et si ad gutur squinanciam
Et si ad pectus tussim. Et si ad stomacum nauseam
et vomitum. Et si ad intestina colicam. Et si ad lumbos
calculum. Et si ad pedes podagram seu paralisim
Et si ad manus cyrogram. Consilio ergo vir an disponi
lecti de sero non velit potare sed cessare aponere
per mediam horam et vadere modicum deambulare

et ire post hoc dormitum. Caplm de iudicio vini et aque

Vinum candidum i 2° vetus i 5° mustum in 5°
Ter vinum vetus nocet nervis et ossibus
Flenum generat inflamationem et e difficilis digestionis
Et dicit magistri medicine quod vinum novum et
mustum et maxime turbidum raro vel nunquam bibitur
absque vidua aut etiam podagra aut pruritum
in corpore humano se erigit aut petrosa in stomacho
inficiendo mortem causat acetorum vetus facit
dolorem capitis et nocet stomacho mediocre inter
novum et vetus est sine malicia et tale cerebrum
appetitum stomachum et nutrit corpus nobilissime
sapores et vinum lymphatum nigrum stringit
album subtile mollit et rubeum hoc sit medio modo
et dulce inflat sed laxat sic mustum sicut mustus
Modo de Juniperis doctrina bona.

Eo ordinem grana Juniperi mane sumpta cerebrum confortat
visus pectus mundificat vocem clarificat stomachum
confortat ventositates repellit cibum digerit la
pidem vesice frangit renes dissolvit dolorem
renum curat et valet contra venenum et si ignis suo
emitur colloqui fumum ad annum durat.

Explicit regimen sanitatis compilatum per reverendissimum
magistrum Albicum huius doctorem medicine principaliter
illustrissimi principis d. d. Wenceslaum Regis bohemie etc.

Tractatus de pestilentia secundum magistrum franciscum de la poggula.

Quoniam omnia inferiora tam elementa quam elementata a
superioribus reguntur ex influentia corporum supercelestium
rationabiliter effectiue et ac tam de bonis corruptionibus et pesti
lentialibus effectiuis non tamen dico quod aer corrumpatur in sua sub
stantia quia corpus simplex est sed ratione vaporum corruptorum corrum
pi dicitur. Sunt in pestilentia multis partibus et inconsequentia
et ad huc in locis quam plurimis eius videntur vestigia sic
prout quod multi moriuntur. In parte replendum hic autem sciendum
quod non solum aer corruptus est causa morbi sed et in morbis
corruptione humorum et humiditatum prout testatur Galienus
Galienus libro de febribus dicens Ex nullo patitur corpus corruptum
nisi corpus materia preparata sit et quodammodo susceptibili cor
ruptibili esse. Quia sic ignis non ardet nisi circa materiam co
mbustibilem. Sic nec aer pestilentialis nocet corporibus nisi
materiam inueniat corruptioni preparatam. Unde corpora
munda et purgationibus non neglectis remanent salubria.
Similiter et illi remanent sani quorum complexio est contra cor
ruptionem aeris. Alii autem obiectis corrumpitur aer
infirmantur omnes et moriuntur. Cum aer est corruptus
in diversis generat morbos diuersos secundum diversitatem
quia ipse agens agit secundum dispositionem materie in subiecto. Unde
illi qui de motibus astronomie non habuerunt in morbis
pestilentialibus remedium adhibere non possunt quia causam
et qualitatem morbi ignorant. Cum autem necesse est prius
medicum principium cause morbi. Qui non cognoscit causas
Avicena. ignorans et Avicena lib° 4° de febribus causam ignorans
causis ignorat impossibile est ut morbum curet. Hoc causa

mVrz ḡmeratorz sup s̄ə phicam decedit. Et ideo noc
n ex cognitioe ce ppinque z remote. Ergo cum ce-
lestia sunt ex primis cause oportz deuenire ad cognitio
ipsoꝝ z mlt̄i magni i arte medicie. Galen dicit i
arte theorica seu speculatiue sufficienter z similiter lz
i practica parte ex prssin scia astronomie cres ignum
que scia posterit e mlt̄uz necia sic dix ypocras in
pestilentia sua. Etiam phisicus e qui astronomiaz ignorat
nl'us se debet ponere i manibz illi. Itaz hic astronomie
z arte medicine rectificat se i meeḡ ml suppont in
nona sua de alia qr quelibz i qrolibz no pr declari
z hoc plurimes sunt expertus operando qr p .xo. annos
z aplius p quaz mā data est i quiselatiō ḡra ipius
sm artez medicine bn fuit gpoita z ordinata in
opibus ad itenciōez artifice nec ad comod pacient
nos si medicina data sit ad laxaduz pacientz pos
piciet ipius maz no uberent. Vn pz qsm astro
nomia parz valet phica. Et napp oo destroiz ou ly
ml' succunbunt. Ideo ego ferracionis de pgula phis
mimi de peni sup tractatus z i formare uolo de
pestilencijs fientis ad psuadiz huana corpora.
Et narare de cais z ma corrupti.

Deus deoz z dns qui sim z absolute oiuz cre
turaz pditor e p'. Ca. Et isr z aliuz tractatum
facia de peni narrabo de distictiōe morborum
pestilencialium ab alijs morbis. Et sic i capitulo. C. 12
meteriz z q' i nglz si quis copiaz ht ad ginenda

et curaz plia i ncicie no in ora ad amicy specialit
con q in hoc morbo de nouo pestilencia e reddita
p successioez tpriz atez e residua q mulbe fenis
[illegible] flicoz i strage mltum hoiz opagetis ac oim co
tribuere i salice ad salutez cuiz mero desiderio in
hac cedula dino emorito auxilio p seruatioez cen
rut omz morbos plenius declarar itendo cor
vix ds phyco i digetur lz sui ovi qsp phic sit
p seruator ac curator i rector In pimis qs ad phr
uatioez vitandiz e minui i cibi i pot vitet bal
nea i oia que corp' tenuficat i poros apiut et
dilatat qr p poros apitaz intrat aer venenos
corupt' p foras i ips corrupens i fniope coytus
vitari debet De fructibz no' pare aut nil come
dat nisi sit fruct' acetosi saporis vitet omi
quelz cibu facil digestiois como aromatico i
lit phato vitet medicie i oia fcat cu mele ome
ora cibaria galita cuz forti aceto i rpr plumah
i bu moto fiat ignis i camera i mane cu surrexit
i an q domuz exeat vl ad aerez se exponat vo
tat' amidor i aromanci or diabra i dia mus
co i dulmo cuz musco i plirs cuz musco i silibz
Et fiat pauy vitat gariofol nuce muscata ze
duaria in ac' i sel ul bis in ed ebdomoda sumat
de triacha ad qntitatez fabe ul modicuz plus r
Et de fonts i manu pomuz ambre ul aliud odo
riferuz i sepi' odoret Et de fero i mercatu lum

clamidi foretibus cameram fiat vel flammis de ra
mis iuniperi vel ponatur ferrum carbonibus venis i vase
ferreo et supra ponatur parum de riso ple vel p ora
nares acerbius dum ponatur et dormiunt ¶ R olibanum
albi ʒ 1 storacis calamite ʒ 1 ʒ 1 ligni aloes ʒ 1
fiat pulvis subtilis et hoc fiat quociens in aer sentit
fetor aut malus odor et sic accidere alicui i tempore
frigido et humido sine corruptione aut accidentibus ex
etiam pestilentie potius preservati ¶ Si vero pestilentia regnat
tempore tamen calidum i preservatione opus est comedere q i
tempore frigido e apli excede in pomis quod i calido et ut in
num album e liphariz bu 2 i albis utatur aceto in
magna copia et est agresta et non mlluz vinum ali
dis i pelago ¶ Et tunc vero cum tempus fuit brumosum aut
mali odoris odorare rosas violas sed rubeas i
dalos albos et rubeos et camphoram et acetum ¶ Et cy
niaca i tempore calido modicam sumat in flegmatici
et melancolici et sanguinei non ¶ Et colerici sumant de
pomis citrinis et aliis et acetosis et de cucumeribus et de
cucurbitis et vitent alia cepe et porra piper et grana
paradisi et zz. i croco et cinamomo nisi pro quantum in
calido non excedunt. Et si propter fervorem calor fortiter
sitierit aliquotiens aquam frigidam sorbeat vel mixtam
cum aceto vel ptisanam potent quia multum confert et
specialiter hominibus corpore calida et sicca quia nullo modo tolle
randa est sitis ¶ Et si a... pue... sanguis
sentiat stantem i corpore lunere flebotomia fiat i vena

pter propinquitatem et penitrationem aeris eorum. Itẽ
aqua frigidissima mixta cum aceto. Similiter aqua rosa
cea cum aceto et bibatur semel in die vel bis. Itẽ pillule
in hoc optime sunt que pestilentiam preservant omni ebdomoda sed
pestilentie et omni complexioni et omni tempore sive calido sive
frigido. Ita in Avicenna et aliis auctoribus et multum
commendant propter quod aer impurus et humores corruptos
preservant et evacuant et sunt tales. Itẽ aloes epatici [illegible]
mirre, croci ana ʒ [illegible] et fiant pillule [illegible]
[illegible]. Et in isto tractatu regiminis a pestifero aere co
rrupto deo mediante consilio quod preservant. Si vero ali
quis ob defectum regiminis in morbum cadit pesti
lencialem et de remedio quale sit predictum dico
quod iste morbus pestilens post xxiiii horas se affirma
[illegible] illico curatur. Item et causa cum
[illegible] ex [illegible] capitulo tertio membra
principalia scilicet cor epar et cerebrum. Et quodlibet horum habet sua
emunctoria [illegible] sua emittit superfluitates. Unde sub ascel
lares emunctoria cordis. Emunctoria vero epatis
sunt inguinaria. Et emunctoria cerebri sunt sub auri
bus et gula. Modo scire debes quod cum venenum
[illegible] per totum sanguinem distribuendum inde sic per
[illegible] morsu serpentis et aliorum animalium venenosorum. Item
iste venenositas commiscetur cum sanguine et spiritibus et
[illegible] petit cor [illegible] fundamentum vite [illegible]
[illegible]. Cor vero nocumentum sentiens et [illegible] expellere
sanguinem intoxicatum mittit ad emunctoria.

Et si ma(teri)a venenosa i(n)cedat v(er)sus ex(terio)ra [illegible] vel
vito (con)tinua no(n) possit ad cor ascende(re) p(er) alia
mebra s(ecundu)m [illegible] cu(m) ipa(m) [illegible] regular. [illegible] nat(ur)a
[illegible] ma(teri)a dest(er)minat. Et q(ui)a no(n) mag(is) [illegible] depelli
ad [illegible] emu(n)ctoria et [illegible] de cerebro [illegible] p(ro)p(ter) illa
accide(n)tia q(ue) [illegible] q(ue) est signu(m) p(ro)p(ri)u(m) [illegible]
q(ui)a loco [illegible] ma(teri)a venenosa [illegible] p(ro)p(ter) q(ua)m
[illegible] fieri purgatio seu evacuatio. Et si
ma(teri)a depellat(ur) ad [illegible] p(er) cor grauat(ur) [illegible]
partes. Tu(n)c p(ro)p(ter) fiat statim minutio sanguinis de
[illegible] vena q(ue) d(icitu)r mediana in eadem p(ar)te [illegible]
opp(osi)ta [illegible] sup(er)ius [illegible] p(ro)p(ter) q(uod) bonus san
guis in p(ar)te [illegible] in [illegible] sanguis
corrupt(us) venenosus [illegible] ad p(ar)te(m) [illegible]
[illegible] Et si [illegible] circa
regione(m) epatis fiat flebotomia i(n) basilica de(xtr)a
brachii de vena epatis [illegible] vena cordis vel fiat
minutio de [illegible] dextre manus int(er) digitum
auricularem et mediu(m). Et si ad i(n)guina(m) [illegible]
[illegible] depellat(ur) [illegible] ma(teri)a [illegible]
i(n)feriore(m) p(ar)te(m) [illegible] tu(n)c ap(er)iat(ur) vena i(n) pede [illegible]
[illegible] digitu(m) [illegible] in eadem p(ar)te [illegible]
fieri minutio traher(et) ma(teri)a ad mebru(m) nobile et
seq(ue)ret(ur) [illegible] error peior p(ri)or. Et si [illegible]
[illegible] in inguine [illegible] et magis [illegible]
[illegible] vena i(n)t(er) [illegible] digi
tu(m) [illegible] digitu(m) p(ri)mu(m) q(ue) d(icitu)r saphena [illegible]

ventosa sb mlo i pte exteriori vel ponatur ventosa i cvir
pte gilbus. Et ut appareat remotius ceterum sub
inferius sub gula fiat flebotomia i brachio et pt
de cephalica et e sup mediana vel fiat de vena
sup manum int pollicem et indicem et fiat scarifica
tio cum ventosis inter spatulas et sanguine rema
nente sic extracto ac pncipali mbro sic depurato
Confortetur cor et alia mbra pncipalia p electuaria
frigida cordialia ut sunt Rx pliris dyamargariton al
bum dragagantum frigidum trisandalis pulveres electuaria
rosarum et fiat electuarium cum zuchero rosato et
sumantur pillulae i die et i nocte. Cura non sit remissa
et i genere que sup hunc morbo committitur febre om
nino carnes comedende sunt ni alicuius pauco pullo
coctis cum agresta comedat pisos pulmentum cum
semine atriplicis et endivia cum agresta et psilio
amigdalo et ponat psillium sed pannus fontinalis
lavenulo et si i inflammatione velut ponat ... al
bum similiter lene mixtum cum mica aqua alicuius ad
confortandum, sed vero dicitur et sup gilbus ponatur hoc
emplastrum quod dicitur emmanuel maurum. Rx parietarie et ver
micularie i optime valeriane ʒ et semen lini ʒ i rad
icum ... et bulbi sambuci ana ʒ i rad
icum ... quod est ... cum ...
... et cum oleo camomille et ... pinei et sepe
et cera quantum sufficit et fiat emplastrum ad vinguentum duro
et supponatur bis vel ter in die renovando. Item cum

sanguinem malis venenosis attrahit ad se et sic non
sinunt venenum remanere ad periculum membri non possu-
nt nec aliud nisi nocere. Item quidam ponunt unum
alii album galbanum. sed et proprie dicitur et est
plus spiritualis quam plus valet et sic eam ponunt. Et
dicunt inter paganos plures ipsorum qui operantur con-
tra venenum et contra pestilentias et contra toxicum et contra venena
et contra morsus serpentum et aliorum reptilium venenosorum. Et dicitur in lingua arabica bezaar id est a morte libe-
rans. Et iste pulvis ab herba que dicitur pulmonum id est
herba rorum et alia que dicitur philadelphia credo quod sit
mille covenda. Alii dicunt gentianam et alii dicunt gamo
filarum et alii dicunt tormentillam de quibus dicit posses
experientes probare quod quelibet herba in tempore illo plus
simpliciter et quod sic curat et per se in tiriaca et a mo
rsu serpentum quod quelibet vita et potentia statim curatur et
malis venenosis etiam in reti per locum morsus lanceare
curetur sic curatur sanguinis creatum per minutionem.
¶ Pauci non apothecarii noverunt bene hanc herbam.
Et in nostro magis petri montis prime zagobie qui
hec cognoscunt sed non credat quod pestilentia hec ex
coniunctione futurum et Jovis et aliarum planetarum in
anno preteritis inter preterite sed de reliquis coniunctioni-
bus dicemus secundum que adhuc restat reliquum alterius cum
¶ Coniunctio et illa alterius non presens illius multa
significat per successionem temporis in multis futura in generatione
maxime fame mutationem regnorum et sectam novam

in aliquibus partibus et aliud sicut destructiones murorum
mutationes et mortalitates et de purpuratis plurium
divitum et detractiones plurium magnatum et dominorum
sicut laracciones et multe pluvie et inundationes flu-
minum et maris multa pericula et multa tonitrua et ful-
gura et ventos validos et multas tempestates et quod
in terra erit tribulatio maxima et oppressio multorum p-
opulorum magnorum et minorum et sic multa
alia terribilia et mirabilia de quibus enarrare est longum
longum est. Et non in illo tempore tantum erunt sed
transactis aliquibus annis. Ab ista vero generatione co-
putatur. Et post incipiet pestilentia et super
ventis frigidis et pluviis et dissentione fraterna in
illis annis propter apparebit. Et magnam caristiam adhuc
tenebunt. Et in aliis et aliis adversus nos regnare al-
terius necessitate. Quodque non dubitabitur quod
ista cedula debet intelligi. Fiat statim minutio.
Et ideo statim determinet sive dies aut sive quam
prius. Quoniam ubi video quod isti morbi pestilentiales
breviter vel statim hunc periculum et incerta remanere
habent. Et bene illa que expectantur ad tertium non de-
bent peractionem quam minutio qualiter periculum non
debet retardari nec expectari per dies vel aliquas
in eadem hora qua morbus invaserit et sicut possibile
fiat minutio a vena propinquiore in eadem parte
morbi sicut a loco ubi morbus latet. Et si minutio
non possit fieri in eadem hora fiat saltem infra sex

horis. Et si nec sic fuit abstinendus paciens ambo
et post quolibet minuatur. Et ut dicit Avicenna ex tota
fuit aeternata augeatur. secundetur flebotomia in alia
vena seu alia a morbi minera procedere. postmodum
in cordialia confortetur et confortetur et certum experi
longam experientiam patefeci, nam per annos satis multis
quibus ubi pestilentia in locis pluribus regnavit quamplurimos
minuendo a morte procul liberari pacientes. Et multi
minutione absque alio beneficio mortem evitaverunt. Et dicit
quod ultimo illam retardabitur in tertio die ut factum
erat. Etiam quod non est mors et cor suam evitat expl
sua ad suam conservationem sanguinem inficiens in nocumentum
depellit. In isto modo dixi quia fuerunt et flebotomia fuit
quod per sanguinis extractionem et eius evacuationem confortatur
ex pluribus cordis et in diminuitur. Cum non potentior
fuit semper residuum morbi et medicine beneficio facilius
minuatur. Et ego vidi aliquos sub hac forma minutos
sibi bene se rexit et cordis confortativa accepit qui mortem
ne periculo evasisset. Cum dicatur in multis siquidem in ubi
brevius seu contrapunctum auctorum. Sed ut longa et experi
entia hoc manifestat, quod magistri moderni temporis ubi
usque fuere in his morbis pestilentialibus magis experti
sunt quod omnes medicine artis auctores ab ypocrate usque
ad illud tempus. quod quod sunt. Etiam nullus vidit pestilentiam
regnantem suo tempore in solus ypocras tamen tempore pesti
lentia regnavit in civitate athenis sed nil non dicunt.
Et tamen ypocras semper bene quoniam videtur libro de pestilentia

pdulit in librum presentem nota in notamentum. Sed
Galienus dyascorides Rasis hali damascenus serapio
constantinus auicenna Algazel et alij sequaces nunquam pesti-
lenciam viderunt nec earum experiencia plenarie habuerunt.
Sz quod dicitur aperte adeo vt potuerunt exhau-
serunt. cum magna huius cura in hoc morbo magi
experiencia est. omnes qui nos precesserunt veritatem
et certam experiencia artem fecerunt. Et ideo ego sequens
in arte medicine post de ista pestilencia eiusque acci-
dentibus de preservacione et cura eius et preparacione ne
memoriam librum exponere volui. Et experiencia longam
de nobis modernis et gentibus complexionibus in plurimis pla-
neis et preceptis sunt oppinionem et vtilem eius exponere
et declarare possum quod omnes libri medicinales oportere
compleri ab origine mundi et hec dicta sufficiunt preparacionem.
¶ Explicit tractatus vtilis et bonus de pestilencia factus
et compilatus et acceptus per magistrum franciscum de la pergola.

Notabile bonum de natura et qualitate ac complexione animalium

Nota primo de qualitate et natura hominis allegans
libris et naturalibus rerum scilicet quod calor et frigus humiditas
et siccitas causat vita quod hoc sit breuiter causa al
te natura. ¶ Item dicit philosophus Omne leue sursum grave
autem deorsum tendit et sic vita et naturale corporale. Et quod
caliditas et siccitas est leuis natura et recipiuntur sua
superiora scilicet spera ignis et aeris et quibus preciderunt
quod est adurencia et extremitas. Et colericus est homo calide
seu complexionis et sicce calide et sicce gradus secundus. Colericus

q homes calide z sicce qplexionis debent esse alte et
tenues seu graciles qd ide est staturę et insum et
mltuz ex huidami calore Sez humiditas z frigidi
tas redunt se ad equalitate. s. ad ipas aq z terre ex
qbz hnt ortuz z ista est i pigmentu ac crumina
Et homes flegmatice oplexiois sunt hm qe humidi
z frigidi g° homes flegce oplexiois sunt breves
z pigues z albi ex huidami humiditate Homes no
mixte oplexiois q sunt calidi z humidi sunt mediocris
staturę z satis pingues Racio qe calidtas redit
sursuz pter pmulbz e z humiditas dilatat sic aq
Et hois nae sunt sanguinei qe calidi z humidi g° tenent
mediocres z pigues i statura z mediocres in
pibz Homes at q sunt frigide z sicce nae debent esse
breves z graciles Racio huius qe frigiditate abre
viatur siccitas no extenuatur Et hois oplexiois me
lancolice sunt oes mulieres z no oes mulieres ca
rent barbis qe sunt sicce z frigide nae z nulla mu
lier e sta uiuta i corpore sic com vox pmitia
Quando at sunt colerice z sanguinee oplexiois tal hu
sunt valde alti z pigues z robusti i oibz niebris
Ratio huius e ista qe colera fac cuz magis altuz
cuz augumeto humiditat a sanguinea ptita z roc
cedez humiditari nc mlituz i pigmu Et hoc ide
facit flenmatico cuz sanguinea oplexione tal met
z attribuere com pione Si no melancolia flenmatico
adiugat com pione ista oueniat nc ista duo

lis nimia fuerit longo tempore sic fiunt a natura homo pigmeus vocatur. Et sic de vino ita de aliis mutatur in complexionum lagenarum et tunica etc.

Item nota quod quarto est quod nimia dieta bibita si fuerit continue et bene mutatur complexionem. Unde versus. Nimia cura crapula et nimia. i. frequentes plus potationes

Nimia crapula cura longus quoque langor.
Mutat naturam hominis hec complexionum.

Item versus de iudicio complexionum

Sanguineus	Largus amans hilaris ridens rubeique coloris	multum appetit
	Cantans carnosus satis audax atque benignus	multum potest
Flegmaticus	Hic sompnolentus piger in sputamine multus	parum appetit
	Hinc hebes est sensus pinguis facie color albus	multum potest
Colericus	Hirsutus fallax irascens prodigus audax	multum appetit
	Astutus gracilis siccus croceique coloris	parum potest
Melancolicus	Invidus et tristis cupidus dextreque tenacis	parum appetit
	Non expers fraudis timidus luteique coloris	parum potest

Notandum est quod iuxta illos versus quod sanguineus est calide et humide nature et sic ex parte caliditatis multum appetit et ex parte humiditatis multum potest. Flegmaticus vero est humide et frigide nature unde ex parte humiditatis multum potest sed ex parte frigiditatis modicum appetit.

Colericus autem est calide et sicce nature et ideo ex parte caliditatis multum appetit et ex parte siccitatis parum potest. Melancolicus vero est frigide et sicce nature et sic ex parte frigiditatis parum appetit et ex parte siccitatis modicum potest etc. in actione mulierum.

¶ Itez no q̄r qualitates st ı qbz sanguis pollz st
hylares musurandes ridentes loquaces ¶ In qbz
colera rubea macilenti jocosi veloces audaces
irascibiles agiles ¶ In qbz colera nigra stabiles
graves compositi moribz z dolosi ¶ In quibus
flegma tardi sompnolenti z obliviosi st ¶ Itez nota
si sanguis ē grossus z turbidus calor z siccitas
cōpar designatur. Si subtile z aquosus nimia qui
frigiditas declaratur. Si ruffus clarus z tendens
grana colere z cōputredo sequitur. Si de sup ipm
molles ventositas z humiditas nimia mōstratur
Si coagulatus z aquosus defectio expulsive ordinem
quādam depelli cū sudore z morma z fumo solz
hoc totuz ī sanguine mōstratur.

Nō in quolibet mēse quo dein se quis regē.

In ianuario cotidie bibas ieiunus globos de vino
oprio neque sanguinez minuas. Sed ostucio
nes potiones bibas ul electuarium sumas. potiones
zizibertis gariofoli z galgania vini sorbe.
Vino non nimiū cupias electuaria sumas.
Expositum mane talis sic ipsos bibas has tres.
In februario vacuaz sup police mede sit in anima
mia potione solucio. Accipias de agrimonia
ofecta z cū vino calido. In isto balneo bibe et
apii semen cū sale cataplasma capiti ipone
oculos cures turbulentos. Potio sit agrimonia
apiuz lauribace totuz. z anethi enectus et

betã nō comedas & coctes cibus aceto temperetur.
¶ Salviam fac assa dom⁹ bibe nō optimas.
In marcio sanguinem nō minuas poci͂oq͂ solutivā
nō accipias dulcibus utere et balnea. Ru-
tam lebisticum pollegium bibe radicibus cōfectis mē
radicē bolgarie cōfecta cū melle et aceto similit͂
et sic permaneat per noctem et mane de illa comed͂
quantum sufficit et postea aquam tepidam bibe et caput
unge i oleo ricto utere cū digerit comm͂ pocioa
menta cumita bibe. ¶ Potio sit ruta lebisticum sal
via spicam piper piretrum zinzib͂ et zeniver ē ysb.
¶ Dimus nō portulas radices sedulo manduces.
¶ Do minuas nō solutiv͂e nulla nō potiaris.
¶ Die ne cessarimc tibi sit et balnea cure.
¶ Salviam fac assa nec dulcia sit tibi nulla.
¶ Polegium ruta minucā respice mentum.
In aprili venam scinde per tonitrua et plenitudinem sā
guinis incrementum minue. Radices ne come
das calidis utere carnes recētes comed͂ omni bo͂
bibe congio calidico et. ¶ Potio sit betonica et
bibinella. Venam pedis scinde potiones solutionis
accipias dominus necessarie.
¶ Ut nimia sanie mundia venis medicare.
¶ Potio laminatur radix millecomedimus.
¶ Do cuntur solutudine cruoris de pede minuendus.
In maio venam capitis ventricis grave
asserens brachium per stomacum pulmonem et ventris.

dolorez comede calida vel calida bibe aquaz fontem
bibe nullius animal capit ante pedes comede purgationez
fac capitis de serpillo ieiunus comede lac calidum
bibe balneuz vestitas pruritez minue venas pur
ga oleum frigida agrimonia comede polegio apio
absincio vel ponaz solutionis accipe pono sit ab
sinthiuz feniculuz libisticuz cum ceteris unde versus
Iz a sapiens rebus his utere ipetiebris.
Decet apio et pollegio
Lo caules edere caput expurgat tibi crede
Cum milefolio prodest agrimonia poni.
IN junio aquam frigidaz bibe carnes recentes co
mede noli diu ieiunare lac coctuz comede po
mum lactucaz acetuz comede frusta e medonez
no bibe ... largitaz apiuz piper mixtuz cum mele
ad vinum coclear sume ad frigiduz matutinuz cibo
naz solutionez facere laz pono sit ruta betonica sal
via unde versus.
Carnes fucate no sumantur nimis ate.
Lac fruges edituz panis bibe fontes
IN julio sanguinez no minuas nec solutionez ac
cipias usu balneo vel venere noli uti salinactio
nes rutaz betoniaz absinthiuz milefoliuz inu
sompnus no nimius sit ¶ pono gamandrea cum
apium lancetuz cum optima unguenta q... no ... oio
calide nat floribus de apio ... cardamomo
cum grano piperis ... unde versus.

Tecum vena viuet in balneo vina venena
No coitum patulis species sepissime manduca
Potio sit mulsa frigida nec non minuatur

In augusto salvias cum pipe vte. caules q(ui) mel..
sit e(t) multi nolu comede. q(ui)a .. sit potio non
manduca. a pisibus p(ro)hibitis abstine sedulus .. ..
nec nō bibas n(on) sine i rete. zinzibe e(t) p(er) vin(um) ..
vte sanguinem nō minue. potio sit agrimonia polle-
gium e(t) plantago. Vnde versus

Potio ne redeat quippe minutio ledit
Hinc caulos uitare cibos hec mule caue(n)t
Potio pollegium malvaque respice lacerum
Et malue vires augente abstinere ..

In septemb(ri) omnia poma comede q(ui)a .. fruct(us)
maturi sunt. vena saluatica medianaque aut erunt i(n)
medio brachij pp. .. capite scinde. lac caprinum aut
ouinum bibe. bucellas .. p(ro)fusas ieiun(us) comedas
... mulso betonica cum pipe .. ..
e(t) .. ve. Potio sit cum grana mastice e(t) agri-
monia. Vnde versus.

Fructus grana gerunt ex his nō potio desit
Maximus pinnulas lac capri manducata agrimonie
Hac ede .. gariofila lac e(t) ouinum
Tempore septembris sufficit agrimonia medens
Vena tibi .. .. sit .. ferro credas

In octembri q(ui)a .. comede lac caprinum et
ouinum bibe .. .. gariof(ilum)

cum piper salviaque cum sale [illegible] modo [illegible] petrosillo
porcos quo volueris comede [illegible] e carnem [illegible]
talia comede. Pono sic piper gariofoli spica quibus
et folium [illegible] unde versus.

Zingiber cinamomum [illegible] mixta [illegible]
Accipe tamen [illegible] nec [illegible] pigrens
[illegible] paroles ipse [illegible] sedulo [illegible]

In novembri [illegible] balneum [illegible]
[illegible] balneo [illegible] et [illegible] porri [illegible]
tibus [illegible] abstine stomacum purgat. Pono sic galigo
num et zinziber spicam [illegible] folium unde versus.

[illegible] privare [illegible] sic [illegible]
[illegible] et [illegible] comedas [illegible]
Zinziber [illegible] comedas [illegible] ut [illegible]
[illegible] bono species [illegible] cynamomo.

In decembri [illegible] et [illegible]
[illegible] tempore [illegible] abstine [illegible]
[illegible] calidis [illegible] Pono sic [illegible]
[illegible] zinziber cynamomum [illegible] unde versus.

[illegible] frondes [illegible] sanguinis [illegible]
[illegible] calide [illegible] mense decembris.
[illegible] capitis [illegible]

Incipit tractatus de natura signorum.

Sciendum est igitur quod aries est signum [illegible] mobile masculinum diurnum calidum et siccum igne[illegible] colericum et est domicilium martis [illegible] in corpore humano super caput [illegible]

i Ariete [illegible] capite [illegible] fragmento
[illegible] assignat ptolomeus [illegible]
centiloquii dicens ne tangas ferro [illegible] cum pla-
neta [illegible] Cum volueris [illegible]
[illegible]
[illegible] cultello [illegible]
[illegible] luna fuerit in signo [illegible]
membro [illegible]. Item luna existente in Ariete [illegible]
[illegible] edificium [illegible] fundamentum [illegible]
[illegible] quia [illegible] dies [illegible] contingit
[illegible] in signo [illegible]
[illegible] stabile. Item luna in Ariete [illegible]
[illegible] sebeant [illegible]
[illegible] medicinas [illegible] signum sta-
bilitatem. Item malum est [illegible]
[illegible] collo ponere [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Et [illegible]
medicinam non firmatur [illegible]. Item
dicam de signis medicine et omnibus aliis signis [illegible]
[illegible] capricornus [illegible]
signum. Cum [illegible] facere [illegible] oculos
[illegible]
in eis luna existente in hoc signo non medicari. Item
luna in ariete bonum est minuere sanguinem de bra-
chio [illegible] de capite [illegible] regulas

p dolos. Itez bonuz e[st] induere noua uestimenta et loqui
mulieribz et pticere uias balneoz. Ite[m] n[on] ptinet [illegible]
i[n] o[mn]i ope q[uo]d fit p ignem s[icut] est purgare metalla
et de aliis metallis [illegible]. Itez tolle ignem i[n] [illegible]
signuz vel gradibz arietis fiat duo pectoris et ter-
minbz arietis uni d[e]xtro alt[er]i sinistro. Et [illegible]
dolitur corp[us] tunc corp[us] in dextro pectoris frangitur
i[n] dextra p[ar]te capit[is] fit dolor. Et si uero i[n] sinistra p[ar]te
[illegible] faciat cu[m] pectore sinistro. Et hoc e[st] uerum de dict[is]
astronomie et [illegible] albucas[?] i[n] lib[ro] suo de [illegible]
medicine loquendo de signo arietis. **Taurus.**

Taurus est signum meridionale t[er]reum femininum noc-
turnum stabile frigidum et siccum natura melanconicum
et est in domicilio ueneris. h[abe]t i[n] corpore humano dominium
sup[er] collum et guttur et [illegible]. Et cum luna fuit in
thauro [illegible] de lesione [illegible] q[uo]d d[ixi]
de ariete. Et s[imi]l[ite]r q[uo]d de his i[n]firmitatib[us] accidunt gla[n]dule
et h[abe]t fetor narium gibbositas dorsi oculo[rum] dolor
no[n] mediocre luna existe[n]te i[n] h[oc] signo. Itez malu[m] e[st]
plus [illegible] ad pluuiam ire et [illegible]
tempe[?] q[uo]d [illegible] cito [illegible]. Itez malu[m] e[st] induere noua
uestimenta et tondere capillos et loqui cum mulieribus. Itez in
thauro bonum e[st] [illegible]
[illegible] quoniam q[ui] volunt [illegible]. Itez
bonum e[st] agros arare et seuere herbas et arbores
plantare et [illegible]
[illegible]. Itez bonum e[st] ire u[er]sus [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] filii [illegible] [illegible]
[illegible] Item bonum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] bona [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

Gemini
communis

Gemini est figura occidentalis [illegible] [illegible]
[illegible] unde nate [illegible] aeree [illegible] sanguinee [illegible] est in domo sua
[illegible] [illegible] [illegible] corpore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] spirituales [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gemini
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Item [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] gemini [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
domo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nobile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Item bonum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Item bonum [illegible] [illegible] mulieribus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

cū oīne. Et si infirmitas qualibet inciderit pacieti fugitiua: uel egritudo cessat. Itemque tempus bonum in sumendo medicinas. et in illo signo sīm puta gemini & gemini & sagittario bonum est operari in quo geminis dich quartus ipsi dant mandibus & bendibus: et facere bonum est in quirenti.

Cancer.

Cancer est signum septentrionale aquaticum femininum nocturnum mobile frigidum & humidum. Et in diuisione membrorum corporis humani dominium super scapulas humeros & ascellas. Cum ergo luna fuerit in cancro considerandum est ne ulla medicina aliquo modo ledatur propter superfluitatem impressionis que occurrit de grauitate stipsis & fumositas accidit illi locum uel pectoris eo tempore in cancro. Item luna in cancro bonum est facere potiones ad dimittendum uenam & euacuationes & omnia que per aquam fieri debent. Sed est malum & omnia que per ignem fieri debent. Item bonum est induere uestes nouas & ablutiones & emere per oleum uel & potum. Item bonum est sumere laxatiuam potionem & rem magis ad inferiora descendit quam ad os reducit. Et bonum est mercibus septentrionalibus ad mercandum quam mercator peregrinatur. Item bonum est plantare. Item bonum est medicinas sumere cum luna est in domo sua & similiter et plurima bona bene. Item malum domum hedificare intrare nouam domum & positiones operare. Item malum est ducere uxorem uirginem & scribere libros & facere ypocrita. Et habet suam scripturam non dominum per manus per instabilitatem

signum [illegible] hoc frigidum et humidum. **Leo.**

Leo est signum orientale masculinum igneum fixum diurnum calidum et siccum colericum et domicilio solis. Habet in corpore humano super cor [illegible] domus [illegible]. Cum ergo luna fuerit in leone caveatur a medicinis et in corde [illegible] per superiores dicta. Fit in leone [illegible] novum [illegible] et [illegible] aliquid accidit gladio vel alio [illegible] culo vel in frigore vel frequenter non purgabitur. Item luna in leone caveatur medicinis, potionibus, [illegible] egrotantibus que [illegible] cum [illegible] et [illegible] Item bonum est loqui regibus potentibus [illegible] et que pro igneis fiunt [illegible] Item prohibetur minuere et potationes laxativas. Item bonum est fundare domus et castra, domum emere et intrare [illegible] puncto crescit colonis [illegible] Item in sol intrat leonem et luna [illegible] bene oritur [illegible] Item sole intrante leonem fiunt ymagines leonum ex auro. Et quamquam dolor [illegible] [illegible] fiunt per [illegible] lune super [illegible] calidum et siccum. **Virgo.**

Virgo est signum [illegible] femininum [illegible] frigidum et siccum [illegible] et domicilio mercurii. Habet in corpore humano [illegible] et umbilicum. Cum luna fuerit in virgine caveatur a medicinis [illegible] Item bonum est [illegible] Et [illegible]

septentrionis et terre per totum. Et mutationes in aere aliquando dicuntur
ventorum. Signum quod sterilitas erit olei herbis et vinis [illegible]
[illegible]. Item bonum est seminare agros et arbores in
serere sine timore et omnia que corpus intrant fieri debent. Malum est
ire versus septentrionem, et operare [illegible] que debent fieri pignora
Item [illegible] medicinis [illegible] non multum
laudabilis. Sepe dat frigidum et siccum [illegible] per totum
erit [illegible] pro terra [illegible]
[illegible]

Libra.

Libra est signum occidentale aereum masculinum diurnum
mobile calide et humide nature sanguineum. Sub dominio
[illegible] habet in corpore humano dominium super femora [illegible]
[illegible]. Ideo cavendum est ne [illegible]
[illegible] medicinis. Quando luna in libra fuerit bonum
est induere nova [illegible]
[illegible]. Item bonum est sanguinem minuere de brachio
balneari et radere [illegible]. Item bonum est loqui [illegible]
quia libra est domus [illegible]. Et malum
[illegible]. Item luna
in libra bonum est ire versus occidentem [illegible]
[illegible]. Item bonum est omnia [illegible] sepe que
sunt [illegible] desiderant [illegible]
[illegible] malum est [illegible]. Sepe
dat humidum et calidum et sepe aquosum [illegible]
[illegible] bonum est de [illegible]

Bonum est [illegible] ordine [illegible] ire ad [illegible] ad pondus [illegible] minuere.

Scorpio.

Scorpius est signum septentrionale aqueum femininum
nocturnum stabile frigide et humide nature flegmaticus

In dominio membri huius in corpore humano dominatur super
genitalia matricem coxam et loca secretiora [illegible] ad ca-
put medium et ne illa membra ledantur. Et ipsa nomi-
natur. Item luna in scorpione [illegible] bonum est
ire [illegible] ad aquam portare et quod bonum est [illegible]
[illegible]. Et non [illegible] de consilio medicorum et
maxime astrologorum quod luna existente in scorpione [illegible]
[illegible] plus mergitur super [illegible]
in brodio vel in vino aliquo vice bibitur [illegible]
calculus tunc [illegible]. Item non est bonum [illegible]
nec aliis [illegible] potentibus. Item [illegible]
[illegible] non cadet in [illegible] vel [illegible]
[illegible]. Item non est bonum [illegible] quia
fine malo terminabitur. Item non est bonum [illegible]
[illegible] quod plures accidere [illegible]
[illegible]. Item non est bonum [illegible]
sanguinem minuere nec [illegible] per terras vel per aquas
et facere cum aqua [illegible] vel plantare arbores.
Item malum est medicare [illegible] secretiora.
[illegible] medullam [illegible]
sanguinis [illegible]
cum ipse [illegible]. Et quia [illegible] frigidus et humidus
et aquosum.

Sagittarius

Sagittarius est signum orientale [illegible] masculinum
[illegible] colericum calidum et siccum [illegible]. In domi-
nio [illegible] huius in corpore humano dominatur super
[illegible] et femora usque ad genua [illegible]

modicu(m) mecu(m) cu(m) lesio aliq(ua) i(n) tenuare. Itez bonu(m) e(st) mi-
nuere sanguinem de brachijs. bonu(m) e(st) i(n)due(re) vestes no-
uas pulcri coloris et p(re)cipue rubei coloris. colu(m)-
pnare regibus et dare nouas vestes et hedificare et
i(n)firmos mederi et o(mn)ia que p(er)tinet ad religiosos
bonu(m) e(st) et(iam) i(n)ter amicos co(m)planare facere matrimoniu(m)
et ducere s(ed) no(n) p(er)fic(er)e q(uia) filia fiet uxor. bonu(m) e(st)
balneari. Ponit(ur) o(mn)eq(ue) iter capere et illuc ad mer-
candu(m) ire et o(mn)ia illa que cu(m) igne fiu(n)t de lege.
bonu(m) e(st) pecuniam exhibere plus q(uam) in alio e(st) mag(is)
o(mn)ia que ad sonos p(er)tinet fac(er)e. malu(m) e(st) co(n)tra ma-
ter(iam) agriculturam exerc(ere). Ite(m) o(mn)ia q(uae) in aqua fiunt.
Designat in homine maxillas et inguina et ea que
sunt in menbris p(ro)pe digitos q(ue) sunt super flua et illa
a quo infirmitates et impedimenta eveniunt calidite(r)
a locis altioribus sup(er)ma dorsi remotiores m(em)bro-
ru(m) loca lucis atq(ue) tenebrosa et filia q(ue) eo te(m)p(o)re spat(ium)
sit maculosa. Ex p(ar)te d(omi)ni celi(?) et lune. Capricornus

Capricornus e(st) signu(m) meridionale terreu(m) femininu(m) noc-
turnu(m) mobile humide et frigide nature. Plenumque
In d(omi)cilio saturni homi(ni) i(n) corp(or)e humano domi(n)atur sup(er)
genua ... comedendu(m) ... ferro ... et
i(n)firmitates corp(or)is m(em)brorum mediare neq(ue). Itez ual-
de bonu(m) e(st) i(n) illo medic(in)am debere exhibe(re) potiones
et medicinam laxativa(m) alicui i(n)firmo. Qu(ia) ...
... signo ... Aries Taur(us)
capricornus ... Itez bonu(m) e(st) in ...

terras seminare agros et plantare arbores et incide-
-re et ire ad [illegible] [illegible]
[illegible] feris pluribus lapides eligere et [illegible]
[illegible] ad domum [illegible] Sunt dies [illegible]
[illegible] longiores [illegible]
[illegible] bonum est [illegible]
[illegible] Capricornus dat [illegible] frigidus et sic-
-cus [illegible]
[illegible] nebula. **Aquarius**

A[illegible] in signum occidentale [illegible]
calide [illegible] sanguinem [illegible]
[illegible] bono [illegible] bonum [illegible]
[illegible]
[illegible] pallore [illegible]
[illegible] colera [illegible] dolorem
[illegible] solet [illegible]
medicamen[illegible] bonum est [illegible]
[illegible] proposit[illegible]
[illegible] colore [illegible]
[illegible] grossos [illegible] plantare arbores
[illegible] debita [illegible]
[illegible] bonum est [illegible] sanguinem [illegible]
[illegible] plus [illegible]
[illegible] medicinam [illegible]
[illegible] capillos et ire ad balneum [illegible]
[illegible]
[illegible] de porris [illegible]

pisces.

Pisces e signum septentrionale aqueum femininum nocturnum
frigidum et humidum ... flegmaticum. Pisces dominatur
... in corpore humano ... super pedes ... sanguinem
et ... pedibus ... quando ... quod
eius ... et ... bonum e ...
... et ... facere ... minores ...
... edificare plantare arbores ... nova ...
... ad ... et accipere ... argen-
tum ... argentum ... colores et pannos albos
... religiosis et ... facere et ...
... bonum ... cum ... ordine ... quod
... aqua fuit ... molestia ...
... per ... sub ... tempore ... sto-
macus ... et quod ad gen ge...
... malum ... sanguinis ... obviavi
... loca ... pignorationibus ... igne in-
... cum Pisces sunt frigidi et humidi et ...

Cum luna in Piscibus ... luna refulget
Brachia ne minuas et balnea nec intres
Non tangas ungues nec barbam radere cures
Potio sumatur et sanguis ne minuatur
Arbor plantatur cum luna ...
Edificare potes et spargis semina terre
Potio sumatur et sanguis non minuatur
Et medicina convenit cum ferro tangi ...
Brachia ne minuas cum balnea ... gemelli
Sanguinibus et membris cum ferro ...

Nisi pendebis a permissione [illegible]

Piscibus primo [illegible] in [illegible] ne minuas

Somnia falsa videbis [illegible] in [illegible]

Potio sumatur [illegible] purge[illegible]

Cor gravat et stomachum cum luna [illegible]

Arte [illegible] sanguine no minuatur

No [illegible] aut ad [illegible] vadas

Et nihil [illegible]

[illegible] virgo [illegible] partes [illegible]

[illegible] agro semen [illegible]

[illegible] virgo [illegible]

Sanguineo [illegible]

Prodest [illegible] cum lunam virgo tenebit

Libra tenens lunam no [illegible] sanguine

Hoc tenens [illegible]

Extremas partes [illegible] cum libra [illegible]

Potio sumatur semper sanguis minuatur

[illegible] corpore [illegible] morbos [illegible]

[illegible] non [illegible] ascendere [illegible]

[illegible] pectus [illegible] corpore [illegible]

No [illegible]

[illegible] nocet [illegible]

Sanguis [illegible]

Potio sumatur [illegible] sanguis minuatur

[illegible] nocet [illegible] cum luna tenetur

[illegible]

[illegible]

Tu q[ue] ponabis aprimissione perimus
Sc[i]nus mediās vt longo t[em]p[o]re viuas
Cange t[er]n[a] cancer [illegible] luna renebit ad[i]tis
Inserere n[on] plantas excelsas erige vites
Scorpius iter ad loca medium dies
Pisces h[ab]et lunam noli curare podagram
Capricornum nunc sit pomo semp[er] fabius
Pomo summa[n]t semp[er] sanguinis minuere
Non minuere gemini cancer leo sagitta[rius] anq[ue]

Nota v[er]sus de co[m]plexionib[us] signo[rum].

Vult aries pilosum pallentem corpus quoque forte
Et faciem longam formant ... q[uo]q[ue] collum
Instabiles mendax mox dicent esse manentes.
Taurus dat frontem latam fronte q[ue] curuam
Amplis naribus oculis naris q[ue] lingua
Rectos capillos nigros grossos q[ue] colla
Inspiciens rectam mulieres tendere honestas
In mulieris rendens ... longa q[ue] ...
Ampla rotunda facies longa q[ue] pallens
Dant gemini credulis ... medium
Dat cancer semp[er] ... pedes
Est oculis ... niger male sanis
Gobulus est mulieri solens ...
Rubilis ... leo dat grossos q[ue] ...
Longus ... sic fore dicens
Virgo facit ... semp[er] p[ro] ... pallens.
Libra facit pallentem ... .

Corpus mars dat siccum rubeum parvos ciliis
Et oculos parvos crines multos et capillos
Atque pedes magnos multos plus sepius videbis
Sol magnum dat siccum sanguine ventrem est magnum
Et coxas magnas grossas nervos et capillos
Reddit et alios pulcher pulcher sit nobis
Incipit non timet ... est ... caput
Venus ... facit corpus ... et ... ...
Dat totum corpus siccum molles et capillos
Et plus pulcro ... magnum est ...
Mercurius ... corpus dat equum ...
Et ... multa ... ...
Est ... ... sibi credere ...
Luna corpus ... pulcra oculos et ...
... ... barbas et ...
Nigros ... ...
Et scias quod luna ab occasione usque ad primam quadram est calida et humida et a quadra usque ad plenitudinem est calida et sicca 3a quadra est frigida et sicca et a quarta quadra usque ad defectum est frigida et humida. Et sciendum est quod quatuor tempora anni sibi dicuntur. Nam primum tempus est calidum et humidum. Estas autem calida et sicca. Autumpnus vero frigidus et siccus. Hyems autem frigida et humida.

Sequitur de natura planetarum.

Unde est ... quod signi ... et ... ... illa ... ... et ... ... et ... ...

sup filios mundi & omnes res suas . quo ad mundum et
mortes hominum & regnorum diversitatem & famine &
mundi benivolentiam & malivolentiam prosperitates &
diversas guerras & paces & huiusmodi. Inventum est quod ab
hora mane diei dominici usque ad finem septimane qui
a planeta dicitur annis ipsius per ordinem primo [illegible]
& disponitur per primam lunam & primo anno [illegible]
[illegible] 10 deinde venus 8 . et postea sol 19 . et deinde
mars 15 . et deinceps iupiter 12 . postea vero saturnus
usque ad finem vite sue & inde qui ipse celestes [illegible]
[illegible] signa & significationes sue bone [illegible]. De planetis natura.

Saturnus est planeta niger frigidus & siccus
& [illegible] senior & arator cultor & sollicitus.
In hora quidem saturni bonum est emere ingenia eorum
hominum & servos & mulierem pignare cum masculo
& fodere agrum & in qualibet terra donum plantare.

Iupiter est maxime princeps filius altissimo epo
& presbitero & iudici optimus est. In hora iovis bonum
est ire coram iudices ad componendas iusticias & pergere
coram epo & presbitero & principe & bona pignare quia
masculus erit in [illegible].

Mars est sanguineus & maximus. In hora eius est
bonum ire ad pugnas & latrocinia & furta [illegible]
[illegible] medicos & [illegible] in homine mortem.

Sol est rector colonis & rex & imperator [illegible]
et lucidus. In hora eius bonum est emere aurum
argentum & monetas aureas & gemmas [illegible]

[illegible] in sepulchro et [illegible] vel [illegible]

Veneris [illegible] filius [illegible] in hora [illegible]
[illegible]
[illegible] et in die [illegible] loquitur
[illegible]

Mercurii [illegible]
[illegible] erit scriptor [illegible] leges [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] erit.

Lune [illegible] in signo bono [illegible] bona [illegible]
[illegible] mala [illegible]

Homo natus die solis erit [illegible]
[illegible] hunc ha-
bet [illegible] erit splendidus [illegible] amabilis et si in
lectum egritudinis inciderit in die [illegible] hora [illegible]
[illegible] erit [illegible] non [illegible]
[illegible] vel [illegible] dies.

Luna die lune [illegible] Si in lectum egritudinis
inciderit [illegible] die [illegible] erit [illegible] non
[illegible] vel [illegible] die [illegible] non [illegible] ab
hinc vel [illegible] dies [illegible]
pore [illegible] bonus laborator [illegible]
[illegible]

Martis die [illegible] erit religiosus [illegible] in lectum egri-
tudinis [illegible] die tercio [illegible]
non [illegible] egritudinis [illegible]
[illegible]

mena sit si uiuat die 6° ul' 7° pibit et erit forte
sim' pugnator i oibz.

Natus die mercurii erit docilis multarum artium et ingeniosus et multas habebit pecunias. Et si in lectum egritudinis inciderit et eodem die dormierit die 5° liberatus erit et sanabitur. Sed si aliter perduxerit alterum die 7° periclitabitur.

Natus die iovis erit pacificus et dulcis sermonibus et spiritualibus acceptus erit et carnalibus et multas habebit pecunias. Et si in lectum egritudinis inciderit a nono die leuior erit sanabitur. Si si diu perseueraverit die 7° ul' 10 sequenti periclitabitur.

Natus die veneris erit maledicus et breuis uite luxuriosus erit et bonus operarius. Et si in lectum egritudinis inciderit in die septima ul' octaua melioratus non fuit die decimo ul' hinc ad 25m periclitabitur.

Natus die saturni erit fortis princeps aliquod regni dignitatis ul' officii multas tribulationes de aqua ul' de igne. Et si in lectum egritudinis inciderit et die 7° ul' 9° grauior non fuerit euadet. Et uero grauior fuerit die 11° ul' paulo plus morietur. Et si leuior fuerit die 7° ul' 13° conualescet. Et deinceps minimo periculo [illegible].

Item si natus fuerit in Januario sub signo quod est Aquarius frigidus natura erit et potator.

Si natus fuerit in februario sub signo quod est pisces pauper erit querit cibum suum alibi de stabili [illegible]

¶ Si natus fuerit in marcio sub signo qd est aries pu-
depus erit et mutabilis cum multis et in opere stabil(is)
et fidelis.

¶ Si natus fuerit in aprili sub signo qd est taurus stabi-
lis et potens erit in suo [illegible] dues.

¶ Si natus fuerit i maio sub signo qd e gemini simplex
et timidus pulcer erit et gratiosus.

¶ Si natus fuerit in Junio sub signo qd e cancer in-
temperies et infirmus erit et valde mercedarius et no erit
qd faciat qd loquitur et dicit fallere querere decipiet.

¶ Si natus fuerit in Julio sub signo qd e Leo animo-
sus erit et tenax et [illegible] de spiritis

¶ Si natus fuerit in Augusto sub signo qd e virgo
castus erit et bone voluntatis ubi e in opere et
simplex et [illegible] et scolasticus valde

¶ Si natus fuerit in Septembre sub signo qd e Libra
moderatus et iustus Judex in ubique iure [illegible]
et erit fortis et bellicosus.

¶ Si natus fuerit in octobre sub signo qd est scor-
pio prudens erit semper reddens malum pro bono
et bonum pro malo aliquid operando et decipiendo
cum in nequitia et malitia.

¶ Si natus fuerit in nouembri sub signo qd e sagitta-
rius prudens et bonus medicus et stabilis artifi-
ciosus erit et sublimatus in honore.

¶ Si natus fuerit i decembri sub signo qd e capricor-
nus potens et dives erit et luxuriosus pro pre

hiberni tonaliq formmatione et effectu dierx specialiq
temporis &c. [illegible]

NUnc ergo est dicendum de periculosis et quibusdam diebus per
magistros astronomos potestates in quibus [illegible]
non est bonum [illegible] Inter januarium hr 6
[illegible] circumcisio domini et dies sequens et vigilia epiphanie
et postea [illegible] et sequens et dies marcelli [illegible]
In illis [illegible] mittere [illegible] et [illegible] dicit quod si
[illegible] mortuus [illegible] fuerit [illegible]
[illegible] non [illegible] et si generetur [illegible] illa die non [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible] In februario

februarius hr [illegible] dies Johannis [illegible] et sequens
et vigilia [illegible] petri [illegible] in illis [illegible]
[illegible] vel [illegible] non [illegible]
[illegible] que non [illegible] In marcio hr [illegible]
[illegible] dies [illegible] et [illegible] et [illegible] et
dies sancti Alexandri [illegible] In illis non [illegible]
[illegible] quod [illegible] morbo [illegible] Aprilis hr
[illegible] dies [illegible] pape et sequens et [illegible] dies [illegible]
In illis [illegible] ne [illegible] quod [illegible]
[illegible] Maius hr [illegible] dies [illegible] Johannis
[illegible] et dies [illegible] bonifacii [illegible] quod est [illegible] Johannis
[illegible] dies [illegible] In illis [illegible] ne [illegible]
[illegible] vel [illegible] faciat
[illegible] dies [illegible] Junius
hr [illegible] In illis [illegible] aliquo
[illegible]

die .16. [illegible]

hr .16. marcij.

[illegible] 16. die 15. [illegible] 18. die 17.

[illegible]

15ᵐ et 17ᵐ In illis moratur [illegible]

[illegible] detinetur quia corporis complexio non evadet [illegible]

[illegible] 5. die 15.

[illegible]

In illis moratur [illegible]

[illegible] ex facili demergit. [illegible]

die 8.

[illegible]

[illegible]

Occidit hic [illegible] gallis In illo [illegible]

[illegible]

[illegible] In illis moratur [illegible]

[illegible] ab aliquo principe [illegible]

[illegible] demergabitur et non [illegible]

[illegible] die 11.

[illegible] In his moratur [illegible]

[illegible] in magna [illegible] belli

[illegible] quia tunc vulnera non evadet [illegible]

[illegible] nequaquam minui debet.

S[illegible]

[illegible] aura et quieta et postea ventosa et [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] omnes [illegible] et q[ui] [illegible] Si [illegible]
[illegible] in die [illegible] ipso anno reges et principes pe-
ribunt. Si 1° die [illegible] grandis multa peribunt et morientur.
Si 3° [illegible] et [illegible] habundabit. Si 4° [illegible] peribunt.
Si 5° [illegible] erunt in [illegible]. Si 6° principes ibunt
ad bellum et non peribunt. Si 7° [illegible] erit [illegible].
Si 8° [illegible] peribunt et morientur. Si 9° [illegible] ligna
frangentur. Si 10 pecora peribunt. Si 11 Reges et prin-
cipes in bello peribunt. Si 12 [illegible] et Si [illegible]
[illegible] Sol mane [illegible] judicium
[illegible] et argentum. Si 2° bellum erit et
guerra. Si 3° [illegible] erit filiis hominum et [illegible] pro-
sperabitur. Si 4° erit copia [illegible]. Si [illegible]
erunt glandines multe. Si 7° erit copia lactis. Si 8°
erit piscium habundantia. Si 9° bonos [illegible]. Si
10° argentum habundabit. Si 11 [illegible]. Si
12 [illegible] designat.

De creatione humana.

In primo mense puer in utero matris est [illegible] qui sanguis coagulatur [illegible] Secundo mense [illegible] Tercio mense [illegible] Quarto mense formatur cor [illegible] et anima [illegible] Quinto mense [illegible] digiti manuum et pedum dividuntur. Aures [illegible]

Tres in lacte dies. tres sunt
in sanguine trini.
Bis seni carnem. ter seni mem-
bra figurant.
Post quadragita dies vitam
capit animamque.

⁊ tota formatur capitis. ¶ Sexto disponuntur oculi palpe-
bre [illegible] singula formantur capilli ⁊ ungues [illegible]
[illegible] ¶ Septimo [illegible] [illegible] ⁊ [illegible] formantur
ossa ⁊ [illegible] [illegible] [illegible] locu[illegible]
[illegible] ¶ Octavo [illegible] puer ut [illegible]
[illegible] infantis [illegible] formata [illegible] suo
calore [illegible] ¶ Nono puer [illegible]
[illegible] calore formatur [illegible] [illegible]
[illegible] de matre ⁊ de [illegible]
[illegible] ⁊ carne [illegible].

¶ Conceptus femineus [illegible] primos [illegible]
¶ Et quarta hac reliquos [illegible] sanguine [illegible]
¶ Consolidat duodenos dies bis [illegible]
¶ Effigiat ⁊ [illegible] [illegible] ad omnes.

De natura planetarum.

Haec [illegible] planete [illegible] [illegible] super
homines [illegible] corpori [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] [illegible] obscurus [illegible] gravis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] calore [illegible]
[illegible] plenus [illegible] capillis crecet ⁊ duris ⁊ nigris
[illegible] [illegible] [illegible] figuratus [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ⁊ [illegible]
⁊ maligni [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ⁊ [illegible] [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] diligit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

sub dominio eius oculos malos hz ex pte congenita.
Iupiter quidem stella est de gpa et diciinus qui
suq totiq facit oppositum q̄ natu ē eo dat pul
critq sinq oculos claros barbaq tonsilq et sy
duos dentes superiores magnos et aliquāliq dentes
homines dat coloreq albuq et rubore mixtuq mixtos et
pillos ¶ Similiter natq facit natuq modestuq bonuq
et longe vite honestumq diligentē et pulcra vesti
ment et ornamenta sapores placet et odores bo
nuq diligentes et potentes et largus et custod
secreti et sapiens et medicus pleruq explo
ratum.
Mars vero sit planeta qui est in caliditate et
siccitate facit natuq secundum corpus crocei
coloris cū quadam obscuritate et adversitate sunt
vult mlte qm parti ē et sole et p*nos hz capil
los oculos quidem pauos et collum curtum et grossiz
¶ Secundum eo natq fallax ē et mūsterus et in
dus maledictus proditor discordias et bella
et similia erat.
Sol quidem stella est mundi lumen et oculus eo
centesimo ¶ natq sicco facit tornelus et facit et
pulcriq oculos magnos coloreq albuq cū quada
rubedine hz barbaq et longos crines vel capil
los hz ¶ Secundum natq eo quod scribatur suq et
potenteq mitiq in exteriori apparatu et ho
mlte sententie ¶ Et inveni aliquos dicentes q natus

sb hac planeta nati erunt regales religiosi prelati doc
tores. Et in specialiter significat sapientes dnatores doctos iuste
dicentes diligentes bonos et destruentes malos.

Venus est stella beniuola facit natos pulcros
oculos et supercilia decenter mediocriter cum
de crinibus. Et faciet eos amicos bene disponentes et blandos
facit et efficaciter loquentes suaue et dulciter et appa
rates et ornatos corporis et interdum luxuriosos et mu
sicalia delectantes diligentes voluptates et cetera.

Mercurius vero quem astronomi solent loqui
dicunt et ei radijs gradibus facit natos esse
corpore graciles satis pro colore et pallore habere
natos. Et facit eos vero scilicet diligentes plures et studiosos
bonos modos et sermones et mensuras. Et est qualis dicitur
acquirit amicos in suo multos sermones in eis bene
quibus gratia et omnis et multis et fideliter
ex parte est nec cotidie.

Luna quando eius fit velocior motus. Etiam facit
facit longitudines multis facere vocales facit
eis facit vocales mediocres statura et habet spacium
oculos maiores aliis. Et intelligentias simplices
stelle et alie pertinentes corpus impedita illa est mutabi
lis diuitiis multis et fixis et de hac regione et namque tempore
durantem modicum. Sequitur de locatione signorum.

In festo beati Blasii signum eius dicitur in aquario et
aquarius est in planeta est apud dictos et in
illo mense sagittarius sunt saturni hyemalis et siccitas.

Item 3a die post . in . mensem martii Sol est in piscis qui
piscis habitat in aquis et . est qui Jonas propheta in illo ani
malis diebus et noctibus fuit in ventre eius Item 3a die
post gregorii ... Sol est in ariete qui animal est animal
debile in posterioribus et forte in anterioribus quia tunc
sol venit in illo signo hoc quodlibet percipitur ariete
qui de mane friget et in meridie ... calefit
vel allegorice qui Abraham fidelis deus ... voluntate
... sacrificare et obtulit pro filio Item 3a die post
... Sol est in thauro qui thaurus
est fortior ariete Et qui sol in illo signo existens
magis ... qui ... Allegorice qui Jacob in illo
mense cum angelo luctatur et cum angelico ... ...
... vel fabulose dicitur Sol in thauro qui Jupiter in illo
mense ... pasiphe ... minotaurum
... cum cognoscendo Item 3a die post festum
beate sophie virginis Sol est in geminis qui tunc
generantur ... in calores et in humores vel ge
mini depinguntur amplectentes se ... sol ... in illa
parte ... amplectitur ... ...
... in herbis Item 3a die post festum ...
... Sol est in cancro qui ... al re
trogradum ... toto tempore ... Sol ... illo
signo ... retro ... pro ... Sol
est in cancro vel Jacob ... mense ... morbo ... ...
... Item 3a die post ... Sol est in leone qui
magne fortitudinis et leo est ob ... ...

Sol est in leone qui [illegible] illo signo [illegible] magis ardet quam in
omnibus aliis signis. Vel allegorice quia daniel in [illegible] missus
[illegible] leonum missus [illegible] Sol
est in illo signo. Item in die beati augustini [illegible] Sol
est in virgine quia virgo in [illegible] virgo et non peperit [illegible]
[illegible] Sic sol currens in illo signo [illegible]
sed [illegible] Vel allegorice quia in illo mense beata
virgo assumpta est in celum [illegible] Item in festo beati la
[illegible] Sol est in libra [illegible]
[illegible] illa [illegible] quia Judas scariothis in isto mense
[illegible] 30 denarios quos accepit a judeis ut traderet
illum [illegible] Item in festo sancti luce evangeliste Sol est in sco
rpione [illegible]
[illegible] signo [illegible]
[illegible] Item [illegible] ab
[illegible] Sol est in sagittario [illegible]
mense ad [illegible]
[illegible] Abraham in illo [illegible]
[illegible] Item [illegible] beate [illegible]
Sol est in capricorno [illegible]
[illegible] Sic sol currens in isto
signo [illegible]
[illegible] **Sequitur de tonitruo**

Si in ianuario [illegible]
[illegible] Si toni
truum in februario [illegible]

& mortalitatem diuitum sign. Si in marcio tonitrus

ventos validos sign. & habundanciam frugum atque discor. in populo

significat. Si in aprili iocundum & fructiferum annum signat &

tempestatem magnam. homines in pellago navigare periculum

est sign. Si in maio habundanciam frugum & annualem

infirmitatem & pluuiam copiosam sign. Si in iunio de-

uertigines pretium minimum in flumine congregari anno-

ne habundantiam & concordiam in populo sign. Si in iulio an-

nonam bonam magnam & impetum piscium arborumque

ruinam & fructuositatem sign. fures & latrones pe-

ribunt. Si in augusto uel per vi. dies plurimi sunt pluuie

pereuntes gentes prenuntiat mortem & malos homines

designat. Si in septembri egrotare habundanciam frugum

multos laycos mori sign. & occisionem potentium sign.

Si in octubri tonitruum sonuerit ualidum ventum

frugum sterilitatem & interitum monachorum significat.

Si in nouembri omnium in fecunditate habundantiam frugum

& iocunditatem sign. Si in decembri copia frugum & tamen

in illo anno significat.

Saturnus z mars.

NOta q in hora saturni z in hora martis no est bonum mutare de loco ad locum. neq induere vestes novas. nec accipe donationes. neq incipe placitum. neq iungere matrimo neq associare cum aliqua vel cum aliquo. neq intromittere ad civitatem aliam neq in domo ad habitandum neq in castro neq in villa. neq piscari neq venari neq accipe servum. neq ordire telam. In istis horis bonum est incipe bellum. bonum est domare equum. z mittere ignem z furtum face. z mitte fratrum infurtunie z discordia. et minuere sanguinem z incidere plagas z quicqd ptinet ad plumbum z ad ferrum. **Sol z Jupiter.**

NOta q in hora solis z iovis bonum est mutare de loco ad locum et induere vestes novas z accipe donationes z matrimonium face venari piscari. z b. face p. e. z pro febre. accipe fratres. et navigare p mare vl p terram. intromitte pacem. et intrare in domo ad habitandum z minuere sanguinem z incidere plagam. et plantare. bonum est face quicqd ptinet ad aurum z ordire telam z associare. Non e bonum incipe bellum. neq domare equum. nec mitte fratrum in furtune. **Luna et venus.**

NOta q in ho lune z hora veneris bonum e induere vestes novas. medicinare z ire p mare z p terram z mitte pacem z mutare de loco ad locum z piscari. et accipe [illegible]. z associare cum aliq vel cum aliq z plantare z quicqd ptinet ad argentum. vl ad stagnum. Non est bonum minuere sanguinem. nec incid plagas. neq ablucere capi. neq incipe placitum. neq bellum. neq domare equum. Et

si quis interrogauerit non uidet ullam [illegible].

Nota q in hora mercurii bonum est mittere plagam mi
nuere sanguinem mutare de loco ad locum. et plantare
domare equum. associare cum aliquo uel cum aliqua & bonum
est facere quicquid pertinet ad argentum uiuum & ad metal
lum. et ire per mare & per terram & incipere placitum & mit
tere pueros & facere incantationem ¶ Non est bonum accipere mu
lierem neque mittere [illegible]. neque malefacta facere. neque accipere
dignitatem. nec incipere bellum quia dicunt falsus dictus est.

Dicto de horis diei & noctis dicendum est de signis que
sunt bone hore & que sunt male & diuerse & quomodo pli sunt domus
¶ Aries & Scorpio sunt domus martis mala sunt ad omnia preter quam
in prelio ¶ Taurus & libra domus ueneris bona sunt
¶ Gemini & uirgo domus mercurii bona ¶ Cancer domus
lune bonum ¶ Leo domus solis malum. in prelio bonum
¶ Sagittarius & pisces domus iouis bona ad omnia ¶ Capricor
nus & aquarius domus saturni mala ¶ Et est notandum
quod illud signum est ascendens quod ascendit in oriente in
hora interrogationis & sibi oppositum est in occidente & est signum
septimum ¶ Cum interrogat de aliqua re uel [illegible]. [illegible] [illegible]
ad [illegible] uel non [illegible] horam ascendens & in quo signo sit
luna & [illegible] bona uel [illegible] et signum solis [illegible]
[illegible] quod [illegible] non [illegible] interrogat. quod si non [illegible] non [illegible].
[illegible] interrogat ab [illegible] si potest habere talem. [illegible]. in [illegible] prope
horam interrogationis si est bona. ponamus quod sit hora solis. & ascen
dens sit signum solis sagittarius. & signum lune sit in [illegible] in piscibus
uel alio bono signo. dicas quod habebit eam quia [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] signum solis ascendens [illegible] signum lune fuerit bona [illegible]
fortunam illorum [illegible] hora est ascendens [illegible] signum [illegible]
lune non fuerit bonum non nocebit quia si fuerit illorum fortuna [illegible]
[illegible] bonum nocet et non fiet. et sic de aliis [illegible].

A.b.c.d.e.f.g.h.i.k.l.m.n.o.p.q.r.
5 11 5 5 4 4
s.t.u.x.y.z.

Se tu voli sapere in qual segno tu se signato componi il tuo nome e quel di tua matre secondo questo alphabeto di sop(ra) scripto et racogli al dicto modo in summa et poy devide p(er) 28 e sel te rimane .1. overo .2. serai sotto Ariete. se 3 over 4 over 5 serai di Tauro. se 6 al 7 Gemini. da 8 al 9 Cancer. da 10 11 al 12 Leo da 13 al 14 Virgo. da 15 al 16 Libra. da 17 al 18 Scorpio. da 19 20 al 21 Sagittarius da 22 al 23 Capricorni. da 24 25 al 26 Aquarius. da 27 al 28 erit sub pisce.

Et volendo tu trovare el pianeto divide el dicto modo p(er) 7 e sel te romane 1 serai sotto Saturno da 2 Jupi(ter) da 3 Mars da 4 Sol da 5 Venus da 6 Mercur(ius) da 7 Luna. Quisti sono li 7 pianeti zioe Saturnus Jupiter Mars Sol Venus Mercurius Luna. Li quali pianeti se mutano p(er) ziaschuno giorno male. & de lunedi regna Luna martedi Mars mercore Mercurio. zobia Jove venerdi Venus. Sabato Saturno. domenega Sole. Et la prima

creat(?) hora del di de luni fie Luna. la 2ª Saturno. la 3ª Jupiter. la 4ª Mars. la 5 Sol. la 6ª Venus. la 7ª Mercurio. Et poy ne la 8ª hora retorna da Luna e poi seguitando luno po laltro p(er) fin al ultimo.

Saturnus.

Quando e l'hora de saturno fie bono fare ogni lavorero de terra e de piede et e bono fare o ogni ferro grosso e gualmente cosse de natura frigida e secca. ¶ Chi nasce in questa hora sera de natura frigida e secca e de statura longo e sutile [illegible] negro [illegible] rustica facia sera melenconicho e desconoscente [illegible] za alchuno bono costume lento duro avaro del suo e [illegible] de l'altrui [illegible] e may no [illegible] cosa [illegible] et no [illegible] de [illegible] homo [illegible] ne fara de se alchuna [illegible] ne anche d'altri [illegible] sera grande [illegible] de cosse grosse. ¶ Quella sera femina havera le [illegible] e costumi sera pessima [illegible] et de ogni [illegible] e cosi [illegible] quel femina sera [illegible] fare cosi [illegible] non se lavera le mane ne piedi ne capo ne volto ne se tondera [illegible] in bono letto [illegible] con [illegible] persone [illegible]

Jupiter.

Quando e hora de Jupiter fie bono familiare ali judici e medici et a maestri de scientie et e bono [illegible] meglio [illegible] loco [illegible] et [illegible] possessione et e bono fare merchantie de oro e de argento e de ogni cossa de gran valuta et ogni [illegible] de gente et gualmente le cosse che si [illegible] in questa hora ha bon fine. ¶ Chi nasce i questa hora hara bella forma

e per che de zenaro ... sera homo alegro ...
... sera ... grosso e bene acostumato ...
sera richo sera ... volentera e sera
temoroso de dio e de ... de la gente sera ...
figliatore de se ... sera ...
secretamente che alchuno el porra sapere ...
... ¶ E se sera femina ... de li sopraditi
e costumi e sera de la sopradetta forma. Marte.

Quando e la hore de marte si e bono ...
ogni lavorero da focho como sono ferrari fo
rni fornelli fare arme ... le case de malefitio e
... gente e far bataglia ¶ ... in quella
hora ... colloro ...
bella forma ... guardatura de homo ... sera
grande ... e gagliardo di sua persona andera
volentera armato e ... alchuna ...
non la rende may e se luy la prestara non la ...
... e p niente ... parole ... sera
grande guastatore de robba ...
e credera che zo che hauera non ...
meno ... e ...
parera che may non possa posare ...
lengua e semp pensera de fare qualche male ¶ E se
la sera femina sera de la sopdita forma e hauera sopdi
cti e costumi sera ... e sel seg° de ...
... e marte fosse ... fa morte de ferro ...
e perdera alchuno membro de sua persona.

Nella hora di sole he bono principiare ogni lavorero che apertenga al focho et e bono entrare i signo-ria intrare in officio mettere officiali et principiare ba-taglia. ¶ Chi nasce i quella hora si ne homo colorato e di mezza statura havera bella facia tonda e bello guardamento ochii negri e pecto amplo sera amato temuto et honorato riceverà da signori molti officii e de tutti havera grande honore e sera bene amato da ogni homo sera bel [illegible] havera sempre co bone persone et co grandi signori. ¶ Et se tale nasce signo de Leone quando nasce sera cavaliero chiarissimo et grande principo et havera gran gente et sopra starà i grande triumpho et havera grande honore amera molto sua mogliere sera casto homo. ¶ Et se sera femina havera splendidi acti e costumi et sia sopra le femine e honorata e sapi che tutti li hor che nascono i tale hora sono sopra tutti li pianeti [illegible].

Nella hora di Venus he bono fare ogni cosa che apertene al hornamento de done overo de altre cose lequale si apertengano ad amore fare e pagina e sposie fare gratie e ogni cosa de letitia. ¶ Chi nasce i questa hora he de natura freda et humida et bene longo collo e grande capo e faza rotonda e pichola bocca et ample spalle e sera forte homo et delectara al amare femine e sera cantare sempre ben vestito et allegro sonera et cantera e volontiera dira e odira novelle fabule et cose

da piacere como e [illegible] occlure [illegible] e [illegible]
[illegible] semp in cosse grande et cotal homo no sera
molto [illegible] in roba sera pur questo [illegible]
[illegible] ¶ Et se sera femina haverà simele conditione etc.

Nella hora de Mercurio fie bono fare ogni cosa
in mezarotto de sabulinare como e uno imagi
e imagine figure e quali cosse de subtillitate ¶ Et chi
nasce in questa hora sera homo de simile ingegno
sera di statura mezzana havera picolo capo [illegible]
sera graciolo gentile e amoroso honesto e temperato
savio e intelligente homo intende de legge [illegible]
de [illegible] de [illegible] de figure de [illegible]
et [illegible] metalli de [illegible] [illegible]
sera bono [illegible] de molte bone lettere
e semp [illegible] ne le cosse sottile ¶ Et se sera femina
haverà le sopradicte [illegible] e costume e sera de sopradicta
forma: e de sopdicta nã consuetudine.

Nella hora di Luna fie bono fare [illegible]
le tutte cosse liquide ¶ Et chi nasce in quella hora
deve esser homo [illegible] e palido e sera [illegible]
[illegible] sera povero sempre sera in presto [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de pescare [illegible]
[illegible] in [illegible] et in tutte cosse liquide et in picole [illegible]
[illegible] et semp qui la Luna e in Cancer ha bona
[illegible] qui la Luna se delegga dal Sol.

zoie qui vestire le sue bene sono megliore. Sempre starà alegro e ama le donne che abia. Sera cortese di zio che havera i fermente. Sera grande conservatore de nome ogni gloria che udedena parlare gentilmente producta che dicha de luj. ¶ Et se sera femina sera la sapiente femina havera ly sapienti con [illegible] sera [illegible] e smarrosa [illegible] [illegible] con suo marito.

Aries et Scorpio sono casa de Marte et salta in Capricorno in 28 gradi e cade in Cancro in 28 gradi zioe dimora i qualchun signo.

¶ Gemini et Virgo sono casa de Merchurio. Mercurio salta in Virgo in 15 gradi e cade i Pisces i 15 gradi zioe dimora in quelle.

¶ Cancer sie casa della Luna. Luna salta ogni mese in Tauro in tre gradi e cade in Scorpione in 3 gradi e dimora i zialchun signo 2 di e 2 notte e [illegible] hore e [illegible] zioe compie el suo corso i 29 giorni e [illegible] e la sua etade è compida i 19 anni.

¶ Leo sie casa del Sole. Salta in Ariete i 19 gradi et cade i Libra in 19 gradi e dimora i zialchuno signo 30 giorni e hore 10 e [illegible] et compie suo corso i 365 giorni e compie la sua etade in 19 anni.

¶ Sagittario e Pisces sono case de Jove e Jove salta i Cancro in 15 gradi e dimora i zialchuno signo uno mese e compie suo corso ogni anno. La sua età sie 12 anni.

Capricorno et Aquario sono case de Saturno [illegible]
en .21. grado e cade [illegible] en .21. grado e dimora in qual
chumo signo .2½. giorni e hore [illegible] et compio quanto q(ue)l
lo suo corso in [illegible] anni e [illegible] la sua [illegible] 30 [illegible]

Se tu voy sapere in qual segno e Saturno tuo
li anni del signore Yesu Cristo p(er) 30 e quello che te a
vanza de sop(ra) da .30. a duy ani e mezo p(er) segno et
comenza da Chancro e aquello che non ge sara a duy
ani e mezo in q(ue)llo segno sera Saturno.
Se tu voy sapere in qual segno sera Jupiter farai
el ditto co(m)puto e parti p(er) 12 o in .13. e quello che te
sup(er)chiara e comenza da Aquario e da a zascheduno
no segno uno ano e in quello che no te bastera 1
ano in quello sera Jupiter.
Se tu voy sapere de Marte tuo li dei anni e parte
p(er) .17. e quello chi te avanza da al segno de Sagitario
2 mesi e cossi a zascaduno segno e a quello che
no ge bastera in quello sera Marte.
Se tu voy sapere in che segno sera Sol guarda i(n) ch(e)
segno sta la luna.
Se tu voy sapere in qual segno sera Venus tuo li
dei ani e parte p(er) 1 e 310 che te sup(er)chiera che no
te basta ad 1 anno da a zaschaduno segno .28.
di e in quello segno che no te bastera 28 di i(n) que
llo sera Venus
Se tu voy sapere in qual segno sera Mercurio tuo

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in anno quello anno che
[illegible] basterà a [illegible] anno [illegible] p cadauno signo
[illegible] mese e in quello signo che no te basterà uno
mese in quello sera merchurio.

Se tu voi sapere in qual signo sera el pianeto de luna
sapi quanti di ha la luna e adopia quelli de
[illegible] 5 e piu p 5 e da a cadaschuno signo la sua
cinquena e comenza dal signo che fa la luna e
quello signo che no te serà 5 in quello signo sera
la Luna.

Ariete Leo e Sagittario sono di natura de focho caldi e
sechi. Tauro virgo e capricorno sono di natura de
terra frigidi e sechi. Gemini libra e aquario
sono de natura di aere caldi e humidi. Cancer Scor
pio e pissces sono de natura di aqua frigidi e humidi.

Si vis scire in quo signo luna est. etatem lune duplica et
in luna adde [illegible] e incipe ab illo signo in quo sol e
e da cuilibet signo [illegible] e ubi remanserit [illegible] in
illo signo erit Luna

Sol qui [illegible] dicitur in signo Arietis a medietate marcij usque
ad medietatem aprilis. Sol dicitur in signo tauri a me
dio april usque ad med madij. Sol dicitur in signo Ge
mini a medio madij usque ad med Junij. et tunc dicitur
Solsticium estivum postea crescunt noctes [illegible]
[illegible] dies usque ad med decembris. Sol dicitur in signo
cancri a med. Junij usque ad med Julij. Sol dicitur

in signo Leonis a med. Julii usque ad med. augusti. Sol
est in signo Virginis a medio augusti usque ad medium
Septemb. Sol est in signo libre a medio septemb. usque
ad med. octob. Sol est in signo Scorpionis a med.
octob. usque ad medium novemb. Sol est in signo Sagi
tarii a medio novemb. usque ad med. decemb. et tunc
est solsticium estivum postea crescunt dies et minuuntur
noctes. et xii hore sunt in die et in nocte et xii hore sunt
in nocte et sic minuuntur dies et crescunt noctes. Sol est
in signo Capricorni a med. decemb. usque ad medium
Januarii. Sol est in signo Aquarii a med. Januar.
usque ad med. februarii. Sol est in signo Piscis
a medio februarii usque ad med. marcii. et ita dicitur
equinoctium.

De interpretatione signorum.

Memento quod Aries interpretatur quando angelus domini tempta
vit abraham et dixit tolle filium tuum unigenitum quem
diligis ysahac et vade in terram visionis atque offeras
eum super unum montium quem monstravero tibi. Igitur
Abraham de nocte consurgens stravit asinum suum et
duxit secum duos iuvenes et ysahac filium suum etc.
In illa hora vidit signum Arietis. Signum Tauri
est interpretatum quando angelus domini loquebatur cum Jacob dicens
dimitte me quia etc. Signum Gemini est interpr. quando deus
exiit costam de Adam et fecit Evam. Signum Cancri
est interpr. quando Job fuit corruptus a lepra. Signum Leonis.
est interpr. quando daniel missus fuit in lacu leonum.
Signum Virginis est interpr. quando beata virgo maria

[illegible] ad celum. Signum Libre est in figura qui dñs noster liberavit nos de manu inimicorum nostrorum. Signum Scorpionis in figura est qui significat pharaonis qui fuit perditus in mari rubro. Signum Sagittarii est in figura qui fuit Johannes baptizavit xpm. Signum Capricorni est in figura signum apostolorum petri et pauli. Signum Aquarii est in figura baptismi penitentie qui baptizavit xpm Johannes. Signum Piscis est in figura qui Jonas intravit ventre ceti.

Luna p^a [illegible] marcii 1 2 Ariete. 3. 4. 5. Tauri. 6. et 7. Gemini 8 9. et 10. Cancri. 11. 12. Leonis. 13. 14. 15. Virgo. 16. 17. 18. Libre. 19. 20. Scorpionis. 21. 22. 23. Sagittarii 24. 25. Capricorni 26. 27. Aquarii 28. 29. 30 piscis.

Et [illegible] scire in quo signo est Luna respice de in illo signo ubi moratur Sol et in illo signo [illegible] Luna ubi [illegible] [illegible] luna in eo signo per 15 gradus.

Et si vis scire in quo signo Luna est [illegible] in illo signo ubi moratur Sol pone [illegible] dies per tribus signis et 12 dies per 6 signis et [illegible] dies per [illegible] signis et [illegible] dies per [illegible] signis [illegible] est Luna [illegible] signa [illegible] Luna in illo signo ubi moratur Sol [illegible] [illegible] dies sol stetit in illo signo postea erit in 2° signo et sic de singulis.

Nota [illegible] Luna [illegible] in quolibet signo per [illegible] dies [illegible] complet cursum suum in 30 diebus.

[illegible]

[illegible] quod [illegible] Luna fuerit in Leone vel in Geminis vel [illegible] [illegible] sanguinem de brachio in spatulis fuit in ascendentem [illegible] [illegible] memento quod in die lune non est bonum minuere sanguinem. Si intergatur fuis de medicina plegaz [illegible] considera in illo signo in [quo] moratur Luna. Si Luna erit in Ariete non est bonum medicare caput. Si luna fuit in Tauro non est bonum medicare collum nec gutur. Si luna erit in Geminis non est bonum [illegible] brachium cum spatulis. Si luna erit in Cancro non erit bonum medicare renes. Si luna erit in Leone non erit bonum medicare pectus. Si luna erit in Virgine non erit bonum [illegible] [illegible] ora [illegible]. Si Luna erit in Libra non erit bonum medicare [illegible] ancha. Si luna erit in Scorpione non erit bonum medicare testiculos [illegible]

Nobilitate generis vrbitanica vz ambis vero
fulgenti dno bartholomeo de bonincotsis
merito honorabilissimo capitaneo gnali
perrinis bald padubalnensis pamsi plu
rimum alupione grata age cuz salute Vt ve
feniciter auctas amicos diligimus = si insuls liber
uz pp se quz rio vrilitas ea. et fere extrema
amicitia dilligantur eo demuz amplius vos p alis
earimitabz relucer res nu ipa sua dilige me om
ex perpetue cuz vos ne alfat plurimo ue
euz plurimas actibz implicuz Quare mea ima
gnacione ardua a scolaticis directum vos ppia
derivare qdaz phie opilare perclaz phy nosomia
amicgrum no araz Est at ipi oro pma titulus
cuz homi actus tenores ipa mahalci egyro
feri esse ut fideles vn qe amicabiles fieri
diligens ab eorz oppos se reuntur. De

decisio scda in prosecutione opis et separatione ipius in
tres particulas.

Ex ordine g preuiaz granom graisslio
enitz fmas murando phylosomie amq
ssima phy palemone de clemanone lorn
una qui hic bnt z qntinois pomis fudaro
dennis realis z aclarare Ranc z ectopa qui de hac
ipa recte femonici Eoz z etz uba prita vn
luendaz z p sciaz coatinsubo nl continsubo
doctrinaz In primo qbz mexia prin ostendamus

[illegible] de corpore [illegible] physonomicare [illegible] et [illegible] pro [illegible] et sic [illegible] [illegible] sunt prout sunt .

Cap^m 2 i notificatione reali et nominali cuius decisio prima est de diffinitione physonomie .

Physonomia est scientia passionum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] decisio [illegible] in diffinitione explanatione [illegible] [illegible] quam signa [illegible] [illegible] dispositiones [illegible] physonomice [illegible] non [illegible] ad passiones [illegible] [illegible] ad illas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] corpus [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] sic [illegible] [illegible] corporis formam [illegible] [illegible] physonomia [illegible] [illegible] [illegible] physice [illegible] physonomia [illegible] [illegible] [illegible] signa [illegible] [illegible] [illegible] proprie proportionata [illegible] [illegible] [illegible] consideratione [illegible] et nos [illegible] [illegible] [illegible] passiones [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

in cibum ill' generat. hoc nō scīa phisica secretū ars
illa q' est a phisicis uel formis membrorum generalit'
p maiores in membris forme et signa h' pñc scīa
docet de bonis effectib; iudicare. Quapp' ea ist'
et uo[rum] corporū moribus fieri sic ptolomeo
testante. Ita sapiens sydenb; dñat'. hec pphecia
uel phisionia actib; et morib; bonis necessarie minime
appet sz medicus cū langui sp'ib; ep'q' quasi la in
pulsum videt q' nō in utro uel lotium uenis
i sanguine fore fondatas ipse nō nō cito cū pbor'
oro a corpe est sepata. ideo pñt frenū sobrietatis
uel rone ad migrare. Ar[istoteles] dum ptates rcualos
ē ad oppo[si]ta continuas vn ar[istoteles] ad Alex' gtemplit
hinc ec phisiog'nomiam qd e abstinencias oia
pfirabilius sic ar li alex' recuper et h' pmo illa onm
iudicia demonstram ustriger qd et est historia philemonis
a discipulis si qb; ypocratis doctor ipi' figura depicta
et ostēsā existu delata exūt phylonomone igitur
phylonomo quam eis aspexisse membra membro
parasset multa signorum ad inicio pnuntiauit ipsius fore
uirum luxuriosum deceptorem diuinis appetens
ob q' ac cūq; illi indignati cum parib; et flagellis
ferentes dentib; q' dicebat tam ypomo ualde iudicabat
pnūciauit talib; h' audiens ypocras gf'essus e phy-
lonomum uere. sed de ipso pntiasse uerum naturam huius
precemit sz a amore phye et honestat' uirtutis
sui cordis compescit se bonis et a' flauiduni

abstinentias acceptabiles que prius est mens regenti om
nium. Decisio tercia in nominis interpretatione.

Ab illis ut dicit phisonomia a phisiphis
greca lingua et onomia nom co que ipsa
nomen scilicet est grammatice que diriuatio ad hoc que patet
ab eta mode a phisis et nomos quod est lex que quia
dam nature ordinatio et lege modo inest quo talis cor
pus fore sit ut similis po ane anipmar et cuius et in
corpus et ana mulis quedam armonias anima cum
net et scilicet illas conuenientis sibi ipsis comparatur ut et
plim que et nos langores et crinelatores dicta prius
corporum nocumenta educere scilicet que manifestat
ire trasticie amores et timores passiones ani ap
pellare et propter hoc phisonomie talibus indiceis si
gnificatoribus et signis sicut proporcionem prius dicimus
et animas indicare preceptis simili demum que conualins
actuali cum passiones et Bruto et similitudinem
eorum corporum ab ipsis scilicet in accidentia ..t proper
et natali corporum mirabilibus moribus et ....s
..bel possibile relatio sta propter simile . . .
sile et proporcionis effectum cum eorum modo si certam
omnem cum eius effectus proporcionem fore ... obtinere.

Capitulum 3m de notificatione maris et femelle ex proprietatibus eorum ac
cepta et eorum differentia causis est prima decisio in proprietatibus quo se tenent
ex corporis parte.

Secundum ... ... et ... ... et ... for
... masculinitas ... et feminas que ... or

organi, atque eorum opera quod docet quod plures sunt
dentes in dentibus masculinis quam genus in femininis, et
ore hominis non penitus ventrem capit grande habet facies in
ore demetitiva ex parte collum grossum nervosum et
nervosum pectus quod forte amplum sibi et spatulas
collatas magnum dorso et sibi et vires vehementer
et autem copulatas dorsum ac nervosum atque bene
determinata ... ventrem medio mite quibus carnosum
collum et nates minores et graciliores femelle
in quibus extremitati grossa porrecta et breviter alternativa
proportione opposita fit ut eo est dicere minores in
creatura atque fortiores femellis in hoc ad proportionem
recipiendi velud manum gratie rapiendum
mali percellum ac ethomorum gemitu rapiente
contingit
femine

Decisio quarta in proprietatibus anime expone ex quibus habet differentia maris et

A mplius autem ut ad mores et actus et dicere ma
rium animas autem et vehementes ad iram tardi
mansuetos tardi ... placari laboris preciosa in operibus
studiosi ... liberalis magnanimi ... securius
minus ... facile fidelis et mali
operis atque ut ad unum sunt singula enumeranda vir
melioris moris et operationis femella perfectioris existit
hic ... cum maribus multis ... mixta ... omnia
perfectiorum femellis ... quod equalis ... ex
parte ... cognitione ... ex aliqua
... de physionomia in moribus ... in homine et pardo

[illegible] dedecore p[er] homines nos masculinus p[ro] q[uo]d hic
no[n] feminis designa[n]t si est instabilitas et p[er]uersa
p[ro]p[ri]a opinio non fuerit [illegible] quia [illegible] in q[ua]lib[et]
ante formule et p[re]sentia [illegible] informat. Sanguineus uero
est qui fidelis p[ro] fidolus e[st] de maiori [illegible] qui
ad modulum [illegible] medolum e[st] [illegible] sibi [illegible]
[illegible] p[ro] [illegible] phisice in q[ua] phisonomiantur
[illegible] p[ri]mi et phisice p[ar]tis [illegible] ex [illegible]
[illegible] alimenti. **De colore in phisonomia colore in g[e]n[er]e**

Ex coloribus q[ui]b[us] phisonomiat[ur] philosophi morib[us]
[illegible] c[er]te et [illegible] [illegible] colore
[illegible] indicio [illegible] [illegible] [illegible] color
[illegible] in plerisq[ue] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] p[er] alios corporis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] p[er] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Color niger [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
eos qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
Color uehementer [illegible] palore quodam [illegible]
deflectens [illegible] flaue [illegible] [illegible]
[illegible] refert[ur] ad [illegible] [illegible]. Collor rub[eus]
cum albo [illegible] fortes [illegible] [illegible] qui
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
designat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Collor [illegible] non [illegible] [illegible]

qui nigri i brunni [illegible] boni ingenii et honoris
amici hominis declarat. Hoc quod precepit aristoteles alex
andro. Collor autem pallidus obductus imbecille indi
cat declarat et amore femelle detentum et refertur ad
[illegible] in hoc in passionis pungat. Citrinus collor
fuit [illegible] comedentes pallori ad [illegible] loquaces
[illegible] et iracundus plerumque demonstrat. Collor
[illegible] genus flamma [illegible] oculis ad flammas et
[illegible] convenit. Cui quidem collor [illegible] obscur
atur niger non bonus prono ad [illegible]. Rubei autem
valde sunt astuti relati ad vulpes. Cui facies fu
[illegible] si minor rubedo i fronte [illegible]
[illegible] prolixiore [illegible] et ad [illegible]
[illegible] refertur [illegible] facies rubore [illegible]
[illegible]. Et autem temporibus adsit rubor cum labiorum [illegible]
[illegible] aplianior [illegible]
maxima [illegible] refertur ad passionem [illegible]. Cui ge
ne utrumque oculi sunt [illegible] cum humiditate quales
ebrii [illegible] amatores existunt refertur ad [illegible]
amoris. Si autem oculi rubei sunt et sicci [illegible]
[illegible] in [illegible] ad passionem [illegible]
Valde autem nigri oculi [illegible] et [illegible]
Albi glauci et turbidi sunt timoris signa [illegible]
oculorum. Collor valde niger i flammis [illegible]
[illegible] collo [illegible]. bonus sunt ad leones et ad [illegible]
[illegible] relati. [illegible] cum [illegible]
et honestatum et [illegible] alie [illegible] non

fuerint rubore quodam perfusi egrotantibus [illegible]
videntur. Cuius [illegible] vero [illegible] rubore
[illegible] fortes et prominentes oculi [illegible] sanguinei ira
cundus valde vehementer videtur [illegible] forma [illegible]
passioni refertur. Cuius autem [illegible]
[illegible] rubore [illegible] [illegible] inflammabi
les videntur. [illegible] refer
ad passionem. [illegible] capillos [illegible]
[illegible] [illegible] instabiles [illegible]
[illegible] videtur. Elegantes [illegible]
[illegible] [illegible]. Decl[inatio] 2a in physonomia capillorum

Capilli vehementer molles [illegible] timoris
[illegible] [illegible] refertur. [illegible] capil
los [illegible] crispos [illegible] figuras [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
in capite [illegible] in reliqua corporis parte [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] passionibus [illegible]. [illegible] autem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
monstrare [illegible] plurimo capillorum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Capilli [illegible] [illegible] frontem [illegible] fe
[illegible] [illegible] videtur [illegible] [illegible]
[illegible] capillorum [illegible]. [illegible] autem [illegible]
[illegible] frontem [illegible] reflectentes
[illegible] callidum [illegible] [illegible]

legis q[ui] e barbarie referet. Si vero ad medietate[m] fro
ntis capillos descendat q[ui]s inveniat p[re] depillatis eis
rest[...] h[uius] modi q[uo]d pr[o]pinq[ui]t equine. Capilli vero supra
ea recta e[t] t[ame]n [...] s[...] boni d[...]
et sic etiam [...] insulti ast[...] remedia sin
gul[arite]r [...] Capilli quide[m] d[...] ma[...] circa
t[em]pora e[t] aures calliditatem et libidinosos de
notat. Si aute[m] fuerint grossi albiores indociles et
s[...] mores ostendunt, q[ui] a t[...] referunt.
Si h[ominum] fabrice nigri ad cap[ut] [...] [...]
refert ad apros. Capilli molles tam[en] [...] me
[...] fortiter [...] sanguine [...]
ondit et clare [...] et q[uan]to fuerit [...]
[...] mag[is] q[uam] [...] et [...] caput hom[in]em
[...] et barbaros ostendit [...]
[...] Capilli [...]
[...] cu[m] [...] bonos mores demonstrat [...]
fuerint [...] depili [...] Capilli q[ui]de[m]
[...] grossi [...] depili [...] reliq[ui] corpor[is]
[...] ipsa cu[m] [...] [...] Ca
[...] plena capilloru[m] fronte [...] [...]
[...] ostendit. Si vero a fronte [...]
[...] m[...] boni demonstrat. [...] [...]
[...] ad q[uam] [...] capilloru[m] ergo [...]
[...] calliditate[m] [...]
[...] et libidinosos [...] plena
[...] capilloru[m] c[or]pori [...] longe [...]

a corpore est tenuis remotus ... dominatione Et
cum capilli tendentes ... in rotunditatem ipsius
capitis ... ... spacium ... mobiles et dubitans
obliviosi ... defectionis et semper ... denotat
... ... nullis ... quod in plumis galli
corvum notatum.

Decio 3ª in physonomia pillorum superciliorum .

Supercilium pillosum longeque emissum supra lo
quelle a ... cogitationem ... [illegible]
hominem designant. ... superciliorum pili ... ad
frontem reflexi ... ... de
... ... nullum pilum ... ...
et ... ...

Decio 4ª in physonomia pilorum ciliorum .

Quando pili palpebrarum ... ... ad
... ... non ... ... callidum
... designat. ... ...
... ...
... ...
... ...

Decio 5ª in physonomia pillorum aurium .

Pilli ... ... hominis
denotant ... ... capitis
... ... pilli ... ...
... ... collum ... pilosum ... ...
... ... pilorum ... ...
... ... collum ... ... obstinationem

cuz sit e mobilis tenacis natibz operit'. Et pectora p
valde h'ites pilosa cu̅ pilis dirivalios i decorandi
brevis z femellis hu̅anis volu̅t. Tales er falsi cu̅i
tur. Et caput domicilia sit pilosa cuz in tolis fuerit
pectus pilosuz audacez z bn̅ mobilez cor dominn
cir. Et medici dicu̅t calliditatez cordis oculis i adinu
do pilorz i venerabilz reputa luxuriosos i habiles
z venereos ma dominat. que volatilibz referunt.
Et caput pilosa homines ventres generes lucrosis q̄uit
Longos q̄uidz pilos. z mltos recta i dorsz fero
rez q̄ hominez signo. b g' signa cx q̄ri roz accinitz
z fortiscens assumunt valde reliq' ut i me p̄ q̄
ibe certus physonomicum.

Decimo 6a i physoia ungnuiz.

Vnguos assilere hepistimantibus placent q̄ in me
bri nobilior' ac plus cord' hepistim p̄ q̄
mentez c vel designare. Ungues p lata molis crus
es cuz sibimbulis albe z bn̅ p lucid' optimz i genium
z intellectuz dillucidat. q̄d et raro ptingit nec i ec
signt. nam sr optimz ungula creata sit apliorm. Ung'
aspi rotudi p'ces i veneres desigit. Et q̄ui i me
dio sit ipsi feros z stultos denotat. breves vult
moriz malignos. Et dit uix' z palide z reflexi ain
u rapaces idicat z i prudentes. avibz q̄le rapa
cuz opinit'. h' fm medicos cuz digitori manu
refertur' certis omniquoz. Et cuz ungues decadent
sin ca̅ apparuit lepra futuram ut apparuit p̄um

minatur. Duce isti congruentibus naturis aut debilibus bonis
tatis etiam falso aut diversorum mutatis doctorum sub
formalis. Hoc ergo signum ex ipsis cum accentualibus et terribi
ces assumitur credite quod per ipsa mediantes erudire
est omnes modificare sermones.

**Capitulum 2m in phisonomia ex operationibus premissis supra cuius prima declaratio
est de physonomia motus et quietis oculorum et palpebrarum.**

Reliquum est ut nunc prosequamur de phisonomia motus.
Cuius oculi velociter moventur cernentes acute valde
sunt latrones et infideles ut plurimum. Cuius autem ve-
hementer mobiles per frequentem palpitationem palpebrarum
homines demonstrant in suis complexionibus frigidis, quod signum
alias occultis obscuratis. Item cum frequenti palpebrarum
motu et calliditate denotat quod si fuerint mobiles et acuti fu-
erint rapacem ostendunt ad intercipiendum aptum. Si
palpebre palpitatio fuerit crebra inconveniens est
et avaritiam indicat. Et quorum in gyrum vertuntur pupille
sive conformiter aut difformiter ambe simul est apud
se seperare in sui conformitate facto illius facilibus et fa
cinoribus unde et homicidas demonstrant inefficaces
quod cibis et ingenio se polluunt qualis talis et in
eius et medicine pythonice qui homines volunt ea
tamen devorare de quibus et ceteri mentionem con
tinebunt in mente in multis et filiabus inspectu conten
tiones ad ipsosque fuerit parte. Cuius autem sic conformiter
movetur ut vix curari vero ut quiescere mundi hos
sed alia facinora preparata et cogitatione in volvuntur

Et vulr notant hos oclos hoies paruos stimulatiui
et retentiuos onde Et se in hum turbis morti et
pupillam vel sit quedam obscuritas aliqua in supra
ciliqs et oclis velud q(ua)dam sterminat nubes lon
graui stelle alligant atq(ue) plagam q in rebz domestic
tenaz q(ui)dam vero oclus toto miner(?) pupille defixe co
stant et oclos denotat ignitum et cum humore q
dam stantes irrriditant sic videtur si aut cum hoc
plenum et stantem qui vel si sic oculos p(ro)hibet more
adhorting contrarias dominantur Oculi quedam cum
stabilitate et corp(or)is pallore sup(er)cilia erigunt ipsos p
videntur corrabr atq(ue) gerpunt in gulas timentes
et maledici ac mendi oculi. Stantes oclos sub
rubentes libidinosum et voracem significant et apparentiam
q(uia) si stantes cum breuitate nulla afferunt no mod
cum breuis inuenientur et timoris signum Et z un vidit
lapides i mobiles oculus calliditas valde cr dene
tantur. Oclus quieti cum palpebre relaxantes sep
num ut i(m)becillitatem ondiit quietem autem habent
cum quadam forti gerone cuiusquam spectatione in
timuit Oculi stantes qui cum fronte relaxata et
palpebrarum mobilitate docilem cogitatore natum
disputatorem et de veritate q(ue)sitorem ondiit et stantem
oculos sed solum appellat mores Oculi qui raptim
mouent et velociter p(er)turbantur circumspicit et fu
pitantem s(ed) in rebz in agendis tardum ostendit Oculi
bus et palpebre velociter sibi mouent oculi m

grandes audaces sunt et securi. Et quorum oculi moti
sunt rubei clari et inquieti indicabiles sunt leves sc[illegible]
cum difficultate aperiuntur et cum difficultate
sunt desiderantes propter non posse recipere et relinquere illas
propter quod indicantur cum mobilitate et vitare more
opinionis mutare. Et quorum oculi concavi
sunt cum his observationes existunt subito dementes
excitati et insanie et firmiter sensum ... Et quorum
autem ... mobiles prona sunt ...
et voluptates. Non tamen in mulieres magis ex alio
malo ... sed magis et ... credunt. Et
qui ... claudunt et deinde reserant ... mandatis
et ... demonstrant. Et si cum hoc sunt ... dolo
... ac ex odio ... Et quorum
sunt ... vel palliduli ... et ...
Et qui ... oculos ... quoniam in cogi-
tationibus ... et quorum oculos ...
mutantur existunt ad bona ... cogitatione
studiosos malicios et amatores ... qui sunt
mobiles et palliduli ... vel cum ... indicant
... accipere. ... et ...
... Et ... signum ...
... et ... et firmiter ...
... Quorum autem ... palpebras ...
et ... cum caligine et ... oculos sunt ...
palpebrarum ... cum ... oculis
... applicant. De ... ex ...

palpebras alterutram pariterque mollibus motibus et
aperit oculos significat plerumque adulteratores ac
mechos et adulteros scilicet fere significat. Palpebra quoque
superior si videtur ad modum declinata angulis
hinc illinc quasi reflexa et retracta significat occulo-
rum levitatem que inde flexione moveatur. palpebra vero et
super medius atque adulteros ascribitur. hoc autem omni
habitu modo hominum hominem demonstrat.

Decimo tertio in physonomia motuum aliarum partium.

Motus nasi cum motu narium sive labiorum maxille etiam
dominis denotat. sub cognitio nasi ad superiora relata
ad aliquod et qui hominem est elevare et inferiore et nunc me-
lioris alio gredient naturali sit cornices aut vicinis quod
dum ipse accipiunt. contemplator vero Alexander hominem
dominorum signum aspirare et eius significat ex-
ste. Iacere quidem mechos et gradu proposito mollius
particulas gerere mechus et ignominia philosophi. Quamquam
quod quidem se contorquet simulantes et cornicat asper-
si loquentes existunt adulteratores deprehenduntur animo
domesticorum. Est qui frequenter movetur morti narium
eius colloquens in videns et deceptor et adulator existit.
Cui autem gravitate tum querere fere movetur et declinat
ad partem septimi dextram adulationem vero reliqua sit iudicii
declinatione autem in sinistram annos deprehenduntur ut fre-
quenter molestus non si geritur mores aut si aliquis motus cir-
cumstantie mollem et oculum collationis amorem plerumque
testatur. Cum partibus absolutione iam. sit sufficienter

z tardi spaciosus e z pspabilis in ipsis actib; suis
e z eius breuior z spaciosi gradus suspiciosus fal
sus e z i pceps iudicatur. Que vero in motib; sue solli
cito acquirit. Sic eas in dispone ignorat. Que lo̅ga
cuz sit passibus magnanimus iudicatur z efficacissi
otiosus. Sz qui mo̅te pn z mo̅ru̅ ... in
tribus ... exisstit obscurus. Q longe
quidez gressus cuz erecto z claro corpe z humilis
humiditatis callidus z prospus iudicatur ... corp
... magz qz pfectus aggredit. Et si rescer
motus oculos ... se gpmens z ... hali
rous qz si corpe ... mali pnis ne
fuit ... Et si cuz mot celeritate ...
bi acciui oculo sit qs capit ... z bene
... magnis ... z nidar
... Breuitus passib; ambulans z accelerans
maligo ... z ... ebrius.
Tardus ... magz ... c ... r ulla
portans ... sit ... sit ... de
dex ... e ... z ... pcan
... boniz ... designat. Cuz uo ... ac
... motus cuz corpis ... mot ... e
si ... ac tranquille ... cuz declinat
aliqt capit ... z ... z ... nis ... z
z forma ... refert ... ad ... talis ...
coz ... existit mecessus.

Decimo tertio in physiognomia vocis.

Qui vocem hnt grossam altam et sonorosam sunt audaces
et potentes et bellicosi. Cuius vox est grossa magis
quam proportionata et male ... dicatur ... sentire in ...
plenam atque vocem in gutture habent in pluribus soliditatem
proportionis melius atque multum mutatur et omnino prava
mores existit. Cuius vox dulcis fuerit ...
et suspiciosus dicatur. Vocis plenitudo soliditatem
et ... denotat sapientiam ut ... ples ... ipsa
in ... et malum in corde retinet occultum. Cuius
vox est ... longo ... ...
vocem gravem habent ... existit. Qui in
clamando ... et ... gravem ... et acutam
ut boves mollis ... et ad placabilis ...
Qui acutam in ... vocem ... intelligens ...
ut ... fore ... Mollis vocibus ... ut ...
loquens ... et effeminatus ... mulieribus
videtur. Qui ... mollem et ... ...
... sunt omnibus ... ut ... ...
... Qui vocem ... et gravem ...
de ... ...
... ... vocis ...
... existit ut omnium ... hic
vocem ... denotat. Expiratio vocem
... ex ... pectore gravem et flexibilis ...
videntur. Qui ... et gravem vocem ...
... ...
moris existit. Qui ... vocem ...

sit m^xniez faciles et mancos. Vox quidem [illegible]
nimis ac lingadinis [illegible] asperitatem atque [illegible]
remulier. Et quorum in [illegible] vox [illegible] sic et [illegible]
[illegible] glorier [illegible] malicosi [illegible] et aliorum
malum [illegible]. Sempre vox [illegible] inequa
[illegible] sonans [illegible] [illegible] violentiam et malum
in corde [illegible] demonstrat. Vox [illegible]
in [illegible] [illegible] et prudentiam [illegible]. Et cuius vox
in medio mediocris [illegible] [illegible] et gratiosa
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Vox [illegible]
[illegible] vox [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] mores [illegible] [illegible] [illegible]. Semper in omni
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
dio [illegible] virtus [illegible]

Deci° 4ª ī phyoīa risus.

Qui [illegible] ridet [illegible] [illegible] ...
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
qz [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dic [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
p[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ridet [illegible] [illegible]
strepitu in verecundus est. Ridens quidem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] verecundus et [illegible]
[illegible] iudicatur.

Deci° 5ª ī phyoīa anelitus.

Hanelitus ordinarius [illegible] magnum et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] suspirare et [illegible] [illegible]

alio ca p[illegible] multas fuerunt animi q[illegible] tollunt titi
lapis inflicti orbantur cornu [illegible] arquilini
p[illegible] ubique et geminus. Cognatae [illegible] dur
[illegible] ligi et pariliter [illegible] p[illegible] li ca
pitis [illegible] qualibet [illegible] gemine [illegible]
deducit [illegible] dom quidem [illegible] concepit intelligas
modum quo illi [illegible] procreare. Paucis [illegible]
[illegible] quodam et [illegible] applicatur [illegible] o [illegible]
[illegible] gratia q(ue) [illegible] et [illegible]
demonstrat [illegible] et [illegible] refert quibus ipse probat
in sp[illegible] exhibet ac si caetu [illegible] quo fore [illegible] li
[illegible] .i. [illegible] [illegible]
[illegible] et sp[illegible] fuit. Paucis [illegible] ac [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] . [illegible]
[illegible] sulphino et [illegible] quaedam [illegible] [illegible]
dc[illegible] amore [illegible] [illegible] [illegible] . Con
[illegible] alius [illegible] ut [illegible] geminum filio [illegible]
et [illegible] donaret [illegible] quidem [illegible]
[illegible] illustres [illegible] p os [illegible] fra [illegible] p
p[illegible] mortem p[illegible]. capitis.

Cap(itulu)m 3m de physio(gno)mia p(ar)tium capitis o(mn)ium cui p(re)dicit[o] c de q[illegible].

Magnum caput [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et magnificentiam demonstrat [illegible]
[illegible] bonitate et non [illegible] molle [illegible]. Par
[illegible] demonstrat [illegible] [illegible]. [illegible] p[illegible]
[illegible] [illegible] figure
[illegible] [illegible] [illegible] p[illegible]

tate et lenitate [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] in psalmis? [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corpo[ris] hoc [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] ¶ Caput quidem breve [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] denotat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ¶ Caput [illegible] [illegible] denotat.
¶ Caput quidem [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
¶ Caput quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] do
losum denotat [illegible] [illegible] ¶ Caput [illegible] [illegible] fro
nis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] denotat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ¶ Caput in longum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] caput [illegible] de
[illegible] [illegible] [illegible] ¶ Caput [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] denotat.
¶ Caput quod ad [illegible] [illegible] [illegible] denotat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible].

Decl[aratio] [illegible] de physonomia frontis.

O[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ¶ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ¶ [illegible] [illegible]

manib' et infirmabilitatem osten. Cum obliquis latis longis cum
passione declive aliquantulum in extremitate fronte
nasi' superacuta mentis e lata rigida ingenii et
parue discretionis nota aliqui pfacer' Quadrata
mediocrite magnitudine capitis et cum aliquis aloca somnolentia
sapientiam e magnanimitatem demonstrat ut ad leonem Frontes
planas lenes valde minime homines sibi lusingantes
indicantes Carnea quidem alta cum cutis ad rotu
ditatem accedens stoliditatem e nota Sunt qui e adeo illa
demonstrat secundum turpia mores admittendos Cum ut
fuerit nimis obducta eidem corpore superciliorum violen
tia e dissolutionem demonstrat Cum ad modum obstruta
conmutata ad apparens sit quemadmodum minimum patitionem
videat Et cum vehementer in rugosa intuerenduam
Et quia rugosis cum spatiis his luculentiare indicato
nos ad adolescentiam virtutem hominibus apparet Et dico
quod rugis carentes lingiosi ut opinio sufficientem indicat
Sunt eorum magna superficies fronte in rectum convertitur e nota
vertitur ad angelum communitatem cognatam hominum multa
designaverit Conta e distensa cum magnitudinem videt
amicitiam citram opus omnium pietatem valde ac si forte
dolosia valitura e ipsa sit reprimere et fortasse alienare
rusticus Cum voluit nebula iuvenes frontis mundi
orat' contrario vel leonis opus' Unde obstinatum indicatur
has cum tristicie languidae uelut e proprie mortalibus et
ad appositi partem velut' leonis ut inter omnes

De supercilio et physionomia.

Quando supercilia ad tempora [illegible] declinantur
et dicit quod supercilia longa [illegible] et tenuia
[illegible] denotant. Et multi [illegible] denotant
quae [illegible] supercilia. Supercilia
[illegible] et supercilia [illegible]
[illegible] denotant [illegible]
[illegible] denotant [illegible]
Supercilia [illegible] denotant [illegible]
[illegible] denotant [illegible]
Supercilia [illegible] denotant
[illegible] adeo ut [illegible]
[illegible] denotant [illegible]
[illegible]
Et [illegible] denotant.
[illegible] declinant ad tempora [illegible]
[illegible]
[illegible] denotant [illegible]
[illegible]
[illegible] denotant [illegible]

Deci° 4ª in phiā palpebrarum

Oculus qui [illegible] oculo [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] denotant. Et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] declinant [illegible]
[illegible] denotant [illegible] declinant [illegible]

plerumq; grossiz meatus eorz ibi ex ruborem obducentes po
rationes [illegible] demonstrant quod si similis interciderint
fere fuit in eis aut oculi non obtegantur albis fien
tis demonstrat corporis [illegible] et. [illegible] quidq; et aliqua
p accidens passionum oritur et hec nec aliter vestri
videlicet demonstrare mores. Dictio 5a in physio. actu
loci sim ec ipoz cui pagrafi sit plurimi

Relinquimus iam de moribus librorum de oculis referre sermo
nes . . . ipsis . . . philosophus glisscit . . .
modus ondetur. Sit namq; palcon oculos . . .
aut forte . . . ipsius . . . p eos ab oculis porro . . .
plicit . . . Ex figurationibus . . . ponit . . .
. . . figuratione . . . colo
lores colorib; . . . in locis . . .
de ipsis tractatum ex possibilitate. Glauci . . .
. . . pudore fide et . . . demonstrant . . .
. . . alter alterius. Tremetes . . .
eis . . . sit glauci . . . karopon . . .
demente ascribitur . . . ingenio . . .
. . . Glauci . . . pu
. . . glaucedo . . .
. . . Cornici . . . glau
ci . . . sanguinei . . .
demonstrat. . . . glaucedine pupillas . . .
. . . glaucedo . . .
. . . glaucedo . . . Cum oculi . . .
. . . glaucedo . . .

z ingeniosi erunt ac si quibus i utraque magna z
glauca genitale coloris rubei magnis quoque albis
qui color chyanos appellatur nigro comparato siliant
psualiat q in grecia ordinatis morbidum ano z amo
lus ce designat regis malorz z ingeniu p malicz
animi demonstrat ¶ Albi genitale rubicte modicos q
plus i angulis nigros seque minutis magnis
videntur gnosus autq molez z plus z ingeniosi
dicit demonstrat ¶ Cui rursus granulis minoribus mendis n
lucet mali mores oppositos gnosos q valde de
monstrant i quibus genitale rubicund fuerint vehement
ro oro rotunde si ad quadrantes accedens stimulat
volud si ignea z fervor z i tristiciam post quam ille
videntur genitale pallorem amyre ac alie glaucescen
tes z cum pupillas torsiones directos sanguinoli
ri glutinat ut carnei sint q oculi magnitudo incer
tas pupille ut z palpebre moveant ¶ palpebre z
pedeant sic hoc unum oculi occultat qui terami
cuiq erroremq excellat. qui ipsa movent valet ro
gitare ¶ Om n. d. i splendidos gpernalibus no albam
duci sanguineis effingere no ab i proprie ulla dole
q cofinem se abstinet sic afos ¶ Qui gratu bui adeo
morum illis scelleratissimis minimis hegelinus domo
vanno ymilus fenictes sanguine brutus simile ¶ ge
in hi oculi genitale pro magno i aliis rubicund
ac minime eo magna vmenit i miruo aliis mendum
vident maiores q inde z obfirmacione i neplida

minuat si minime tollat. Nigre gutte aut sanguinee
in nigris pupillis et circumquaque ptrio colore macu-
latis et venenosis censetur. pallidi vero dolosi et
obscuris malignitatibus atque omnibus vitiis deputantur
hic et sanguineis videntur conveniunt signa obser-
vationis illa docuit per quo similes colores qualiter
et rubicundiora designantur minimo parte ut dicitur et
obscuritatis si in memoria teneantur. Sit tamen sic
considerationis dextriores oculi verum limites albas
maculas aut nigras sive rubeas sanguineas rubeas
circuitum hic enim hi etiam detior magis et pro-
ditor et iniquus reputandi. Si macule circa pupillam et
dein circumquaque apparentes fuerint denotantur. Si oculis si occulte
circumquaque adiungantur deteriores. Si oculi simul circuli
rubei aliqui et circuli nigri fuerint deputandi
magnanimis sapientes omnibus religiosi ac sicut mili-
tares. Si vero per oculi magnitudinem quod apparet fallaces
et pessime dolentes vitiis atque obscure quomodocumque
denotantur. Si autem oculi magis ...... oculi circuli se mo-
vent apparent aliqui sicut viridis et lamine
denotantur sic at non potest ab illo qui si ad hoc tra-
ctatur magnificentia et veri denotantur simplices in
aliquibus tamen procedunt et tamen propriores pupilla
et si in extremitate nigra si si fuerit ac si demonstrata ap-
pareat dicitur mediocri sanguine ... pro ... no-
tare ... oculi tunc in anima videtur. Si autem implentur
oculi humore ... obducti quod notari tamen

accipitur. Ex illa signorum mediocritate virtus laudabilior
tenuerit enim felices atque insulti [illegible]
[illegible] nocitur [illegible] plus in
[illegible] fieri neque ad maliciam [illegible] magis ad
meliores [illegible] per [illegible]
neque [illegible] ipsos [illegible] tenebris obductorum [illegible]
[illegible] augmentalis et [illegible] oculi solummodo
[illegible]
[illegible] Cum [illegible] ma-
[illegible] infideles [illegible]
[illegible] fore [illegible] plurimos [illegible]
[illegible] signum mali [illegible]
[illegible] oculos [illegible]
[illegible] magnos [illegible]
[illegible] bonum [illegible] gloriam
[illegible]
[illegible] Cum [illegible]
[illegible]
[illegible] oculi [illegible] mens [illegible]
[illegible] oculos medio-
cres [illegible] nigros [illegible]
[illegible] nec [illegible]
neque [illegible] vel aliud [illegible]
[illegible] bene [illegible]. de oculis [illegible]
[illegible] Oculi [illegible] boni [illegible]
pessimum [illegible]
[illegible] illos [illegible]

hanc eo q[illegible] hn carent misericordia corde. Et q[illegible] pallid[illegible]
[illegible] facie [illegible] horribilis ondit. Et cui sunt albi
[illegible] magni [illegible] cu[m] [illegible] ad similitudinem [illegible] molestos [illegible]
[illegible] dentes ferr[illegible] [illegible] mulieribus [illegible] longua
ad [illegible] [illegible] [illegible] diamolos ondit [illegible]
[illegible] [illegible] ad similitudinem [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] gaudet [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Et qui [illegible] mali [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] magis [illegible] [illegible] sign[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] productores [illegible]
gos [illegible] [illegible] demonstrat [illegible]. Parui [illegible]
[illegible] dolositatis [illegible] malignitatis [illegible] signum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad hoc [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] oculis [illegible] [illegible]
[illegible] pallor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
signum. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mali [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ubi [illegible] [illegible] furor
[illegible] [illegible] oculos [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] oculi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et [illegible] oculis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] oculos [illegible] [illegible]. Et [illegible] magni [illegible]

a morte plicādi uelut dormiz pendētez & amomo
rez cōtractant. et ibi primunt formarz huius spe
cimenta ac minimz videndi ꝑit nomē clipei
cōtrcuiare [illegible] stabiles demittit. Alibi enim paléno
preminētes incantare nomen ic̄ esselicat. Quod ē
greci pitonicos uocant. Et quidez ꝑ m̄ ē dolo &
[illegible] oculi & firmz hū magni cernendi dubiorz
& fortiz determi. Et quidez melancolie firme magna
multo huius plācādi magnitudinz imaginarz
& ꝑfectiz ocūlis. Quibus ac iudicat̄ [illegible]
[illegible] dedientz se iactantz & ꝑfic eapitibz uicem mem
brorz humanaz & inde confirmat̄ odores [illegible]
huius preminētes oculi & [illegible] [illegible] fm̄
picture [illegible] & [illegible] studentes & alij [illegible]
[illegible] uoluptatibz. Cum ꝑpulsa forme preminen
tiz ton magne [illegible] & [illegible] [illegible]
quam secreta diuulgans ꝑ experimenta [illegible]
ꝑcepit. Cum sint digitz [illegible] & [illegible]
[illegible] & [illegible] [illegible]. Et [illegible] uo certe [illegible]
mihilem ac uō ꝑcip & melancolicz oculi [illegible]
ꝑmodiz modiz honez audiat. Oculi ꝑfidiciate [illegible]
ros [illegible] ē [illegible] & ꝑ [illegible] [illegible]
[illegible] se [illegible] [illegible] quā ad figuraz &
ad formz reducit odorē. Cum oculi [illegible] ē & ma
xie lucbernz & [illegible] audiat. Tunc quidez [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] greci [illegible]
[illegible] huius [illegible] [illegible] [illegible]

mulierum [illegible] in respondendo verbis [illegible] atque
mores [illegible] Cum vero [illegible] gravi cum facie
[illegible] atque [illegible] oculorum motione omnia
audientes [illegible] per [illegible] demonstrant [illegible] magis
et oculi [illegible] Qui vero [illegible] oculos firmos
obducunt et regunt palpebras et [illegible] superciliis
[illegible] circumspiciunt formidinis signum [illegible] atque [illegible]
[illegible] Qui vero in [illegible] [illegible] [illegible] Et qui
superciliis frontis palpebras [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] atque feminam et eo dolositatem demonstrant [illegible]
Oculi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] malignitatem [illegible]
[illegible] Cum [illegible] oculi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] maxime si genu supercilia [illegible]
[illegible] cogitationes [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] palpebre [illegible] et [illegible]
[illegible] cogitationes [illegible] [illegible] demonstrant [illegible]
Si vero [illegible] oculi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quodam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Cum et mollitiem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et absolutam [illegible] [illegible]
[illegible] palpebre [illegible] molles [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] religiosos hospitales [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]

et immunda luxuriosi denotatur. si uncti gesserunt in
lucis tenuitur. ut ore et facere cum odio ore videre
facere. Nasi de cuius duritie bene ponuntur hoies
et maliciosi oculi non est oio mouendi. laudabiles in hoc
generationem est ductum et optimo accommodat denotant
similis. Et si homo superbus et frons sit longiores ut
mediocribus generatur et palpebre laudabiles in
gestum restant. Sublimis benignus et generosus plus
Ac si crispos exiterit et licet ut sit frons et fecunda
aliquando et uerem et tremore longe palpebrarum siue uino
mouentes feruenti que in auditu indicant reliquie
Cum ob claudi est et regitur si quidem palpebrarum
sit crebra gero et aperio malignos mores et tali
osos denotant et mouentes. sic claudi si laudi contra
tur extremitas animi denotant occupationem. Mouere
laudi si fuerint tremore ruo et pallore per qui per
vestiunt in summum. Quod sic claudi quandoque oculos
vel palpebras cum clauduntur semper quod collateralis
id est malicieris quod maior magis sit in uerum ge
stitur oculorum. Rursum quidem frequenter innatur oculi
in se et aliter cogitationem signi et intellectu et diu
retinet bona aut mala sunt. nota quod perdiuinam dici
re Se non sine laudibus si motiones apparent. si minus
fuerint cogitationes indicant meliores si non fuerit
obscuri. si grauis quem si satis clarent per illas cogi
tationes generaliter et finaliter perfectionem. Oculi si
quidem sint late patentes incontinentes lumine et sibi

o clar[illegible] dol[illegible] ad [illegible] ꝛ [illegible]
cedun[t]. palemo medicus [illegible] h[illegible]
nomi[illegible] templar[illegible] de femoribus [illegible] medicus [illegible] ꝛ
[illegible] aut [illegible] frontes [illegible] genas mollis os [illegible]
[illegible] generosa. planos pedes [illegible] ꝛ
[illegible] congestos [illegible] [illegible] p
[illegible] ꝛ [illegible] super[illegible] oculos [illegible]
[illegible] libidine [illegible] [illegible]
[illegible] ubi illi [illegible] maledici [illegible]
[illegible] deinde [illegible] ut
[illegible] oculos [illegible]
[illegible] infringat ꝛ sicut [illegible]
[illegible] oculos amatores [illegible] ꝛ [illegible]
[illegible] oculi [illegible] ꝛ [illegible]
[illegible] oculos [illegible]
[illegible] oculo[illegible] magni
[illegible] non [illegible] medii. magni [illegible]
[illegible] loqui[illegible] ꝛ obedientes [illegible]
[illegible] boum [illegible] magni [illegible] pupilla [illegible]
[illegible] pigritiam [illegible] ꝛ [illegible] magnos [illegible]
[illegible] ꝛ maliciam [illegible] quidem
si ad dextram [illegible] ad sinistram [illegible]
[illegible] ꝛ [illegible]
[illegible] venerei [illegible] signa [illegible]
[illegible] ꝛ pallidi fuerint [illegible]
ꝛ [illegible]
[illegible] signi

[illegible] in [illegible] figuris [illegible] magna [illegible] rectam dicunt et [illegible] magni [illegible] figuras [illegible] non [illegible] malicia [illegible] denotant [illegible] sibi [illegible] non ad [illegible] bonitatem [illegible] bonitatem [illegible] et [illegible] forma [illegible] oculorum [illegible]

Decima sexta de physonomia aurium.

Aurium [illegible] forma [illegible] denotant [illegible] et [illegible] figura [illegible] medio [illegible] capiti [illegible] applicata [illegible] denotant [illegible] magne [illegible] prominentes [illegible] et [illegible] bonitatem [illegible] ducit. et [illegible] longam vitam ostendit. [illegible] ad [illegible] referuntur [illegible] denotant [illegible] et [illegible] nobilitate [illegible] capiti applicate [illegible] designant [illegible] stulticias [illegible] denotant.

Decima septima de physonomia nasi

Nasus [illegible] et acuta [illegible] et referuntur ad [illegible] non [illegible] grossa et obtusa [illegible] denotant [illegible]

gendes femine et impermofone i[n]verecundie. Si dentes longi
ad os prominentes preferentes et imdentes ligit. Si ab uno
an[te] ad magni[tudi]nem et non i[n] fi[n]e excrementum mani
us longa et similis fellini tenuis et stolide indicationes
e. Si ut mentum extremitas valde apta signat. rotun
bilis ostendit. Si vehemens brevis mentum rotundus et ob
tritum magnitudinem se ostendit et leonibus velamen e. et si
in extremo foda sunt grossiores et sensibilius ostendit. Si te
nui tenues et longe quibus est proprie. Si autem proportionis
fuerit ad finem bonis mobilitem moris [illegible]
sibi convenientie dicit. Si longum et breviter prona silitudin[em]
alicuius invenit animi silitatem. Si autem plus qui major
fuerit extremis si arrogantem disposita sit homine et femi
ne opponens bonum ut magis ultra rectum bestiale et canalis
lenta lateribus animalis figuram videtur patiens et
prudentiam omnibus hominibus refert. Si autem mentum
quod sit depositiora et proficiens superior sublimitas et ani
et bestialitatis denotat. Rursus figuram sive femine leni
tate. Si et in altitudine dirigit elevatas priori pre
dominatur super omnia ostendit. Et hoc ad quem ipsam inanimatam
ventrem mirabilis natura declinat et linea descen
dens recta ad naturalem pergere contra. Et autem ma
iores suis in moribus de meliores minores et servi
libus ingenium et fortibus et regi in suis fortibus attribuunt.
Si autem eius est parvitatis elacionis et formidacionis
nudacionis et ut augustis confiteor gratie ponitur studiosius
preferentur. Et quibus naturalis astrorum mores varie placet.

[illegible]

Decisio octaua i[n] phisonomia maxillarum.

G[illegible]

Decisio nona i[n] physonomia labiorum.

O[illegible]

femmales videtur & si inueniatur eis quedam in grossitudine
& superfluitatis dominantur animi opera. Qui vero labia grossa
hec more eius quo similes studium & honore prouide
labia quedam absoluta ab ore & ubi quandoque dependentia
ex superfluo humore huiusmodi merito videtur qualia
asinus & grauiter retrahunt. Et qui labia habent durans
& subtilia circa minimos dentes formidans suo coniungi
ad fines referunt & si plures cognoscunt.

Decisio decima in physonomia oris.

Omnis os magnum est gulosus bellicosus & audax
Cuius vero ultra modum os dilatatur ac si in
cibus exultat & delectatur voracitas & amor & pugne
bellicosus ut legit maximus abdomine pugnat. Cuius os est
longe prominens & rotundum facile eius labia ipse
stultus & aliis similis prouenit & rebus studiis fructus
denotat pertinens opera. Cuius os est & grande valde
defectio vacat malignitatis & operatur & vindicta declarat
& hinc est. Oris vero libidinosus ut maxime cont
Os paruum mollis & femellis & formis designat.
Cuius quale oris est ut neque nimis videatur ha
bens neque nimis prelius neque breuitate crudelitatis
est & malignitatis argumentum & nimia prominentia indicat
loquacitatem & audaciam quam diu tribuere.

Decisio undecima in physonomia dentium.

Habentes dentes paruos raros debiles & mi
nutos sunt breui vite. plures spatiis &
fortes femurum denotant. Cuius vero dentes longi

fiat et firma et perspic ad exitionem & expositionem gradiosus malos atque mirabiles designat amorosus vel apparenter compositus fortes dentibus firmis et acutis denotantur ... [illegible] tidus et firmitates denotat dormiendo lumbricos. Sunt etiam egrotationes firmiter vir secretus atque [illegible] [illegible] [illegible] mortuo firmiter sequentes.

Dictio duodecima in physonomia lingue.

Lingua ad iterum conversa ... [illegible] lingua ... [illegible] ... nimis et subtilis multotiens reperitur ... [illegible] ... denotat apparentes. Lingua ... [illegible] ... veloci et convenienti ... [illegible] ... impetuosos ... [illegible] ... et ... denotat ... [illegible] ... mobilis et piger ... [illegible] ... Lingua ... colore et facta ... [illegible] ... et mala dispositiones denotat ... [illegible] ... lingue ... [illegible] ... omnibus ... [illegible]. Dictio 13a in physonomia menti.

Mentum ... [illegible] ... denotant ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... et ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible]

in physiognomia consuetus ... iuvenis et lugens et cogitabundus
[illegible]. Decimo quarto in physonomia vultus faciei.

Super est ut nunc faciei prosequamur cum qua simul
reliqua cum pilosis membris [illegible]. Facies
vehementer et magna piger denotat hominem. Facies
macilenta carnosa extra pigritiam stoliditatem grossitiem
denotat debilitatem. Facies carnosa et squalore quodam in
pelle [illegible] [illegible]. Facies cum maxillis
grossis [illegible] grossitiem et [illegible] denotant. Facies
que vehementer exilis [illegible] timidi callidi adulatores et
[illegible] denotat. Facies [illegible] certissime
[illegible] deceptionem et [illegible] unde
[illegible] solliciti et [illegible] cogitan-
tium [illegible] unde. Facies quam longam habet
[illegible] denotatur. Facies plena sine rubositate et [illegible]
[illegible]. Fa-
[illegible] et frons cum aliis [illegible]
[illegible]. Facies
[illegible] denotat [illegible]. Fa-
cilis [illegible] denotat [illegible]
bene [illegible] per bonos mores habere. Facies media
[illegible]
[illegible]
[illegible]. Facies [illegible]
[illegible] mediocris carnositatis sufficienter propor-
tionata [illegible] intelligentem [illegible] ingeniosum sapi-
entem [illegible] medium [illegible].

Capitulum 4m de physonomia partium colli.
prima dicitur in phisonomia cervicis.

Q[illegible] cervix longa [illegible] [illegible]
[illegible] mediocris [illegible] [illegible]
[illegible] et femineis generaliter [illegible]
[illegible] [illegible] fortes [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Cervix autem [illegible] [illegible]
[illegible] Collum [illegible]
[illegible] [illegible]
circa nodos colli [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] longum [illegible]
[illegible] Cervix [illegible]
[illegible] dolosi [illegible]
[illegible] Collum grossum [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
et colli longum [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] Cervix [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

ꝛ mobilis duriciem⁹, dicta singula incognita gloria fidelis
pponit. Crinis fortes ꝛ debilitatem. Crines pungunt ꝛ
crinere est a quo certamina habilis p̄fermantes ꝛ recte re p
ducunt capitur. Et ꝛ illud grandisinando cum perdiderint
cuius h̄ eius ppria dolere cernuent. Calvicie. eius inuidia
cernuntur firmiter cui aliud labiorum gener nimis cumulis
ꝛ relinquere ꝛ odore ex ordinibus generationis aliasque i con
tinentiam ꝛ sedendo ꝛ stando ꝛ motus audiens tremulis
gaudent. hec effeminatum ꝛ malorum morum demonstrant.
Ceruix recurvata supra ꝛ collectam i mente sapientis ꝛ i ma
ries. In pectoris pres ꝛ fronte gaudens cum plena co
gitationibus designat occupatur. Iudicium in physonomia
ꝛ eius malignitatem ostendit ꝛ anima in ire i celos ex
abundante alijs pre grege. Ceruix si est tenuis declinans
hominibus dolosis ꝛ dissolutis ꝛ cetera signum. Solidi ꝛ
multa ceruix sui longa ꝛ ꝛ delicata. Florum magis
sunt quia ꝛ ad murmur ꝛ referunt. Item non ma
gnum collum mediocriter non habentem grossum ceruo
lum magnitudinis minuit. leuem corpus. hec quibus mediis
extremis. Decisio 2ª in physionomia gutturis

Guttur asperum in signum leuitatis ꝛ grauitatem quo
ciens tale guttur. Et angustus nimis ꝛ ualde mod
ꝛ proce terminabis signum non est similem non ꝛ
multiloquium ostendit. Si uero tale ꝛ tamen ꝛ si ipso uel alio
ea suspiciose demonstrat gibbosum gracilem longe p
tice quam necessitatem dicit mediocre signum. Dicimus in almo
blemis ꝛ i tempus cohorunt modo stare.

Capl'm .5. i physonoia priu manus mag^e Cui p'ma dici c i physo
nomia spetularum

N[illegible] corporis solidi formalibus figure. [illegible]
[illegible] conformantes ac [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] formalibus [illegible]
omnis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
naturarum figure. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] figuram
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
figurarum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Dici t i phy^a
manus mag^e sm omne quod ee .

A[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] corpe [illegible] [illegible]
[illegible] ad genua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] elongata [illegible] [illegible] ad
genua [illegible] arrogantias ac [illegible] [illegible]
designat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
cum longitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] arrogantiam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] malivolos

[illegible] discretionem [illegible] mundi [illegible]
[illegible] Et signum tranquillitatis et discretionis [illegible]
[illegible] et ignorantie [illegible]
[illegible] extendunt [illegible]
[illegible] malivolum [illegible]
[illegible] frigiditatem et [illegible]
[illegible]
[illegible] agrestes [illegible]
[illegible] signum
[illegible] Qui habet palmas longas cum digitis [illegible]
[illegible] dispositus ad multas artes et precipue mechanicas
et sapientes in operibus et est boni regiminis signum. Et qui ha-
bet [illegible] breves [illegible] signum [illegible]
[illegible]
[illegible] valde [illegible] fortes [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] denotat. Et [illegible]
[illegible] loquens. Graciles [illegible]
[illegible] longe [illegible] et nobilitatem [illegible]
[illegible]
[illegible] longior [illegible]
[illegible] Longum [illegible]
[illegible] collum [illegible]
[illegible] malignus [illegible]
[illegible]
[illegible] valde longe [illegible]

distantia spatio [illegible] et lo[illegible] videatur [illegible] tor longior [illegible] longitudine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mores [illegible]. Capl̄z 5ᵐ c

Decl singlis in phyoia ptius posticioz dorsaliuz

D[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] molli [illegible] carne [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] formalite[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] molli carne [illegible].

Caᵐ 7ᵐ in phyoia ptiuz pectoꝝ cū forma decl c i gulı

t ptius pectoꝛis posterioris

O[illegible] longe ab [illegible] [illegible] [illegible]

moriendis plurimis cu deuota ibecillitate. collu gr
aue bonu morem e fortitudine est nota. pondus i
bus q disposicione cu zeru pres st ampli cpus on
dit. pectoris eig latitudo bene e ppo[r]tionate c[on]tall
redditur . cuius i[n]ter ibus luy carnib[us] e nilla com[m]oditatis 1
docilia ut fic videant i ingressos. Ite quib[us] pectora r
curua e ad conca e maxime fui pilcitate et mult
quam reliquit morte figurat e pn e z corpe e co
mo valde calidi e con cpris no ingenes uer nisi
flatu aut curua gnge exsiduo.

Decio 2a in physiognomia mamillarum.

Sicut tumor uel penis mulieris mamille depen
dent molli carne circuidate effeminatam imbecil-
litatem compaginatam designant. similiter ut et ma
gne sunt e absolute mixtione et colorate e cu[m] ma
gnitudine no molles. eo bonum indicant nutrimentum.
p ne qd[am] extenuare siccitate depone e absolutate
elleminari qd[am] cu[m] incipiunt litterarum reddunt ppter
extenuari e sufficient magne sm Galienu plurimum ui
dig[en]t euidere. Decio 3a i physiognomia collaz

Bene collum exutus fortes existit ipsum minime
multitudine stolidi[ta]te e notitia. Collum gra[ci]li
um cu[m] musculorum tenuitate tortuositate debilitatem significat
corpus qd[am] circumdant uir onde et quod autem p
flatus longus fluxu longos ac e bibulos sepe nominat.

Caplm octauu[m] de physiognomia primum uentris cui prima decio est
de physiognomia uentris

Et tenuis magnitudo nimietatis libidinis declarat
a quibus ff extenuationem corporalis fortior. Sunt
et alie quas in yponema dic. In forma puer grandes et
parvos dicit et tenuitas mollis in iuventute et plerisque
in senectute solutionem, ergo quia et senectutis in dicit
generatare. Ventris grandis mollioris ac insensibilio
uis ut bovinis magnitudines ostendit. Itaque dicit alio
loco ventris magnitudo in differentia fuerit . . .
corporis. Indicationes quibus ventris et pectoris
structura docuit alterutrisque adicere bonaque
reflue ostendit.

Decimo 2a in physica sinistra sui partis.

A tronche usque ad spatium quod est ab umbilico inferius
usque ad finem ventris et spatium quod est superius
usque ad collum manus ubi quilibet facultas origo hominis
in medio circulo e quali quod vel dividat corporis
terminis et corporis vivunt latitudinis. Sic in eo quod est ab
umbilico usque ad extremum pectoris mutatur quam
ab extremo pectoris usque ad furcellam ventris determinat
motus et sensibiles latitudinis ventris et pectoris ff
contra. Si dicit ergo quod spatium ff ab umbilico deorsum usque
ad pudendum fuerit longius quam ff inde superius maior
hoc in longitudine et brevius . . . .

Decimo 3a in physica ypomnema.

Vi sit in lumbis tenuis deorsum in differentia ossibus . . .
et bellatoris leoninis comparationis. Sicut vero mollis
caro ut gratia mulieribus atque decorum. Sessura autem
et in rugosa cutis et . . . indicat malignitatem

videtur et ipse feminatus aspectu et animo debilis ue-
nereus et iratus. Sed contrarius ut deinde carnes locho
sucosos vel forte &c que ossium leui et plenus et nerulosus
puellis debilis et cum huiusmodi pectoris ossibus
contineat adolescentiis carne et ...rentes et nimis ueneris
... coloris ...ibus ... signum.

Cap. 9. de decisione in physionomia membrorum generationis.

Testiculi pueri nimis cito pilosi cum nudo suum inde-
... mox ... ostendunt. Testiculi vehementer magni
... cruces stolidis ... amicum deluna
... in longinquum ... uel ... uel debi-
lis ... ostendit. ... ruinis
opere ... nimis ... uel ... in ...
... colore ... testiculi ... maior ...
... feminis ... plenius ... generatio ...
... frigidam ... contineat ... testiculi ... ...
magnos stolidus ... ingenio ... pudor ... in
... corporis ... signum ... ...
... non ... vehementer longitudine ...
generationis ... formosus ... ...
... ... ut ... ... modum ...
... et breuitas. Cum ... in ... obstinata ...
... in ... ...
quod ... adolescentibus ... ...
... ... obiecta ...
... ... corporis et generationis impedimentum ...
... ostendit ... ut ... quod ...

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] gracili-
tas, libidinositas et [illegible] oritur et velocitas [illegible]
in altero latere [illegible] vel in capite [illegible] [illegible] et
libidinositatem insinuant. Capitulum x est doctrina singularis in
physionomia in membrorum grossitie.

Habentes ossa extrema cum fortitudine [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] malitie corporalitate [illegible]
sed ipsorum gracilitas [illegible] [illegible] corporisque
cum debilitate [illegible] [illegible]. Grossae lacertae plenae
solidae fortitudinem demonstrant [illegible] [illegible] carnosi-
tate minus congesta [illegible] [illegible] [illegible].
Costarum ossa foris prominentia eo modo fortitudinem [illegible].
Genua sic intra se gracilia ut se collidant [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corporis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
appellantur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in corpore fortitudinem [illegible]
[illegible] demonstrare. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fortitudinem [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Calcanea grossa [illegible] [illegible]

teneros . grossos et solidos fortem et audacem . pedes
pulpos et calcaneos est signum stultitie ... rotundi et
lucem ... et in lectis ... digitos habentem
... ut mulierem ... pedes similes ... et
solidos ... circulares et ... conglutinatum.
Pedes carnosi multitudine ... amoris
... et amores ... pedes pu
pillari et leves fortitudinem et delicatiores ostendunt . pedes
grossi et breves ... Pedes pleni ...
... mente ... malicia ...
breuitate et teneritate ... malignum ...
Pedes ... duritia ... et ... clari
et grossi et ... Pedes molles ... ar
... Curui
pedes et ... plantam longe ... et ... ep
... et maligni ... demon
strant . plantam ... plurima debilitatem ... et fi
... et pedes digitos ... habens et
... hoc ... de mem
bris singulis ... secundum ... physonomia.

Caplm xj de physonomia in qua ex pluribus partibus simul signi
ficatio accipitur : et prima decisio in physonomia significationis hois
temperate nature .

Restat dicere ex pluribus partibus significationibus acceptis super
... aliquid physonomicale ... in ... ge
... ... et ... pigmedinem
... obs ... mediocrem. Color

[illegible] oculi ea karopon inter nigrum et [illegible]
humiditas clara in extrem . et pilus in dispositione [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Sectio 2a in physonomia
signorum hominis sapientis plene .

S[illegible] albus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
sufficienter [illegible]

Sectio 3a in phisionomia signorum boni intellectus et nature .

E[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
albus [illegible]
[illegible] Sectio 4a in phisonomia
dicens et [illegible] intellectus [illegible] ab [illegible] egressi .

O[illegible] qui magnus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] longum [illegible]
rotunda [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rotundum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
color [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Dectio 5a de physonomia hominis maioris moris.

H[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corporis [illegible]
[illegible] longa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] capillos nigros [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Dectio. 6a. in phisonomia signorum audacie.

S[illegible] [illegible] [illegible] forma [illegible] [illegible]
[illegible] magne [illegible] [illegible] magnum [illegible] [illegible]
[illegible] collum forte [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magnum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magni [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] frons magna [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rotundi [illegible]
[illegible] [illegible] capilli [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] pillosus.

Dectio. 7a. in physonomia signorum timidi.

Ipsius frontem [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] longe [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]. Decisio viii^a in physionomia signorum iracundi.

Statura ei [illegible] [illegible] [illegible] color [illegible] [illegible]

Et rotunda oculi plurimi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] palpebre grossi [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

loquax [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Decisio ix^a de physionomia ornatum signorum que iocundo competit ut cuiusque.

Mollis [illegible] corpus [illegible] color [illegible]

[illegible] rotundus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

moribus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] palpebrarum [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Decisio x^a in physionomia signorum animosi.

Habens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] oculos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] in specie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] capilli fortes [illegible].

Decisio xi^a de physionomia signorum [illegible].

O Culus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ambulantes [illegible] [illegible]
[illegible] videre aliquem [illegible]
frequenter [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] lacrimas [illegible]
[illegible] diligere te timere [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ab hoc informatio [illegible] aliquid [illegible]
[illegible] est tibi ab [illegible].

Decl° 12 in physiōia signoꝝ amari.

T Enuitas faciei [illegible] colli [illegible] que circa faciem [illegible]
abrasa, facies rugosa, cogitans [illegible]
[illegible] capilli recti [illegible]

Decl° 13ᵃ de physiōia signoꝝ iracundi.

S Tatura recta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] capillus [illegible]
sanguineus [illegible] color [illegible].

Decl 14ᵃ in physioᵃ signoꝝ mansueti.

Q [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
magnitudine [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] capillis [illegible] [illegible]
[illegible] Decl 15 physioᶜ signoꝝ derisoris

H [illegible] [illegible] [illegible] facies [illegible]
decl. 16. physioᶜ signorum pusillanimis.

Q [illegible] [illegible] facies [illegible]
[illegible] Decl 17. physᶜ significans melancolici.

V[illegible]

[illegible] Deci° 18 phys° signorum misericordis.

O[illegible]

[illegible]

Deci°. 19°. phys° signorum comestoris

V[illegible]

[illegible]

Decisio 20° phys° signorum amatoris femin.

O[illegible]

[illegible]

Decisio 21ª physonie signorum luxuriosi.

O[illegible]

[illegible]

Deci° 22ª physonie eunuchi

A[illegible]

[illegible]

Capitulum 12. et est decisio singularis quam oportet phizonomum in phyzonomizando servare

Philemon antiquitus hab'tis q̄ principes in sci
libr. in figuris gr̄auinat firmitatis spacio q̄ntu c
cum aut q̄lium figuris memoria eo applicante
ad introductionem eo̅ mag'nam figuras uocā morte
fecerit. qualit' q̄d q̄bz in q̄m̄ t illorum gentem
hoc inq̄fiationis natalis q̄ dic. Sunt i figuras ad
mentes ego c modo. ḡ q̄ore dignitates t conuenītas
q̄d ex duabus pficiar' ex fig'ras ray unita t pre-
se relation. Signa in in alijs ponentem m̄p ē osti
unt ⁊ q erpue q tut ocenloz dem et n. cor forte
dn fore t rondis mimos fideles. Signa magz cu̅
les pmcs quos pagnant ⁊ mmeatio ymgē theme
diuisionereo in bin neqn̄s ille repu dum inter
ramdē indiuy mamentz attendant' figura d m̄
pictoris t speculaes q̄m' n in mz c pedisz mūe
ut ⁊ uentis c necoz sic ut alij operare magi si
gnoz dignitate q mis obfuer' ⁊ ul' no q̄leo
c ad formas ⁊ ut acceptione diligenti adaptatio
et n. obfuadis, c ut forent figura tempo ilp ne t
indicia inferat' Sz forte dis fuint illoz q̄lim
⁊ ualde ceruice introducta ut ab i firmitate a m e
mutatione t ofiarendis acquisite q̄r oz pythomum
cym̄ oī ⁊ armatar. Theoria fig'arz linz ad lup'
fz q̄stromali indicare dicerez ipinz q nals formu
c ⁊ ar ralia debent monstrari in mag. ut alz mīf
i spiculo q̄dm̄ inabilis ē ad appolia pp ing mi
demonstrare incredulz ut dem̄ ē t pars. ē ut tem

in narratio ut ptolomeus [illegible] et [illegible] fortes sunt quilibet [illegible] [illegible] [illegible]. Si [illegible] que ab omnibus aliis [illegible] [illegible] solum in medio philosophie [illegible] [illegible] [illegible] quod in [illegible] possibile fuit [illegible].

Pars tertia huius operis in qua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] assignatur. Cuius primum capitulum singularum [illegible] dentiones et in eorum distinctione

Quoniam quidem non contingit simpliciter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] duplicem [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et sic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ordo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] a superioribus corporibus [illegible] in [illegible] delapse qualibus [illegible] in [illegible] orbe [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nobilitate et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad alia

aecciq[ue] l[ib]ri ... q[ui] in ho[c] a[n]i[m]a[li]u[m] ... forma[rum] ... [illegible] ordine ... discernendo ut q[ui] ho[c] ... aliq[ui]s ... cognoscat[ur] quale ... su[m] ... [illegible] ...
mis genite ... horoscopo.

Caplm 2[m] in naturis 12 signorum zodiaci cui[us] p[ri]ma
decisio est de natura signorum arietis.

Prodeunt q[ui] ... formam sub signo p[ri]mo
arietis ordinatur astrologi quo gradu asce
dente si quis ortus ... ut simpl[ex] ... erit corpore ... inclinata ... obliqua grad[u]
... ad ... cum ... collo
longus ... aliqu[ali]t[er] ... crura ...
... multorum pilorum capillos ... colore
... In his ... magno sermo ...
... apprens ... ho...
... magna ...
... refrenat[ur] ... honore
et laudis ei insit appetitus.

Decisio 2[a] de natura thauri.

Thaurus est ... corpore ...
ampl[ae] frontis et altae ... largus ...
amplis foraminibus oculi ei[us] magni ... ponderosi
supercilia nigra collum grossum breve capilli ...
crispi ... nigri ... ad ... gravis est
... libenter ...
... mulieres ...
... appetitus ... ambulans

[illegible]

Decisio 3ª. de natura geminorum

S[illegible] [illegible] corpore figura [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] astronomi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Deci.º 4ª de natura Cancri

C[illegible] homo [illegible] [illegible] grossior [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] capilli [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mobilis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Decisio 5ª. de natura leonis.

Leo e[st] [illegible] colore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] capilli [illegible]

omnium rerum libri modo appetimus.

Decisio. 6ª. de natura virginis.

Virgo reddit homines pudoris qui honoratores sunt. Animam habent equalem et creaturam non crudelem neque crispam. Secundum autem dicitur quod sapiens similiter bone in iudicio scriba et non deg[illegible] et mensura.

Decisio. 7ª. de natura libre.

Libra est ho recte stature pulcre forme et rubicunde, vel pinguedine mediocris albe faciei et corporis, magis habens in lenitate, corpus cum albi est facie. Quantum vero ad primum [illegible] ei [illegible] est [illegible] appetens largus luxuriosus mulierum dilectationem liberalis [illegible] simplex et [illegible] ad [illegible] artificium ap[...]re doctus circa musica organis et cantus.

Decisio. 8ª. de natura scorpionis.

Scorpionis color descendit ad [illegible] nigredinem et mediam ad rubeam. Secundum [illegible] [illegible] crura [illegible] facies et [illegible] magne frontis [illegible] deformis [illegible] oculorum [illegible] et [illegible] cum lati. crura longa [illegible] pedes magni et [illegible] in plurimis. Quantum vero ad mores autem est loquela, agilis cursor [illegible] [illegible] iracundus vero se de natura [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mendax [illegible] [illegible] discordie dolosus proditor non carens [illegible] et ingeniis plenus quibus alios defraudat, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Deci°. 9ª. in natura Sagittarii.

Sagittarius ēo mē statura. coloris subru
longe faciei. & barbe subrubee qui & macie sū
acuta. venter magnus. colli longi. ubi et grosse
testiculi & pridicta pterea & ei cepe [illegible] appetitu pe
dum [illegible] formosior & capilli [illegible] Cū
quibus [illegible] non [illegible] & libidinose fortis [illegible]
[illegible] diligens capros & [illegible] calidus [illegible]
[illegible] multorum filiorum.

Decisio .x.ª in nã Capricorni.

Capricornus ē corporis [illegible] capitis parvi facie [illegible]
[illegible] pene [illegible] cap [illegible] [illegible]
[illegible] capilli [illegible] pilloso [illegible] pectore [illegible] Cū
quibus ad magis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
multorum filiorum [illegible] [illegible] dissipa
tores calidus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] gravis [illegible] [illegible]

Decisio .xi.ª in nã Aquarij.

Aquarius ē brevis stature [illegible] magni
capitis [illegible] sibi reliquo [illegible] mai
colore & blandus sanguineus [illegible] Cū [illegible]
ad ea que [illegible] magis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] laetans est se ips [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut magis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aut paucorum existit filiorum.

Decisio .xii.ª in nã piscium.

Piscis e homo stans ore aperto nebulosus colore et
oculis ad rotunditatem & sbrnup'b'ng magis redo
res pro capite magne faciei plene barbe magni
maxillam. latis pectoribus & ... aut dextra melio
ris alegro oculus ... tibio ... bns ... al
mis diligens & ... gulosus ... volu
tuoso magne ... recipiat diuici ... .
Dec' iz magna sufficiete ondit' qd' e nisi oporteat a
lias formas ... .
Hec itaqz st .. formas ... figtoz describere ne
quiro ... st ... inferiora translucida
astra ... et reliquum 50 formas et plimarum
... quolibz signoz ... ... manro
rarz in celo ... z ... in qua no est ...
...bolis singula ... in ... q no ... ut pl...
taz gradus ... ... ipa
rarz ... ... reducat ... ad r
... ... ad libr... ... ...
torum astroz in ... ... et ... habrac
... ... pue in
melius ... ... correctione ... q declara
tione ... ordinem ... . Saturni.
Caplm. 3m. m ... . 7. planetaz. Cui' prima dec... e de
Hunc g° ... ... 7. planetas a summo
... ad ... ... describant
... ut ... ... cognoscatur ... et
quales ... infima ... Saturni.

Si solus fuerit domi vel inveniatur qui hic nascitur ... erit
testiores homine ... si alius domi ...
qui in alio domo ... erit ... homini ...
testiores ... hore ... de nobis bonus ...
colorem ... oculos ... mediocres ...
plerumque ...
... spatiosas ... labia ... ordinatum
pectoris ... pedes ... calcaneos ...
... absolute ... figuratus ...
... valde pilosum pectore ... et eius ...
... odor ... Signum ad ...
... laboris ...
mulieres ... diliget ...
... tristis ...
... piger ... ponderosus ... non diliges
... dilexit ... leges ...
...
... solis ortus ...
mittit ...
... post solis ortus ...
...
Et nota quod ... planete ...
... Cum ...
... aquarii ... capricorni ... libre ...
... gradibus ... Decimus ...
Invenitur in omni hic ...
... staturae ... formosus magnos oculos ...

corpus bene commensuratum parvi maxillas elevatas et leviter cum rubedine permixte et ultra ad medium dentium superiores duo magni parvum eminentes mediocris inter pinguedinem et macredinem capitis circumvolutum leviter odoriis capilli longi aut planos et crispi mediocriter barba cum qualibet brevitate et pulcher et color illius albus rubeo permixtus. ¶ Quantum vero ad alteram partem dicitur est homo diligens fidei et iustitie et pacis atque concordie diligens cognitionem et scientiam gregare et vaticinia et in artificiis omnibus obtinere bona superiora et solum est apparere et ipse est hospes et magnanimus et gratiosus quia nisi et cantor et ipse quilibet gaudens est.

Decimus .3ª in natura Martis.

Mars est homo longus vel mediocris sicut orientalis est atque ipse occidentalis est coloris ad terram declinans rubeus cum obscuritate aliquali bene et rectus corporis grandes et albos maculatus aut cicatrices vel aculeus pilles oculi eius ad rubedinem tendentes nasus magnus et prius dentes longos lunas et pectus et acutus capilli rufeos accingentes barba brevia per nimis pilloru spacium non existit ¶ Quantum ad interiora est superiosus fortis audax bellicosus victoriosus et sanguinis effusor litigiosus lascivus homines ad invicem discordiam seminando corpus rubeus effusor falsitatis rerum et acceptionis prone lingua mercurii et ingeniosus cogitationis iniquus semper mala loquens et inhonesta plurima quia credens quia puerare et vendere nullius quia ipse

eicipiunt' a eo' . . . lbriis ipi' . . . a . . . et
honor ei' . . . pisces a . . . gradus ipi'.

Decisio 4ª. in natura solis.

Sol e' statura mediocris albi quadam . . .
te admixta formosis facies a . . . frons ampla
e ei' oculi mediocres . . . albedie . . . capillis
. . . . . . no . . . . C . . .
. . . ad . . . alti principii . . . .
. . . . potentia a apte . . . ho . . . . . .
. . . . . . de alio obloquio . . . .
a . . . aspectum ad gradus aspirat . . . . . .
. . . . leo et . . . . . . ipi'
. . . . . . in . . . gradu . . . . Decio 5ª. in na' veneris

Venus Jovi assimilat' speciosior tn̄ a . . .
existit a decorat sibi carnes albas albedie
pura porpure . . . si fuit orientalis facies rotunde
. . . . oculi ei' . . . .
. . . nigri labia tenuia collus mundus a formosu
. . . . breves . . . capilli ad crispitudi-
. . . tendentes . . . quando . . . ambulans . . .
. . . locutione affabilis . . . . pli-
. . . mulier . . . .
. . . . . . a . . . voluptatem sibi appetit' . . . . . .
. . . . musicis delectat' . . . . . .
. . . . . . a libra a honor ei' . . . pisces a maxie . . .
gradus ipi'.

Decisio 6ª. in natura mercurij.

Mercurii e ho medi[illegible] pp̄e li oriētalis, corp̄is
rat corpis mediocris ad pinnue debilitatis
i macri capit p̄ m fronte e angusti e cui ē adi
palem qui uicos sup̄ciliosos amore risus macres
illos nuliis tractatus digiti longi e simplicis vibra cina
ora ē ienua capillis medicentis barba mutatōe q
qbȝ oia ad bona mōrationē dicuntur Rens mmor
fuit ciolis ac[illegible] ut ad ea q ē altius p̄va
pit et ē nlti intellectus e sapie phȳas diligens bene
moris e sermonis p̄ter festim e multi scit scilicet
e bilogio diguitur cunctos oppositos e p̄pris inconis
mundus igi mors picas bene mitos amicos e
acqrere non tn fore mulier iusti mulles Rma qk dom
ē virgo e gemi et sic ē exaltatio e virgo e pe
3 gradus eiusdem. Decī°. 7ª i nā Lune.

Luna lēsque denotat mediocris statura e colo
re albi gliauandis plenius mordis decorum al
pectu mollis faciei rotunde. dui e no nlh spaz^o
nus oclis altero maiorem modicum ex alio quid
actem oculos sp in equales hnt. et cou ē supilia
nitra Cōm vsi ad ira e vagabundus cogitatōis
plenus sermo q̄ non in hie admirans oblimosus pu
sillamis secretos dui eiquor dilatations am
ator e delectat fore sibilia hystōs fablas e comu
stiones que bndantus et ei dom ē cancer exta
honor eo sius e thaurus e maxie 3 g dur illius.
Decisio 8ª in coplemento caz p̄mare ebuiz.

72

Hec igitur vera, quia [illegible] [illegible] [illegible]
sicut et alie divinacionis [illegible] descripcio quas
quidam diligenter [illegible] [illegible] [illegible] formas
confinxerunt in [illegible] corporum et picturas [illegible] quas in
potestate in figuris et potentissime obfuscando ut parte
domos honores explicans [illegible] [illegible] consideran-
tur [illegible] planetarum et signorum [illegible] [illegible]
atque [illegible] [illegible] circa luminaria et ad [illegible]
[illegible] obscuratur. Quidem namque ab [illegible] cum
[illegible] apparere planete [illegible] [illegible]
[illegible] qui [illegible] [illegible] formam [illegible]
[illegible] leviter collocatam atque [illegible] retrogradus,
[illegible] corpora faciunt inequalia carent proportione
[illegible] simulationes [illegible] [illegible] corpora [illegible]
[illegible] [illegible] excellentur [illegible] [illegible] et ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quoque astrologi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] per [illegible] [illegible] et altera plurima [illegible] vel
[illegible] cum aliis multis ex quibus indicant [illegible]
[illegible] et [illegible] per circulos signorum ad aliquem gra-
dum vel radium fortune aut mali [illegible]
[illegible] depingendo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in parte [illegible] [illegible] gradus [illegible]
gradus [illegible] gradus solis medius et pars fortune ex
quibus futurum [illegible] naturarum et similia ad hec [illegible]
[illegible] ordinatur omnium signorum eadem anno [illegible]
do [illegible] et alia plurima ex quibus futura predicere

[illegible] circa [illegible] [illegible] magis [illegible] q[uod] illi
[illegible] [illegible] [illegible] figurant [illegible] [illegible]
quolibet [illegible] cum sol ad idem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] revolutione [illegible] figuram
[illegible] ut [illegible] [illegible] non sit [illegible] [illegible]
[illegible] punctis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible].

Capitulum 2m in assignatione [illegible] [illegible] [illegible] Cuius prima [illegible] [illegible] prime [illegible] nostre.

Hic quidem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] particulares [illegible] [illegible] absolute [illegible] [illegible] propinquissime est [illegible] ut [illegible] ipsius gradualis [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] C [illegible] ut hoc op[us] sic ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quidem [illegible] [illegible] documenta [illegible] [illegible] [illegible] multum longe tenet originem et [illegible] et hec [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] et forme [illegible] informationem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] recipit primam ex qua dependet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] idem [illegible] [illegible] [illegible] ipsius [illegible] [illegible] seu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] duplici [illegible] [illegible] [illegible] quorum alterum [illegible] et celeste [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] proporcionalem astrorum ordinationem. Reliquum

~io est calor clare igneum q̄sumens q̄ q̄ p ipō ho
le q̄ principii potitur a corpe separabilis cum n actio
q̄ i sido̅z nō sit a° corporalis p qd dom ab Ar. intellec
conl genui summa ex diuina virtu° [illegible] sp̄u
fuit substantia p̄ceo duplici calido ~or elemento un̄r
organis alio q̄ti instilico pri° quo inc̄ [illegible]
ipo absorc̄ cuiq̄ fit q̄ uelut filio donec pri⁹ p̄u
capitulo tota uniq̄ dom̄ suscepit pp̄t₂ Et igitur
dom sit h̄ l. [illegible] intellectus q̄ e [illegible] informatiui
pri̅ⁿ fore a corpe separatu cui ei actus nō p̄ficit°
organo corpali op̄at° n hic deus intellectus p̄ma cal
dus opone intellect° qd q̄lez e ut organo uq̄ deo me
spugnorum reddat° c̄ [illegible] q̄ oīm susceptio
i p̄ugnet ~et e formaz debitaz ex humido cuilibet
p̄ui̅z indicat atq̄ remissis qualitatib₃ simpliciter [illegible]
lentes q̄a q̄cordit stare q̄pellat cui sit [illegible]
[illegible] z minime corrupti̅ q̄pi° [illegible] ee nō e [illegible]
[illegible] q̄stituunt ē q̄ mistione relinquit formaz ut p̄ete
clare calor cui actus est ut ex q̄nactib₃ passionib₃
m̄e ad formaz apiaz tribuit disponi ut tra q̄lez
calido u eo dura z nō mollificando [illegible] sq
firnudo ut z disgreget° erogenea z homogenea q̄gan
cez suscipiat sicq̄ tādez organizatio p̄u₃ [illegible]
[illegible] reddit° p̄ria ita n q̄sue informatiui ~or
[illegible] medijs p̄prijs organis opari ut z fab
p formaz artis i aiaz cunctis igne z malleis me
dijs op̄at° i ferruz Et pp h dix Ar. op̄us [illegible]

opere exuit intelligentia. Cuius tamen licet spiritus sit spi[illegible]
tuo ab origenali p[illegible] in materia spiritus [illegible] dissolvit
solum. Sed secundum spiritus organum determinato operi [illegible]
mas ut infirma femella [illegible] quem [illegible]
arteriosa sanguis et informat [illegible]
[illegible] spiritus [illegible] [illegible] gratos [illegible]
[illegible] cerebrum [illegible] gravant. In corde [illegible]
forma [illegible] opere [illegible] opere [illegible]
in ipsa primus suscepta stabiles sedes ut [illegible]
pro nobiliori firmatur. Sicque spiritus [illegible]
[illegible] forme et perfectionis obtinuit [illegible] me
bra [illegible] simplicia [illegible] et [illegible]
[illegible] ex [illegible] in corde [illegible] spiritus
coadunat [illegible] appellatur [illegible]
[illegible] forma [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] assumpsit [illegible] spiritus [illegible]
[illegible] modicam [illegible] suscepit [illegible]
nutrit et [illegible] facit arteriolas [illegible]
[illegible] velud [illegible] transmittat et [illegible]
spiritus [illegible] medicorum [illegible]
in [illegible] cum [illegible] dicit [illegible]
et ab exteriore [illegible]. Cum si [illegible]
bile pervenit [illegible] extremitas [illegible] et [illegible]
super rugas [illegible] corporis [illegible] fortes et [illegible]
[illegible] ibi cerebro [illegible] quedam decoctione digeritur et [illegible]
in cerebri [illegible] formam [illegible] [illegible]
amplioris acquirens [illegible] alias [illegible]

caliditatis, virtus spiritus efficitur alia que etiam sensibus et motibus omni corpori per nervos presunt. Eiusdem spiritus virtus alia ad opera generationis parata in spermaticis testiculorum et spermatis vasis formantur. Complexio igitur corporis humani magis quam calefacta et ipsius dominatur complexio. Alteratur calida cum adest ei semen femininum, convenientem complexionem et hinc quidem ipsum non possunt per complexionem dicta. Portio vero ipsa spermatis ad rationalis spermaticis complexionem ... sperma ... facit mollis ... ad ... spermatum generationi. Item quidem ... spiritu innato compressa ex humido porro sibi glomo cordis ... complexionem et radicaliter omni ...

Cum ... ex his in corde primario firmatur organum ... operibus ... cor ... humido et aliquo primo ... pectori humore ... agentibus spiritus ... proportionali humido ... quibus ... ab ipsis omnes actiones ... dependet et ... sit ... corpori ... passionibus afficiatur etc.

Decimum sextum in ... physionomia ... ex spiritu innato vel calido ... principio ...

Nunc autem ex his non est impossibile neque minus difficile cum ... habita aut ... possit ad ... scire ... aut ad alterum ... declarare omni modo ... rationabili monstrare. ... si quidem in naturis et humiditatibus radicalis ...

a quibus accidentalis vocatur natura cum vero que dependens a spiritibus adveniens post frivolam genitam cordis et
cerebri ex humido universali sanguineo generatione
sibi genitura distillata salsiorum distillatione medio raro
rara melior aut fluidius existit sive vel grossior aut
turbide obscure ventose aut levis motor velociori
seu gravius minus quam admixte aut quietas vero autem
levius primariae simplex vel permixte non autem fuerit
calidiora frigidiora sicca vel humidiora aut calidius frigidius
et siccius et calida et humida frigida et sicca aut quomodolibet
simpliciter seu diminute vel et aliquis distemperantibus ad has
reductis esse sibi invenire. In hiis galienus in omnibus ubi
quinimmo reperimus quod convenire hinc solus nunc et dicere
hinc invenitur breve et cum ipsis proprius natura cum similibus
beat cum celorum vel demum et sibi quibus et de hinc simili
aut sibi convenientes magnetis propinquo seu remoto dedus.
Ex quibus velud ex causis subiectis enarrata multi fortiores aut etiam et mirabiliores pluresque simpliciores
consurgere quo plus sumunt hic opposita et maxime si
ex quibus diversitatibus opponatur velud in electro mixtura
aliter per reparationem examinatur nihilominus cum admiratione
cum altissimi vivimus quod stupendi eveniet in praesenti
in nullo experimentum invenio. Dicatur itaque propositum amplius
attingendo ipsis quod supponitur spermatice immixtus
sit calidus vaporosus velud audax spiritus extraneum
confederatur maximus cum illi omni quae obediendo simili
minus extrat in mente vocatur et aut vel sit sidere

fere q̄nt̄ . ꝯ̄ meccp̄ i sig̃ne potent figuracioꝫ capit
spacium determinez ut expone eis hui⁹ figura add
addiunct . ex quib; stoliditas . i habilitas . imprecepabi
litas . inferu i incomodit dimiguatio pericu lingue in
ei generaꝫ . i alia mareriꝫ hui⁹ hystorizata p pris
sp̄s n hic notus . necꝫ p simil⁹ gtelꝫ fugagerens
rentia apparere . ꝛ si frigidus . eius contie eius cui⁹
contr vocat⁹ cuꝫ aiā . inc⁹ neque marias ali ipla
sapientis apte percedit⁹ capitis organizacio grada
mē . molle desformis . irreglaris . i celer alit cu h
macios pt̄ula ex mellu gl̄urgit ꝛ aiā pp q̄ ꝛ ber
nis . prudentia ꝛ concordia i prudicia i obediencia
i s̄ orrere g̃cerent b⁹ . Ex talib; n . mitem sapien na
p̄ viuntꝫ neq̄ᵗ me optime donꝫ illaꝫ i fine locis
excedido uptari neq; cuꝫ hic iraduntur ꝯ̄ mulico
et oꝫ tiemus q̄ cona a illis cu multitudo nime
picisme cap p̄mis i debile oculos stabiles exticaro
rei dia ꝛ aiā illi obuenies ex ei⁹ ni multitur ꝯ̄ ind
ibecillitas ꝛ ꝯ̄ntte breuitas stoliditas in bonis i
malis q̄ astucia i maliu fauitrinia . deinceps do
lositas . i filia gl̄urgit . ꝛ hec n . organu i mīe fu
pt̄ hic adest indigena hindus ut cuꝫ fuit turbi
dus sp̄usus ꝛ militas cuꝫ tali in inepta [illegible] i am
formis q̄ quadrare gp̄sta ligario capit i odo
mꝫ cuꝫ q̄daꝫ latitudie i tollerauimꝫ ab uno gna
ān dcis q̄r nimiisimis pigricius i [illegible] ab
linio, volumpnositas ꝛ hui⁹ apconit ꝛ q̄ sp̄us

ab eius complemento distante recessit modo valens que
fuit et exc[illegible] ab hoc proprium corpus defendens a corpo
ribus contrariis compleverint ad unumque utique
potens ad invicem excellens ex hoc primus modo simplices
conveniens ponens hunc spiritum cum suo humido secundum omnem
gradum dicitur commutare ex qualitate per accepta simplicium
dicitur in quibus amiditas complexionis etiam accipere
exit quod ut dictum est in quolibet gradum medium mixturarum
accipe ex quo quidem opera conformis capitis ad
omnem organizatio consequitur Ita propter cogniti
ones hylaritatis virilitas liberalitas sapientia pruden
tia et ratio quae virtutes sunt cum huic occurrent oppo
site spiritus subtiles mobilibus ad alterum Quod ut itaque exit de
capitis et oculorum melius inductionem est ex propositione et omnibus
aliis partibus secundum predictum canonem expedit observare.

Decimo tertio in assignatione causarum physionomizationum assumptarum ex spiritu materiali secundo.

D E hinc de spiritus decurrens secundus tamquam in probabilium
proprii contrahit operationem porro per accepte causam
in illum illo de spiritu unico modo exire sive re pro
pterea cuius hinc convertit sanguineo et tamen quae primum
spiritum afficit organizationi quae in relationem in partibus
quibus differentiatae ex operationibus consurgunt. Cum
agentia et recipientia principalia et organica membra
suppleant pluralitatem rationem agentis ad unumque patiens
vero ad reliquum humida et merito hic spiritus tam
commodo subtiles subtilis non et huius causae existit talis p

[illegible] sunt. et e [illegible] plus tempore [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gra
[illegible] [illegible] [illegible] res non valet appellari [illegible]
[illegible] alia [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Cum [illegible] spus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] spus [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
disponit. Cum autem [illegible] potius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non turbida [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible]
ad corporis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
timorem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et ad cetera [illegible] disponit ex di
[illegible] [illegible] spus [illegible] [illegible] [illegible] Cum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] turbulentus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] longevitatem cor[illegible]
robur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] gaudentes [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Cum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non tam turbidus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] timorem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aut gaudium non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Cum non talis turbidus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] reddit et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] male [illegible] [illegible]

z mīc̄ ira cōcitatr̄ licut n̄ ex mālio ɔsurgēī acc
dentis. ¶ Corpus aūt q̄līm̄ fuit netrolūe cal̄idum ad
mixtuū no clarius . stolidiutez z oscuritatē ūeri
brcuitatez z talia īducit. qɔsuiltanter mag ūe
heniemori fm̄ tpm̄ sieu ɔgūuz calm̄ z sicc̄ lingu
lez exigunt ¶ Et et cū spūs fuit calidi z subtili
mobilius paucē z firmus sine subtilis aut grossius
mibus seu pauceus . tuc ūoitē breuiuatez subtilituū
i mlitatez pigritiaz fantasticaz gaudiuz ūlicia
z cetera talia z malor sīt mōr aūt dissimilia
te in inducit z i oībz ut dm̄ e mc̄" reprc̄sntigit
q logenuitatez maliciutez lapiaz licētiaz ac gena
q ānnus sit z pficone īducer. oīz q̄z et hc̄ dc̄ius
no solum vel sic z ad formas ppas pporcoz aut
i pporcos hre subebent ad pficoms ul' i pficois
effect iz ad cor iock̄ mo q̄ aute appens forma c
z micuz ¶ Ex hiis g° ad itente diligens intellctis
rez nāa pot̄ simplicuz ex nali phya pirum
multimodas potit ɔpencsordinare ex q̄bz nalis
erit andcoz in ṽsto cue assignare eū ex dicu p
pār mucione varū z diūs effens hcant ofiun
¶ Que ut dcm̄ e hucten' ūt sup̄ ubi padnna sun
ficiēs p iudicūt Fiū n. p̄mo exit i teneris ciā
ptclarum studio fastidio ut indcz nūare.

Caplm̄ ǣ" [illegible] z onsiome
coz aquibz [illegible] diuersificat
actum .

PRimo D q° libro e q multis mens dedui in
verbis qz maximas diffugit aut ex pte origi
nalis principii. secundo qz diendo e in primo qui
opinio quae qualibz cuz forma fuit p mod figuram
visibilitas quo non mitcit a ea° li dle gangit
q fere e j m de q grauitate iluratione singulare
hoiez graviuz obde hunc alli file aut rex gangi
narum fors pro cuiuctiois e spmari alto e p
ceperit mulieris e de hoc habetemur in eoz plna
e maior mz singz e phisilibz fece sermonez natu
Et tertio ex pte formaz illa accedunnz attende
tionz pfutuz de qbz plinz roz opponentes suprn
eritis multo C° opibz intolerio ebdy radia
tibo ei expositore i lib° e diligo .96. et lib° 4
primz sufficienter docuerer cuodatinz.
Hec itaqz sunt ea dne mi que pter solitaz ex dictis sa
pientuz phyozz conatus suz hinc scie adiunge
Ex quibz eoz que cura enarranda sunt voles i ppe
cuz mitiem appebunt manifeste. Caplm tertiuz
incidens cui e decisio singlaris ne aliquis iter
de auctore z esse huius libri.
Oram alias hanc sciaz in venus volum lucid
ac sufficienter ordinassez rpas qi honorabilisio
virorum audio in ytalias direxissez q hic remia
ferat ad man cuidaz scelerati puenit q semp
mihi aut alyz crucare areplit C° Qr alocutiois
quorundaz locoz formaz rogamus pre denico

adherens a me iudi[illegible] derisatores ab eo cumulare
laborem mlt grās ɔsequar [illegible] pernt me
ad hic ordinate ui que hui' ordinē scie pstare
volunt longe & longe meli' ordinarunt. Deo
meliori scōr omniū sit laus qui ex malo illorū bñ
bonuz optimū qz creauit .

Explicit liber cōpilationis physonomie a petro de a-
padua in ciuitate parisiensi cui' tres sunt particule p'
pticla in intentione opis & cōtributas quibꝫ necessis ad
harum artem. Capitꝫ primum manifestatiuum intentionis huius   pheminal'
libri. scd'a p' exponit [illegible] opis & intentionem
ci' [illegible]. Cōplet' anno dñi ai° cc° nonagesimo quinto [illegible].

Scriptus [illegible] medi[illegible]
te anno dñi [illegible] quinquagesimo nono [illegible]

Cum ergo luna fuerit in ariete bonum mutare de loco
ad locum. bonum est minuere sanguinem et accipere medicinam
sumere potionem. facere omnia res mobilia et incidere plagam
preter caput. non est bonum coniungere matrimonium. accipere
dominium. facere societatem cum domino vel cum plurimis. hedificare
domum neque intrare. neque plantare vineas
et arbores. neque facere omnia res stabilia. neque incipere bellum
neque placitum. neque ordire telam.

Luna fuerit in signo geminorum bonum est facere
matrimonium. assotiare. incipere bellum placitum accipere
feudum. ordire telam. et coniungere cum alia muliere
loqui cum domino. facere omnia res coram et venare. Non est
bonum minuere sanguinem de brachio. mutare de loco
ad locum que hominis erit impedita non est bonum hedificare
domum. ire in aliam domo ad habitandum. pertransire per
mare. neque piscare neque incidere plagam de brachio.

Luna fuerit in tauro bonum est accipere dominium. precipue
optimum hedificare domum. villas. castrum. civitatem. et sotiare cum aliqua vel cum socio. mittere pecuniam
accipere feudum. plantare. venare. piscare. accipere dona
hones. iter facere per terram et per mare. intrare religionem
pro eo optimum est incidere plagam preter collum et gutture
domare equum. equitare. Non est bonum facere placitum
neque medicinare. neque minuere sanguinem. neque ordire telam. neque mittere ignem. neque terram facere neque
emere hereditatem bonum. neque induere vestimentum novum.

Luna fuit in signo cancri · bonum est piscari ·
bonum est navigare per mare et ordire telas et muta-
re de loco ad locum. bonum est mitte minutum et omnia res
mobilia et induere vestimentum novum. facere vel in-
cipere placitum et bellum. Non est bonum hedificare do-
mum plantare vineas et arbores. neqz mutare neqz
mittere partem in [illegible] bonum neqz locare cum alio vel [illegible]
neqz bonum venare. neqz intrare religionem.

Luna erit in leone. bonum est hedificare domum
et turrim et villam et castrum et accipere dignitatem
et accipere filios et emere omnia res stabilia. bonum est domare
equum et facere omnia res stabilia. Non est bonum induere
vestem novam que primus fuit vel in firmis vel mortuis
neqz ordire telas neqz plantare vineas arbores neqz
mittere minutos neqz piscari neqz medicinare neqz
incidere plagas de pictore neqz facere [illegible] marine
neqz sotiare cum aliqua vel cum aliquo.

Luna erit in virgine bonum est plantare vineas
et arbores mittere partem et seminare et desponsare
et accipere filios et intrare religionem et scire pagina ·c
neqz et mutare et omnia res cora et habitare in domum. mu-
tare de loco ad locum et mittere minutum et induere vestimen-
tum novum et accipere medicinam et loqui cum domino et cum
muliere et venare. Non est bonum facere [illegible] neqz incipere
bellum neqz placitum neqz domare equum neqz facere
furtum neqz [illegible] neqz facere [illegible].

[S]i luna fuerit in signo libre, non est bonum mutare
neque plantare, neque domare equum, neque [illegible]
neque accipere [illegible] neque hedificare domum, villas, castrum
neque mutare, neque mittere [illegible], neque accipere [illegible]
neque fodere per aqua neque [illegible] per [illegible] neque [illegible] iter
per mare. Bonum est [illegible] mutare de loco ad locum
et induere vestes novas, et mittere nuntium, et ordinare [illegible]
et [illegible] bellum, et placitum, et facere omnia res nobilia.

[S]i luna fuerit in Scorpione bonum est domare equum
et plantare vineas et arbores, [illegible] mutare
hedificare domus, villas, castrum, et [illegible] et fodere
per aqua, et ordinare maleficia, et [illegible] facere et mittere
discordiam. Non est bonum induere vestes nova neque
mutare de loco ad locum, neque minuere sanguinem neque
incidere plagam et [illegible], neque accipere [illegible] neque
[illegible] cum aliquo vel cum aliqua, nec accipere [illegible]

[S]i luna fuerit in Sagittario bonum est mittere [illegible]
iter facere et ordinare [illegible] et accipere [illegible] et associare
cum [illegible] vel cum [illegible] intrare, mutare de loco ad locum
et vestire vestimentum novum, et minuere sanguinem et
incidere plagam per coxam et facere [illegible]. Non est bonum
plantare vineas et arbores, neque piscare neque fodere
per aqua, neque domare equum, neque accipere libellum, neque
iter facere per mare.

[S]i luna erit in Capricornio bonum est mutare
de loco ad locum, et induere vestes novas, et incipere
bellum et placitum et ordinare [illegible] et mittere nuntium

e minuere sanguinem e medere plagas preter vena[?] ... [illegible]
e bonum est facere ... mobilia ... [illegible]
... [illegible] ... domare equum e mutare ... [illegible] Non est
bonum accipere ... neque ... [illegible] ... neque
piscare ... neque ... facere ... neque mittere ignem ... neque ...
trare religionem.

[S]i luna fuerit in aquario bonum est ... [illegible]
mare e hedificare domum e villam ... castrum e civita-
tem. plantare mittere pacem e sponsare cum aliquo vel cum
aliqua e introire religionem facere ... bonum e accipere
dignationem. Non est bonum accipere bellum ... neque placitum
neque ordinare villam neque fodere pro aqua ... neque pro ... neque
mittere ... neque mittere ignem ... neque induere vesti-
mentum novum ... neque minuere sanguinem neque medicari ...
neque medere plagas e spalle in iuncturis vel crurubus.

[S]i luna fuerit in pisce bonum est mutare de loco ad
locum e minuere sanguinem e medere plagas ... [illegible]
pedes. sponsare cum aliquo vel cum aliqua e facere in ...
piscare plantare e fodere pro aqua e mittere ... [illegible]
... intrare hedificare domum e villam ... castrum ... [illegible]
tem ... induere vestimentum novum ... facere placitum ... ac-
cipere dignationem ... navigare per mare. Non est bonum in-
cipere bellum neque mittere ignem neque fodere pro ...
neque p aqua ... neque domare equum.

Census 13

Census 13
(491)